

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Репортер

Червоне світло
зеленому
туризму

► СТОР. 12

Прогнозні
цінники липня

Що? Де?
Почім?

► СТОР. 15

Досвід

Сад великих
можливостей...

► СТОР. 18—19

№ 119 (5619)

ВІВТОРОК, 2 ЛИПНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Щоб надолужити
згаяне, депутати щодня
працюватимуть допізна

Погоджувальна рада

Останній пленарний тиждень другої сесії Верховної Ради сьомого скликання обіцяє бути напруженим. Щоб надолужити згаяне під час блокувань роботи парламенту, депутати готові щодня працювати допізна — до завершення розгляду всіх запланованих питань.

Загалом до проекту розкладу засідань Верховної Ради на 2—5 липня включено 103 питання. Від уряду внесено 22 законопроекти, очікують на розгляд п'ять євроінтеграційних законів. На опрацюванні в парламентських комітетах перебувають близько 1400 законопроектів.

► СТОР. 2

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Під головуванням
Вільнюса

Головування в Європейському Союзі з 1 липня на найближчі півроку переходить до Литви.

Під час головування в ЄС Вільнюс своїми основними темами визначив такі: енергетика, розвиток країн Балтійського регіону і контроль зовнішніх кордонів ЄС. Крім цього, Литва домагатиметься посилення співробітництва зі східними сусідами Європейського Союзу: Україною, Грузією, Вірменією та — у довгостроковій перспективі — Білоруссю. Наприкінці листопада Вільнюс збере ці країни на саміті учасників програми ЄС «Східне партнерство». Успіхом для Литви, зазначають експерти, стало б підписання під час саміту угоди про асоціацію між ЄС та Україною.

► СТОР. 9

Польща запевняє, що не
будуватиме газопровід
в обхід нашої країни

Міністр Держказначейства Польщі Влодзімеж Карпінський запевняє, що Варшава не планує будувати газопровід Ямал-2 з Росії через Білорусь і територією Польщі, **передає УНН із посиланням на польські ЗМІ**. Він зазначив, що кожен має право висловлюватися, але польська позиція не змінилася. Нагадаємо, 5 квітня в Санкт-Петербурзі було підписано меморандум між компаніями «Газпром» і EuroPol Gaz (48 відсотків акцій фірми належать польській нафтогазовій компанії Pgnig і «Газпрому») про наміри будівництва газопроводу «Ямал—Європа-2» з Білорусі через територію Польщі до Словаччини в обхід України. Тим часом прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск заявив, що Варшава не бажає брати участь у проектах, де газ є політичною зброєю.

Перший вітчизняний трамвай з'явиться у Львові

*У липні на маршрут
вийде новий сучасний
трамвай, виготовлений
на львівському заводі
«Електротранс». Створений за допомогою
німецьких технологій,
він буде на 80 відсотків
оснащений українськими
конструкціями. Перший зразок
виготовили на замовлення
Львівської міської ради.
Презентація машини,
вдвічі дешевшої за європейські
аналоги, відбу-*

*лася за участі першого
віце-прем'єра Олександра
Вілкула.*

— У мене Львів асоціюється з піснюю «Старенький трамвай», — зауважив він. — Я бажаю цьому місту зберегти свій неповторний шарм, але хочу, щоб на його вулицях та в інших регіонах з'явилися нові сучасні трамваї українського виробництва.

► СТОР. 7

Фото Євгена КРАВС.

ПОДІЇ

Візовий режим спростили

1 липня набула чинності Угода про спрощення візового режиму між Україною та Європейським Союзом. Отримати візи за спрощеною схемою безкоштовно тепер можуть дев'ять категорій громадян. Зміни зачіпляють представників громадських організацій; технічного персоналу, що супроводжує журналістів; водіїв-міжнародників; близьких родичів громадян, що проживають на території Євросоюзу і є громадянами однієї із країн ЄС; представників релігійних громад; учасників офіційного транскордонного співробітництва з ЄС; учасників офіційних освітніх програм обміну й участі в семінарах, курсах, конференціях; працівників, які беруть участь у міжнародних виставках, конференціях і семінарах.

У разі, якщо громадянин, який належить до однієї з цих категорій, захоче оформити візу за три дні, з нього можуть стягувати плату в розмірі 70 євро, якщо він живе далеко від представництва ЄС. При цьому посередники, які допомагають оформляти документи, можуть

брати за свою роботу не більш як 30 євро. Багаторазові документи будуть видавати строком на один рік або п'ять років.

**Є перший мільйон тонн хліба
Одещини!**

На полях Одеської області зібрано перший мільйон тонн зерна. З перемогою селян привітав Президент України Віктор Янукович. Лідери — Саратський і Татарбунарський райони.

— Ці два райони перші в Україні намолодили понад 100 тисяч тонн зерна кожен. Отже, на сьогоднішній день Одеська область у лідерах зі збору врожаю 2013 року, — заявив начальник департаменту сільського господарства Одеської облдержадміністрації Анатолій Новаковський.

Жнива нині проходить у всіх 26 районах області. На полях разом з одеськими аграріями трудяться механізатори Вінницької та Кіровоградської областей. Прогнозна цифра врожаю 2013 року в краї — 2,5 мільйона тонн, **інформує наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ**.

КОРОТКО

■ У Дніпропетровську відбувся Міжнародний фестиваль здорового способу життя «WorkOut Fest 2013». Його учасникам вдалося встановити кілька світових рекордів у воркауті — вуличному виді спорту, **повідомляє наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО**.

■ У День молоді в Уманському міському сквері відкрили «Лаву примирення для закоханих», яку викували місцеві майстри, **інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО**.

■ У Хмельницькому на багатолюдному пляжі загинула 13-річна дівчина: вона кинулася на допомогу брату, який тонув. Коли рятувальники витягли дитей із Південного Бугу, хлопчик був живий, а його сестра вже не дихала, **передає наш власкор Ірина КОЗАК**.

Цього року в дитсадках Херсонщини створять додатково понад 800 місць (Вл. інф.)

Щоб надолужити згаяне, депутати щодня працюватимуть допізна

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На погоджувальній раді голів парламентських комітетів та лідерів фракцій лунали й інші пропозиції — продовжити роботу сесії в пленарному режимі ще на тиждень (на цьому наполягала фракція «Батьківщина»), перенести парламентські слухання «Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення» з середи, 3 липня, на вересень, щоб попрацювати цілий день у пленарному режимі. Деякі депутати пропонували працювати й у вихідні. А якщо уряд не готовий до розгляду євроінтеграційних законопроектів — скликати позачергову сесію. Позафракційний Олег Ляшко вніс проект постанови про скасування взагалі депутатських канікул. Пропозиції продовжити сесію не знайшли підтримки у більшості депутатів. Однак про готовність засідати щодня допізна заявили лідери всіх фракцій.

Лідер фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк запропонував, щоб у п'ятницю, 5 липня, замість

години запитань до уряду у парламенті виступив Президент України Віктор Янукович. Він відзначив, що, оскільки Президент пообіцяв виступити перед депутатами, було б правильно, якби це відбулося у день закриття сесії. Лідер «Батьківщини» також закликав до проведення в Україні широкого круглого столу щодо євроінтеграційних прагнень нашої держави за участю депутатів, президента, уряду, представників громадськості та науковців. На його погляд, такий всеукраїнський круглий стіл має функціонувати до того моменту, доки Україна не підпише угоду про асоціацію.

А. Яценюк також закликав не зволікати з розглядом проекту закону про прокуратуру в другому читанні, спрямованого на незалеження органів прокуратури. А також створити тимчасову слідчу комісію з питань реформування виборчого законодавства і призначити повторні вибори у п'яти проблемних мажоритарних округах.

Натомість лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов на погоджувальній раді заявив, що народні депутати не можуть вимагати від Президента виступити з посланням у парламенті. На його погляд, було б логічним, якби глава держави виступив не у день закриття, а у перший день наступної сесії і виклав своє бачення процесів у державі.

Серед законодавчих ініціатив Партії регіонів — включити до порядку денного та ухвалити зміни до Держбюджету-2013 щодо фінансування державних вуглевидобувних підприємств, а також щодо уточнення джерел погашення заборгованості за централізоване водопостачання та водовідведення.

У рамках години запитань до уряду регіонали запропонували заслухати інформацію уряду про перспективи підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також інформацію міністра освіти про хід вступної кампанії до українських вишів та міністра аграрної політики про хід збирання врожаю.

Лідер фракції «Свобода» Олег Тягнибок звернувся до глави парламенту

Юрій Воропаєв, Валерій Пацкан.

Володимира Рибка з проханням оприлюднити проект постанови про кошторис Верховної Ради на 2013 рік. За його словами, у проекті постанови про кошторис немає конкретних цифр, а лише загальні. А опозиція хоче побачити розподіл видатків.

Фракція «Свобода» також запропонувала включити до порядку денного сесії низку економічних ініціатив. Зокрема, це законопроекти про повернення капіталів з Кіпру та інших офшорних зон, про ліквідацію приватних монополій, щодо заборони виробництва та обігу слабоалкогольних напоїв, про збільшення акцизу на пиво та спрямування отриманих додаткових коштів на потреби охорони здоров'я, зокрема, добудову нового корпусу дитячої лікарні «Охматдит». Серед інших ініціатив фракції «Свобода» — змінити процедуру формування Центральної виборчої комісії, щоб представництво опозиції та влади у ЦВК було пропорційним — у співвідношенні 50 на 50.

Фракція «УДАР» виступила з вимогою звіту профільних міністрів і керівництва уряду в парламенті під час розгляду євроінтеграційних законопроектів. Заступник керівника фракції «УДАР» Віталій

Ковальчук наголосив, що парламент повинен зосередитися на питаннях, важливих для країни, насамперед — питаннях євроінтеграції. Він також підкреслив, що «УДАР» готовий взяти участь у позачерговій сесії, але у разі, якщо буде розуміння, що народні депутати досягнуть результату.

Також В. Ковальчук закликав парламентаріїв прийняти рішення щодо скасування депутатських пільг і пенсій, приведення до ладу пенсійної системи, відновлення економіки через зниження тиску на платників податків. «УДАР» також наполягає на звіті у Верховній Раді міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка щодо інформації про протиправні дії співробітників правоохоронних органів.

Президент може озвучити послання у парламенті, але це його право, а не обов'язок, — наголосив на погоджувальній раді перший заступник голови фракції КПУ Адам Мартинюк. Він зауважив, що не пам'ятає випадку, щоб Президент приходив на день закриття сесії. На погляд А. Мартинюка, доцільно було б заслухати главу держави в день відкриття сесії, щоб почути його думку щодо процесів у країні.

Перед завершенням другої сесії парламенту сьомого скликання комуністи пропонують розглянути низку соціальних проектів законів, зокрема, про внесення змін до закону про Держбюджет-2013 щодо виплати зарплати в повному обсязі працівникам Інституту Амосова у рік його 100-річчя. Цим законопроектом передбачається виділити додатково 8,8 мільйона гривень на фінансування інституту.

ДОСЛІВНО

Олександр ЄФРЕМОВ, лідер фракції Партії регіонів:
«Перший крок щодо євроінтеграції розпочинається з того, що кожен має робити належне на своєму робочому місці. А парламент має приймати закони».

Парламентські слухання з проблем трудової міграції, заплановані на 3 липня, вирішено провести не в сесійній залі, а в іншому приміщенні парламенту.

Анна ШЕВЧЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Андрій Кожем'якін.

Обіцянки перед Євросоюзом повністю виконаємо

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак на брифінгу після погоджувальної ради запевнив, що український парламент виконає всі обов'язки перед Європейським Союзом, і необхідні євроінтеграційні закони буде ухвалено.

При цьому В. Рибак зауважив, що нинішнього пленарного тижня мають бути прийняті п'ять законів щодо євроінтеграції, а закони про прокуратуру та про зміни до виборчого законодавства будуть розглянуті у вересні після отримання висновків Венеціанської комісії.

«Свої обіцянки перед ЄС ми повністю виконаємо», — заявив В. Рибак.

На запитання, чи може бути проведено позачергову сесію парламенту, в тому числі й для розгляду євроінтеграційних законопроектів, глава парламенту відповів: «Побачимо. Може, буде, може, ні».

В. Рибак висловився за те, щоб усі депутатські фракції узгодили дату проведення виборів у Києві та інших місцевих виборів.

Якщо узгодять дату виборів, то це питання може бути розглянуте нинішнього пленарного тижня.

Глава парламенту також наголосив, що Верховна Рада повинна розглянути заяву Голови ЦВК про його звільнення. А для напрацювання змін до закону про Центральну виборчу комісію В. Рибак запропонував утворити робочу групу з представників усіх фракцій для напрацювання нової редакції проекту закону про ЦВК.

Голова Верховної Ради вважає за доцільне розмежувати питання про збільшення акцизів на пиво та фінансування добудови нового корпусу дитячої лікарні «Охматдит». На думку В. Рибка, не треба пов'язувати добудову дитячої лікарні з акцизами на пиво. Питан-

ня про збільшення акцизів ще потребує доопрацювання. Профільний парламентський комітет налаштований на те, що акцизи треба збільшувати не лише на пиво, а й на всі алкогольні напої. Однак узгодженого рішення поки що немає. При цьому В. Рибак нагадав, що на погоджувальній раді Перший віце-прем'єр-міністр України Сергій Арбузов запевнив, що уряд віднайде кошти на добудову дитячої лікарні.

Підбиваючи попередні підсумки роботи парламенту, Голова Верховної Ради відзначив, що дві третини депутатів — це нові депутати. «Принципи мітингування відходять на другий план, і, сподіваюся, вже на третій сесії депутати працюватимуть краще», — сказав В. Рибак. — Але наближення президентських виборів відобразатиметься на Верховній Раді».

Олександра КУЧЕРЯВА.

Доля дитячої лікарні не повинна залежати від пива

Фінансування добудови нового лікувального корпусу дитячої лікарні «Охматдит» не повинно залежати від акцизів на пиво. Таку думку висловив лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов на брифінгу після погоджувальної ради.

Коментуючи законопроект, який передбачає збільшення акцизного збору на пиво та спрямування додаткових надходжень на добудову дитячої лікарні, О. Єфремов наголосив, що бюджетне законодавство не може змінюватися під політичні сили. «Всі кошти, які збираються з платників податків, повинні розподілятися через держбюджет, а не через бажання політиків», — сказав він. — Логічно прийняти рішення, що «Охматдит» треба фінансувати, а підвищення податків треба робити в рамках законодавчого поля». При цьому

парламентарій зауважив, що перед ухваленням рішення про зростання акцизів треба передбачити наслідки, зокрема, закриття робочих місць. На думку О. Єфремова, повинні підніматися акцизи і на інші алкогольні напої, а не лише на пиво. Таку позицію обстоює і профільний парламентський комітет.

Партія регіонів має намір голосувати за продовження роботи пленарних засідань до розгляду всіх питань порядку денного на поточному пленарному тижні. А за потреби — готова і до продовження сесії у пленарному ре-

жимі запевнив глава фракції.

Коментуючи євроінтеграційні законопроекти, лідер регіоналів відзначив, що нам необхідно рухатися у бік стандартів ЄС. Люди хотіли б мати, з одного боку, безвізовий режим з країнами ЄС, з другого, — з Російською Федерацією, зауважив О. Єфремов. «І в цьому наша місія — ми могли б виконувати роль «містка» для безперешкодного пересування людей від Тихого до Атлантичного океанів», — вважає він.

При цьому депутат наголосив, що головною проблемою в нашій державі залишається невиконання уже прийнятих законів та подолання внутрішніх бар'єрів у свідомості.

Юлія БІЛЕЦЬКА.

ФОТОФАКТ

Перший заступник Голови Верховної Ради Ігор Калетнік, Прем'єр-міністр України Микола Азаров, голова КМДА Олександр Попов з нагоди Дня Конституції взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятників Т. Шевченку та М. Грушевському.

Фото з сайту «Урядовий портал».

ПРИВІТАННЯ

Шановні податківці!
Щиро вітаю вас із професійним святом — Днем працівника податкової служби України!

Ви виконуєте важливу та відповідальну роботу зі збору податкових платежів до бюджетів усіх рівнів. Від вашої ефективності залежать фінансова стабільність в країні, розвиток економіки держави, підвищення її інвестиційної привабливості, реалізація багатьох економічних і соціальних програм.

Постійно вдосконалюючи роботу з платниками податків, ви спираєтесь на сучасні інформаційні технології, запроваджуєте електронні системи обміну інформацією, вносите в податкову політику відкритість і прозорість.

Переконалися, що високий професійний рівень, відповідальний підхід до справи, наполегливість та цілеспрямованість допомагатимуть вам і надалі успішно вирішувати серйозні завдання, що стоять перед вітчизняною податковою системою.

Бажаю вам подальших успіхів у вашій діяльності, міцного здоров'я та сімейного щастя!

Голова Верховної Ради України
Володимир РИБАК.

Петру Таланчуку — 75!

1 липня 2013-го виповнилося 75 років з дня народження відомого вченого і громадського діяча, народного депутата СРСР, першого міністра освіти незалежної України, президента Університету «Україна» Петра Таланчука.

Сповнені найкращих побажань у ваш день народження зичимо щасливих і довгих років, здоров'я, радості та добробуту. Бажаємо й надалі йти шляхом розквіту та перемог. Щоб крила вашої слави зростали, а ім'я ваше виблискувало на золотих сторінках історії тисячолітньої України!

З великою шаною,
науково-педагогічний колектив
Університету «Україна».

Народні депутати України — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України **ДЕЯКА Миколу Івановича** і зичать йому міцного здоров'я, щастя, любові та відданості рідних і друзів, наснаги в роботі, поваги колег та успіхів на шляху досягнення обраної мети.

Безробіття породжує тіньову зарплату

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

На Буковині відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці щодо практичного застосування Закону «Про зайнятість населення» за участі народних депутатів, представників адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, органів державної влади, профспілок і роботодавців.

З початку року — шість тисяч робочих місць

Як розповів голова Чернівецької ОДА Михайло Папієв, з початку року в установах та організаціях області створено понад шість тисяч нових робочих місць. Зокрема, в Чернівцях відкрили нове підприємство ТзОВ «СЕ Борднетце-Україна», де вже працює 170 осіб, і до кінця року тут буде працевлаштовано 500 людей. Середня зарплата становитиме 3600 гривень. Очільник крайової виконавчої влади зауважив також, що передбачається введення в експлуатацію забійного цеху птиці в с. Шипинці Кіцманського району, приміщень для утримання 30 тисяч індиків у с. Ванчиківці Новоселицького району, проведення реконструкції приміщень для утримання 12 тисяч голів свиней у с. Шишківці Сокирянського району, реконструкції та відновлення роботи ТОВ «Цукровий комбінат «Хрещатик», будівництво цеху із забою птиці та переробки м'яса в с. Мамаївці Кіцманського району. Все це дасть змогу працевлаштувати людей на селі та надати їм певні соціальні гарантії.

Рухаємося у правильному напрямку

Голова Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та праці Петро Цибенко розповів, що на сьогодні ситуація з роботою, заробітною платою є надзвичайно складною: «На недавньому засіданні колегії Міністерства соціаль-

ної політики пролунало кілька тез, які б я хотів озвучити. Із 13 млн. платників єдиного соціального внеску кожен другий працює за мізерну заробітну плату. Точніше це виглядає так: 2,4 млн. людей отримують заробітну плату нижче мінімальної, ще 3 млн. отримують заробітну плату до двох тисяч гривень. А це бюджет родини. Тому ми вважаємо, що ця тема є надзвичайно актуальною. З перших місяців функціонування закону ми намагаємося відчувати, які є позитиви, які слабкі місця задля того, щоб це врахувати в роботі надалі».

ДОСЛІВНО

Голова Державної служби зайнятості Марина Лазебна: «Хоча Закон «Про зайнятість населення» набув чинності з 1 січня цього року, була певна пауза, тому що не були прийняті всі необхідні документи, які б давали можливість реалізовувати цей закон. На сьогодні можу з упевненістю сказати, що необхідний арсенал інструментів для ефективної реалізації політики зайнятості в нас уже є. І маємо перші результати. Перш за все, на сьогодні видали 432 ваучери на перекваліфікацію і отримання нової професії. Це позитивна тенденція. Якщо 7 червня було 300 ваучерів, то вже 10 червня — 432. І головне в цьому, що 210 ваучерів видали на робітничі професії. Це свідчить про те, що робітничі професії теж престижні».

За словами М. Лазебної, нині велика увага приділяється співпраці з роботодавцями. «Якщо роботодавець створить нове робоче місце і візьме на нього безробітного (молода людина, одинокі батьки, сироти), він отримає на весь рік компенсацію з єдиного соціального внеску. 160 безробітних уже працюють за такою схемою. Тобто, ми рухає-

мося у правильному напрямку. В той же час є велика проблема з тіньовою зайнятістю. Тому наше завдання сьогодні стимулювати роботодавця до створення робочих місць, розширювати можливості для працевлаштування людей, підвищити свою конкурентоспроможність», — зауважила пані Марина. Чинівниця додала також, що нині йде направлення нових соціальних ініціатив. І перша стосуватиметься малого та середнього бізнесу. Саме в цій позиції підвищуватимуть механізм стимулювання створення робочих місць.

Наступна ідея стосується посилення страхового принципу в соціальному страхуванні на випадок безробіття. «Ми хочемо змінити цю філософію у напрямку не довготривалого безробіття, а саме над активізацією працевлаштування людей. Це також пріоритет нашої роботи», — сказала М. Лазебна.

Шляхи вирішення проблем

Неабияку стурбованість зайнятістю населення на селі висловив ініціатор проведення засідання народний депутат Артем Семенюк. Він із власного досвіду розповів про цю проблему.

— На жаль, сільське населення живе за рахунок пенсій. Я в недав-

ньому минулому був роботодавцем і знаю ці проблеми. Тому запропонував провести виїзне засідання в Чернівецькій області. Щоб виявити всі проблеми зайнятості на селі. Може, внесемо якісь свої ініціативи. Головне, щоб люди побачили його реалізацію, — резюмував парламентарій.

ДОВІДКА

Станом на 1 червня 2013 року кількість вакансій у базі даних Державної служби зайнятості становила 75 тисяч. У січні—травні 2013 року статус безробітного мали 904,8 тис. осіб, із них набули статус безробітного безпосередньо у травні 67,4 тис.

Протягом січня—травня 2013 року за сприяння Державної служби зайнятості отримали роботу 337,1 тис. осіб, із них 214,6 тис. зареєстрованих безробітних. Брали участь у громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру — 68,7 тис. осіб; проходили професійне навчання — 119,6 тис.

Станом на початок червня цього року 384,3 тис. людей отримували допомогу у зв'язку з безробіттям. Середній розмір допомоги з безробіття у травні 2013 року становив 1119 грн.

У свою чергу, перший заступник голови Комітету з питань соціальної політики та праці Ярослав Сухий наголосив, що адміністративними методами нічого не вирішити. «Наведу кілька прикладів. От ішлося про тіньову зарплату. На великих гірничих промислових підприємствах менеджери, директори отримують заробітну плату на рівні мінімальної. Ви ж цьому не повірите. Ми повинні їх спонукати, аби вони по-хорошому вивели свої доходи з тіні. Маємо загальнодержавну стратегію недопущення бідності до 2015 року. Йдеться про вдосконалення ринку праці. Ринок праці — це вже не просто безробіття. Є робота чи її нема. А і яка це робота? Подоглядьтеся, коли ми бачимо поряд найбіднішу країну ЄС — Болгарію, яка має вдвічі більшу зарплату і в 2,5 рази більший ВВП, то це вже про щось свідчить. Нам потрібно

тако в 2,5 рази зросло ВВП».

Відтак народний депутат наголосив на вдалій ідеї проведення засідання комітету на Буковині. — Одеса — не типовий приклад для реалізації цього закону. А от як тут він реалізується, буде дуже цікаво. До того ж на Буковині є шикарна специфіка. От в Києві закрили 118 ресторанів і кафе, в Чернівцях — жодного. Значить, нормально люди живуть. Є й інша цифра: в Запоріжжі скоротили близько 10 тисяч металургів, а в центр зайнятості прийшло 1300. А решта де? Ми знайшли чотири тисячі. Вони поїхали добувати алюміній в Росію. З якою зарплатою? А ті люди, які виїхали в Європу? То що, одні ледачі? Тому ми повинні створити гідні умови праці, щоб забезпечити людям достойне майбутнє в Україні. А без зростання економіки нічого не вийде, наголосив Ярослав Сухий.

Сергій СУЛИМА.

Люди хочуть
припинити сваволю

«Вставай, Решетилівщино!» — під таким девізом центральною вулицею селища Решетилівка пройшли кілька сотень мешканців райцентру та довколишніх сіл. Колону, попереду якої несли великий Державний прапор України, очолили народні депутати Валерій Головка та Юрій Бублик, а також депутат районної ради Петро Кошовий. Спочатку гаслами плакатів і транспарантів, а потім під час виступів на мітингу біля Центру культури і дозвілля «Оберіг» учасники акції вимагали розв'язати важливі проблеми, які набули в районі неабиякої гостроти та значного резонансу.

Зокрема, пенсіонерка з Жовтневого Галина Дубенко з тривогою говорила про будівництво в центрі села екологічно шкідливого підприємства, на якому виготовлятимуть бітум, та про фактичне ігнорування районною владою численних звернень земляків. Ветеран-мисливець із Лобачів Анатолій Косенко попросив у присутніх підтримки в боротьбі місцевих мисливських товариств проти спроб районної та обласної влади віддати розташовані на території п'яти сільських рад мисливські угіддя фактично у приватні руки. Про подібну «прихватування» ставків, лук, сінокосів місцевими та заїжджими грошовими мішканами, численні порушення прав простих лю-

дей говорили на мітингу й інші промовці. Водночас народні депутати Валерій Головка та Юрій Бублик наголошували на необхідності згуртування місцевих громад, насамперед, задля обстоювання своїх законних інтересів. І запевнили їхніх представників у тому, що вони завжди матимуть підтримку парламентаріїв. У зверненні до Президента України Віктора Януковича учасники акції закликали гаранта Конституції «припинити сваволю влади на Решетилівщині, звільнити голову райдержадміністрації Володимира Колесніченка та всебічно розібратися у причинах порушень наших конституційних прав».

Василь НЕІЖМАК.
Полтавська область.

ФОТОФАКТ

Народний депутат України Ростислав Павленко, заступник голови Центральної виборчої комісії Андрій Магера, директор Представництва IFES в Україні Девід Енніс (зліва направо) під час круглого столу на тему: «Проблеми та напрями удосконалення закону про місцеві вибори», який відбувся у великій конференц-залі НАНУ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Податки йдуть в інші міста, а тут залишаються нечистоти»

САМОВРЯДУВАННЯ

Таке заявив у Тернопільському прес-клубі міський голова Чорткова Михайло Вербіцький. — Громада хоче розвиватися, залучати інвестиції, створювати робочі місця, а за нинішнього статусу робити це складно, — вважає міський голова. — Маємо кошти, але розпоряджатися ними не можемо: платіжки лежать у Держказначействі ще з кінця квітня. Податки йдуть у центр, а звідти вже розпоряджаються:

хочуть — дадуть дотації, хочуть — не дадуть, та ще позику примушують брати. Та не потрібні нам дотації. Була б змога залишати у міському бюджеті 75 відсотків прибутку на податок з фізичних осіб, яку мають міста обласного підпорядкування, і ми самі дали б собі раду. Але колись, мабуть, вигідно тримати міста на короткому повідку і час від часу його смикати. За словами Михайла Вербіцького, найбільші підприємства району —

Чортківський цукровий завод, Марилівський спиртовий — зареєстровані в інших містах, і податки йдуть туди. «Нам залишаються нечистоти», — каже він. До речі, це характерно не лише для Чорткова. Останнім часом з Тернополя в інші міста перереєструвалося понад триста підприємств. Вони продовжують працювати на території обласного центру, але податки отримують інші. Проте і податківці, і центральна влада дивляться на це кризь пальці.

На думку депутата обласної ради, голови робочої групи з підготовки пропозицій щодо вдосконалення адміністративно-територіального устрою Тернопільської області Леоніда Бицюри,

ментом для проведення інших реформ. Те, що нині відбувається, не прив'язане до територій, розбалансовує господарство області, міста виживають в агресивному середовищі.

ДОВІДКОВО

Статус міста обласного підпорядкування дає змогу поліпшити бюджетні позиції, стати гучнішим, привабливішим для інвесторів. На такий статус на Тернопільщині, крім Чорткова, претендують Кременець і Бережани.

адміністративно-територіальна реформа в Україні має реалізовуватися першою, стати фунда-

ментом для проведення інших реформ. До речі, в області, окрім Тернополя, жодне місто не має статусу обласного підпорядкуван-

ня, а таких в Україні 180. Чортків був пробним каменем і невдалим. Однак рук у Чорткові не опускають. Як повідомив журналістам співавтор проекту постанови Верховної Ради про надання Чорткову статусу міста обласного підпорядкування Руслан Кулик, у парламенті зареєстровано новий законопроект про це. Мають надію, що народні депутати виступять розглянути його ще у липні.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

Акція столичних байкерів біля Верховної Ради України з вимогами підвищити акцизи на пиво та збільшити видатки на охорону здоров'я, насамперед — на завершення будівництва дитячої лікарні «Охматдит».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Наші серед лицарів
Старого континенту
Молоді парламентарії Вінниччини
надіслали депутатам Європарламенту
прапор з українським козаком

На останньому в нинішньому році засіданні Студентського парламенту Вінниччини його депутати одностайно підтримали звернення до Європарламенту «Про прагнення молоді Вінниччини спільно створити європейську історію».

До звернення додали електронну версію прапора, створеного молодими парламентаріями краю. Його презентували у травні цього року під час святкування Дня Європи. Прапор супроводжує символічний девіз: «Захистили Європу — створімо спільне майбутнє!». Після презентації він майорить на центральній вулиці обласного центру. — Створений нами прапор є незвичним поєднанням європейської та української історичної символіки, — йдеться у зверненні. — Постать козака-оборонця у центрі полотнища, об-

раменованого всім відомим символами прапору ЄС, нагадує про роль, яку відіграли наші пращури протягом кількох століть, захищаючи від козових орд Дикого поля кордони європейської християнської цивілізації. Тому ми, нащадки славних козаків-лицарів, поставивши підписи під цим зверненням, засвідчуємо своє прагнення надалі творити спільну європейську історію та сподіваємося, що наша юнацька енергія спонукатиме українських та європейських політиків до спільних дій. Присутній на засіданні голова Вінниць-

кої облради Сергій Татусяк, підтримавши ідею молодих парламентаріїв, наголосив, що євроінтеграція України має відбуватися в усіх прийнятних для цього формах. — Мені імponує азарт, креативність нашого Студентського парламенту, — сказав Сергій Татусяк. — У прийняттю ними звернення йдеться про важливі історичні факти, про які нині мало хто згадує. Не всі в Європі знають про це. Нагадування про них має зміцнити авторитет нашої держави в очах європейців. Особливо це важливо нині, напередодні саміту країн Східного партнерства.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Затишшя не віщує бурі

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Стійкий електорат, якого не вдається витягнути у скандали навіть досвідченим політехнологам, згуртована більшість і «беззуба» опозиція — такими є найхарактерніші ознаки нинішньої політичної ситуації в регіоні. Довіра до керівників обласної влади «зашкалює»: за даними соціологічного дослідження ГО «Центр регіональних ініціатив та розвитку», майже 70 відсотків вінничан довіряють очільникам краю. Тим часом опозиція стверджує, що людей «приспали», бо так простіше їх обдурювати. Чим аргументують сторони свої позиції?

Утримати «кулак»

НЕ ЗМОГЛИ

Обласна влада кардинально змінила тактику дій — центр роботи з людьми перенесли у райони і села. Зробив це ще попередній керівник облдержадміністрації, нині народний депутат України Микола Джига. Таку практику розширив його наступник — Іван Мовчан. До речі, саме його рекомендував на своє місце пан Джига. Нинішній голова облдержадміністрації запровадив щоквартальні звіти керівників районів перед громадами. Тим самим зробив ще один крок до зближення влади з людьми. Очільник регіону бере участь у таких звітах, слухає оцінки людей. Такий само екзамен тримають керівники районних рад, сільських, селищних територіальних громад. Голова облради Сергій Татусяк бере активну участь у розмові з людьми.

— У такий простий, на перший погляд, спосіб влада активно залучила громаду до розв’язання місцевих проблем, — каже політолог Руслан Штогрин.

— Люди самі планують, на що передусім необхідно спрямовувати бюджетні кошти, якщо їх не вистачас, буває, долучають власні заощадження, є випадки, коли давали гроші навіть на будівництво дороги, водогону. Так вибудовують місток довіри між владою і людьми.

Згуртованою є більшість в обласній раді, її становлять депутати від Партії регіонів, а також представники низки інших політичних сил, які підтримують їхню позицію. Хоча перемогу під час останніх виборів до місцевих рад здобули представники «Батьківщини», і саме вони мали найбільше мандатів, однак утримати «кулак» не змогли. Тим часом регіоналі згуртували свої лави і демонструють конкретну роботу.

— Якщо люди бачать бодай незначні зрушення, особливо на своїй території, до яких причетна влада, то вже готові підтримувати тих, завдяки кому ці зміни сталися,

— наголошує Руслан Штогрин. — Тому нічого дивуватися отриманим даним соціологічного опитування, де значною є довіра до влади.

Об’єднуватися не будемо

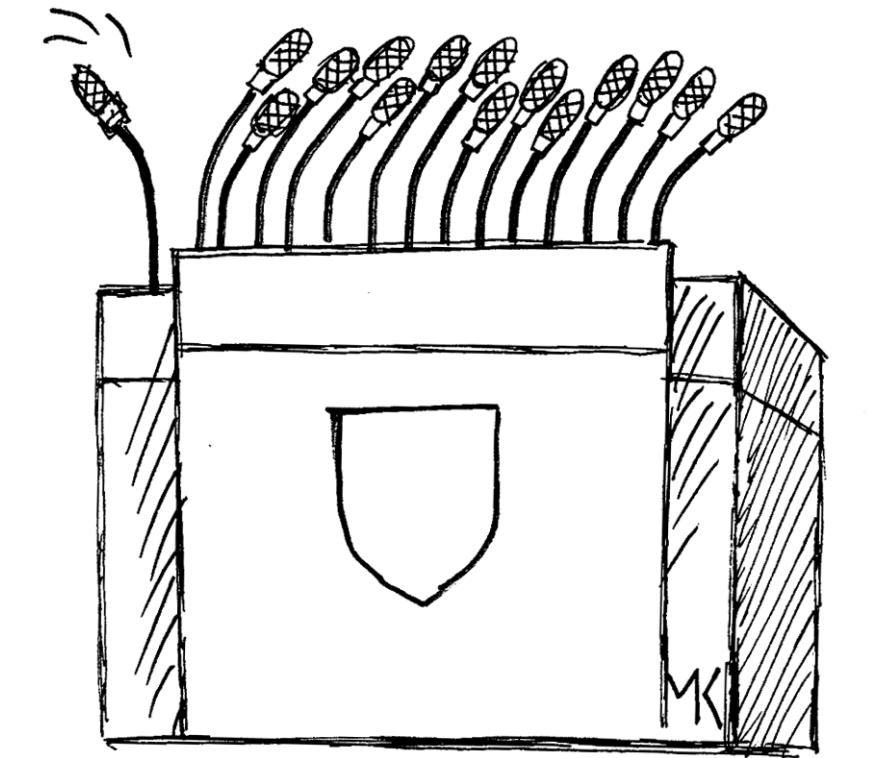
— Опозиція, на жаль, не демонструє конкретики у роботі з людьми, — продовжує політолог Руслан Штогрин. — Не пропонує справ, навколо яких би гуртувалися

«Батьківщини» не збираюся, бо не бачу себе там, і про це поінформував Арсенія Яценюка», — сказав Сергій Кудлаєнко. За його словами, більшість фракції партії «Фронт змін» в обласній раді так само висловлюються проти входження до «Батьківщини». Тому керівник обласної організації «Фронту змін» не виключає, що їхня фракція не прийме рішення про об’єднання з депутатами «Батьківщини» в облраді.

— Чи увійду я в «Батьківщину», визначу після розмови з Арсенієм Яценюком, — зазначив Сергій Кудлаєнко. — Хочу почути, в якому форматі партія працюватиме у подальшому, яке бачення нашого співіснування на майбутнє. Якщо не увійду до «Батьківщини», то не входитиму й до жодної іншої політич-

обласної організації. В органах влади працює частина наших представників. Здавалося б, це позитивний факт для опозиції — мати своїх людей у владі. Але якщо працівник підпорядкований чиновнику, який, до того ж представляє партію влади, хіба він може виступити проти нього? Мало того, що влада, як то кажуть, розвела керівників опозиції, вона ще й людей «приспала».

— Звіти керівників це добра справа, — наголошує опозиціонер. — Якби ще був результат. У Немирівському районі, наприклад, під час таких звітів йшлося про те, що керівник місцевої адміністрації не реагує на звернення і листи з приводу очевидних порушень і недоліків. Про це повідомляли обласну адміністрацію, а що змінилося? Нічого!

краяни. Зрештою, опозиційні політичні сили діють розрізнено. В опозиціонерів нема згуртованості навіть у малому. Наведу один показовий приклад. Під час проведення акції «Вставай, Україно!» партійні організації готували друковані запрошення і кожна з них першим номером вписувала лідера своєї партії. На мою думку, запрошення мало бути одне, уніфіковане й узгоджене. Однак лідери не можуть визначитися, хто з них більш значущий. Навіть якщо відбудеться об’єднання, воно все одно не скрізь згуртує опозиціонерів, особливо у первинних ланках — у районах, райцентрах, селах. Свою позицію з приводу об’єднання опозиційних політичних сил, що відбулося на з’їзді 14 червня ц. р. в Києві, керівник Вінницької обласної організації «Фронт змін», депутат облради Сергій Кудлаєнко висловив тим, що не брав участі у роботі форуму. Про це він повідомив місцевим ЗМІ ще напередодні з’їзду. «Я не поїду на з’їзд і вступати до

ної партії. Працюватиму як позафракційний депутат обласної ради. Міняти свій формат роботи з виборцями не збираюся. А у «Батьківщини» трішки інші принципи цієї роботи. Я намагаюся тримати максимально аполітичну позицію. Мої методи роботи — не мітинги і виступи, а конкретна допомога людям. По всій області в офісах партії працюють наші юристи, партійні офіси перейменуємо у громадські приймальні депутата облради і продовжимо роботу з людьми, як це було дотепер.

— На місцях виборці більше орієнтуються на конкретних людей, а не на ту силу, яку вони представляють.

Людей

«приспали»

— Влада в області зробила все для того, щоб нейтралізувати опозицію, — каже один з представників «Батьківщини». — Почали з того, що спокусили посадою колишнього лідера

фото знаного в регіоні політика, нині народного депутата України, не вписується в жодні рамки пристойності.

Втягнути в скандал не вдалося

Затишшя, що панує нині на берегах Південного Бугу і Дністра, на думку політологів, не віщує бурі. «Втягнути у скандал вінницького селянина (ця категорія домінує серед виборців) не вдалося під час останніх виборів до парламенту навіть досвідченим столичним політехнологам, — каже Руслан Штогрин. — Сільські жителі, як ніхто, дотримуються відомої народної мудрості: сім разів обдумай, а тоді приймай рішення. На політичні чвари у них нема часу. Зранку й до вечора в роботі. Чи будень, чи свято, худобу треба доглянути, город впорати. Збури-ти людей на акції навряд чи вдасться й надалі».

Вінничани симпатизують тим політикам, які з ними частіше спілкуються.

Наприклад, виборці добре знають народного депутата України Григорія Калетника. Він систематично працює на окрузі, допомагає розв’язати проблемні питання — газифікації, будівництва шкіл і дитячих садків, кілька шкіл отримали комп’ютери, спортивний інвентар, організовує конкурси і змагання. Григорій Калетник не забуває привітати земляків із святами. Особливу увагу приділяє ветеранам. Щоб виборці знали, чим живе округ, які події відбуваються, створив газету — «Наш 18-й», яка фінансується, як і інші заходи, з благодійного фонду «Батьківська земля».

— Якщо я бачу конкретну роботу депутата Калетника, якщо можу до нього звернутися особисто, чую його виступи у парламенті, то чому не підтримати таку людину, — каже один із виборців виборчого округу №18, де вже вдруге Григорія Калетника обирають за мажоритарною системою. Так само на власному авторитеті пройшли до Верховної Ради інші депутати-мажоритарники. «Виборці, у переважній більшості, перестали вірити обіцянкам, вони оцінюють претендентів за конкретними справами, і це найефективніший критерій, — каже політолог Руслан Штогрин. — Це і є той «перехідний електорат». Люди позбавляються крайніх переконань з одного, чи іншого боку. Це мудрі, думаючі виборці».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

ПРОБЛЕМА

Без даху над головою. І в... голові

Спроби виселити клініку для інфекційних хворих з будівлі поблизу Києво-Печерської лаври повторюються з періодичністю сезонної лихоманки. «Голос України» вже кілька разів розповідав про напади нестерпної сверблячки, які у лаврських святош затьмарюють благочестя, а в чиновників від медицини «знеструмлюють» совість.

Нова атака на провідний у країні медичний заклад, де лікують хворих на ВІЛ/СНІД, вірусні гепатити та нейроінфекції, розпочалася напередодні святкування Конституції, що є вже само по собі якісьмось діявольським символом: право людей на життя і здоров’я, гарантоване Основним Законом, розчерком пера ліквідував в. о. директора ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. Громашевського Національної академії медичних наук» Віктор Матяш. Наказавши вивезти обладнання лабораторії в один кінець міста і підготувати відділення клініки (зокрема, нейроінфекції, детоксації та інтенсивної терапії) до авральної «евакуації» в інший, тимчасовий керівник, по суті, підписав вирок тяжкохворим пацієнтам. «Ми всі у розпачі, — каже лікар Ольга Ляшко, — адже порушення цілісності структури медичного закладу плюс абсолютно непридатні для розміщення будівлі, куди нас викидають, можуть коштувати нашим хворим життя».

Заступник директора інституту пан Рубан, котрий відповідає за переселення, щоправда, стверджує, що в нових приміщеннях на вулиці Галицькій хворим буде значно комфортніше: це не старі стіни прилаврської клініки, а європалати. Напевно, пацієнти закордонних лікарень дуже здивувалися б, потрапивши у такі «палати» — без даху над головою і без чіткої перспективи, що він там буде в найближчій п’ятирічці. Голова пацієнтської організації Дмитро Шерембей вважає: заяви про «кращі умови» — всього на-всього завіса, за якою в АМН намагаються приховати факт, що на будівлю на Галицькій «витратили 30 мільйонів гривень — незрозуміло на що».

Почину чергового «знесення даху» насамперед у головах членів спеціально утвореної команди, яка без докорів сумління знищить унікальну клініку, пан Матяш пояснив підлеглим до наївності «вичерпно»: «Так хочуть попи...» На приміщення лікарні справді вже кілька років претендує Києво-Печерська лавра: її намісник владика Павло відомий своїми брутальними висловлюваннями про хворих, які «поганяють святе повітря, де братія молиться до Бога» (здається, Сергій Пярок має стовідсоткову рацію, коли пише, що навіть Ісус Христос на своєму віслікові не вписався б у тутешню атмосферу по-світських масштабах розкоші і ризикував би депортацією із цього гріховного «раю»).

Але ж свого часу пацієнтські організації, лавра і забудовники підписали меморандум, згідно з яким на виселення накладається мораторій: доти, доки не здадуть в експлуатацію справді готове приміщення для клініки. То або ідею просувати за певні преференції не «попи», або «святі отці» вкотре порушують своє слово, як звикли це робити із заповіддю «любити ближнього»?..

Пацієнти та лікарі клініки мають зустрітися з керівництвом АМН. Якщо порозуміння не знайдуть і термінове виселення клініки в діряві «європалати» не знімуть з порядку денного, активісти обіцяють влаштувати лежачий страйк, прикувавши себе наручниками до лікарняних ліжок...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

У ніч на 1 липня внаслідок дощу та поривів вітру через спрацювання систем захисту ліній електропередач в Україні було знеструмлено 57 населених пунктів (*zaxid.net*)

Міністр оборони Павло ЛЕБЕДЄВ заявив про неефективне використання 200 млн. грн. розробниками ракетного комплексу «Сапсан» (*news.liga.net*)

Боротьба за місце... на кладовищі

До 2015 року в Україні планують спорудити меморіальне кладовище «Національний війський пантеон». Це — окремий пункт у програмі підготовки до відзначення 70-ї річниці визволення нашої країни від фашистських загартників. Таке рішення уряду і влади об'єднання військовослужбовців, правоохоронців та ветеранів сприйняли як особисту перемогу. Адже за створення подібного національно-патріотичного символу вони борються з 2005-го.

Два роки тому Верховна Рада з метою увічнення пам'яті воїнів-визволителів ВВВ, учасників війни в Афганістані та інших військових конфліктів ухвалила Постанову «Про Національне військове меморіальне кладовище». Єдиною перешкодою на шляху створення пантеону залишалося законодавство. Перед початком робіт потрібно внести зміни у три уже існуючі закони. Відповідний проект уже підготували. Та нині, буцімто, цей процес може знову загальмуватися. Учора на прес-конференції в столиці голова Ради органі-

зацій військовослужбовців, правоохоронців і ветеранів, голова Об'єднання українських офіцерів «Патріот» Олег Гук заявив: створенню пантеону перешкоджає «кладовищенська мафія».

— За нашою інформацією, Міжнародна асоціація професіоналів похоронної справи направила своє звернення до Голови Верховної Ради та Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики з вимогами не розглядати підготовлений проект закону та вжити заходів щодо

припинення створення незаконного, на їхній погляд, військового меморіального кладовища «Національний війський пантеон», — пояснив О. Гук.

Аргумент противників: наявність такого кладовища розділить українців на стани. Адже тільки привілейовані покійники матимуть право бути похованими на території пантеону. Та ще більше запитань викликає список таких потенційно обраних категорій громадян. У ньому, буцімто, не тільки учасники бойових дій, а й чиновники та держслужбовці різних рангів. Щоправда, сам Олег Гук, який до речі є членом оргкомі-

тету зі створення пантеону, такі заяви називає маячнею. Мовляв, затвердженого належним чином положення про меморіальне кладовище насправді ще не існує. Тому усі подібні заяви — здогадки й інсинуації.

— Якщо ви запитаете мою думку, то я справді вважаю, що перші особи держави, як-то президенти, прем'єри та міністри оборони повинні мати право бути похованими з почесними на військовому пантеоні. Це моя думка, але це не означає, що так і буде.

До речі, Олег Гук із односторонніми підготував звернення до керівників фракцій з проханням

якомога швидше прийняти необхідні зміни до законодавства. Щоб нарешті почати гідно вшанувати пам'ять ветеранів війни, учасників бойових дій та загиблих під час

виконання службових обов'язків правоохоронців, які здійснили героїчні вчинки в ім'я своєї Батьківщини.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Тим часом на Донеччині значна кількість військових поховань досі перебуває в статусі безіменних, а прізвища загиблих потребують уточнення. Вирішити цю проблему покликана програма пошуку і впорядкування поховань жертв війни та політичних репресій на найближчі п'ять років, прийнята в області, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.** Влада сподівається, що проведена робота сприятиме військово-патріотичному вихованню молоді та допоможе більше дізнатися про полеглих героїв. Сьогодні на території області на державному обліку як пам'ятки культурної спадщини періоду Великої Вітчизняної війни перебувають 885 братських могил, 111 поодиноких поховань, 31 меморіальний комплекс, 16 пам'ятників жертвам фашизму, 328 — односельцям, полеглим на фронтах війни, та 24 — бойовій техніці.

Вимагаючи покарати гвалтівників у погонах, натовп мало не перевернув автозак

У неділю у Врадіївці Миколаївської області відбувся стихійний мітинг. Майже 300 осіб вимагали за всією суворістю закону покарати міліціонерів, які згвалтували й мало не вбили їхню землячку.

Це трапилося напередодні Дня Конституції. Пізно ввечері 29-річна Ірина К., продавчиня продуктового магазину, поверталася додому, де на неї чекали хвора мати й 10-літній син. На дорозі пригальмували таксі із двома пасажирами. Незнайомці запропонували підвезти Ірину. Коли жінка відмовилася, її затягли до машини силоміць і почали бити.

Таксі зупинилося в лісосмузі біля села Сирове. Продовжуючи жорстоко бити Ірину — руками, ногами, молотком, — па-

сажири згвалтували її, а потім викинули з машини. Таксист в оргії не брав участі, зате бив з особливою жорстокістю. За словами жінки, пізніше гвалтівники повернулися на місце злочину, щоб убити її. Довго шукали, але так і не знайшли в нічній лісосмузі.

Ірина дивом вижила і доповзла до дороги. Її побачили люди й відвезли до лікарні. Лише на другий день жінка змогла дати свідчення. Жертва впізнала своїх мучителів — двох врадіївських міліціонерів.

Дивна річ, але статті КК України, за якими слідчим відділом Врадіївського райвідділу міліції спочатку було розпочато кримінальне провадження, не містили й натяку на згвалтування. Йшлося тільки про розбій і нанесення тяжких тілесних пошкоджень. Тепер розслідування проводить прокуратура. Затримано таксиста й лейтенанта міліції — племінник прокурора одного з районів Миколаєва.

Другий міліціонер на волі — він, як стверджують правоохоронці, має алібі, оскільки того дня чергував у райвідділі.

— Перегляд запису відеореєстратора, встанов-

леного у Врадіївському райвідділі міліції, не підтвердив факту відлучення цього працівника міліції з робочого місця, — заявив прокурор Врадіївського району Сергій Мочалко. — Для встановлення істини прокуратурою Врадіївського району буде призначено експертизу за фактом можливого втручання у відеозапис. Результати експертизи мають розставити всі крапки над «і». Запевняю, жоден зловмисник не уникне покарання за скоєний тяжкий злочин.

Минулої неділі Феміда мала обрати для підозрюваних запобіжний захід. Жителі Врадіївки ще

зранку почали збиратися біля будинків місцевої міліції й суду й не розходилися до пізньої ночі, попри сильну зливу.

Побоюючись самосуду, влада перекинула до райцентру додаткові сили правоохоронців. Люди, які зібралися на площі, перегородили дорогу автозаку й заявили: «Не пустимо, доки не посадите в нього третього». Натовп двічі намагався перевернути спецмашину.

У селищі Ірину К. знають і поважають, люди вражені цією подією. Крім того, всі добре пам'ятають, як тут два роки тому було згвалтовано й убито 15-річну дівчину, але злочин так і залишився нерозкритим.

Нині у Врадіївці перебуває все керівництво правоохоронних органів області, представники влади. А в неділю до лю-

дей, які зібралися в приміщенні суду, ніхто з районного начальства так і не вийшов...

Ірину перевезли до Миколаєва у відділення нейрохірургії лікарні швидкої медичної допомоги, їй зробили вже дві операції. Навіть перелік травм шокує: відкриті переломи черепа, п'ять глибоких різаних ран голови, рвані рани обличчя — верхня губа була майже повністю відірвана, забої й садна.

Жінка має перенести ще кілька серйозних операцій. Гроші на лікування збирають усім селищем. Родичі потерпілої розповідають: приїжджав представник УМВС області, пропонував оплатити лікування за рахунок управління, але вони поки що відмовилися.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Прийшла вода

На Дніпропетровщині завершилася реконструкція водопроводу «Кривий Ріг—Лозоватка» протяжністю понад 14 кілометрів. Вартість проекту — 3,8 мільйона гривень. Тепер водою забезпечені не тільки 7,5 тисячі жителів сіл Лозоватка й Мар'янівка Криворізького району, а й прилеглі бази відпочинку, садівничі товариства.

Як розповіли в облдержадміністрації, торік у регіоні було реконструйовано й побудовано 83,5 кілометра водопро-

відно-каналізаційних мереж.

Нинішнього року планують завершити будівництво водопроводу в

селищах Южний і Залізничників, продовжити реконструкцію водоводу в селі Сергіївка Софіївського району.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.
На знімку: жителі Криворізького району тепер з водою.
Фото надане прес-службою ОДА.

Жителі двох областей блокували трасу

Жителі Савранського району Одеської області й сусіднього Гайворонського району Кіровоградської області спільно організували пікет на автошляху, протестуючи проти руху сільськими вулицями великовантажних автомобілів, які вивозять щебінь з кар'єра. Це вже не перша подібна акція. Але, як повідомив Олег Іспанюк, голова Савранської райдержадміністрації в Одеській області, такі заходи не дали результатів, хоча місцева влада теж намагалася розв'язати проблему жителів. Зі служби автодоріг присилають лише відписки. Активісти зверталися зі своєю проблемою до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова, але жодної відповіді не надійшло.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Буковина готується до ювілею Кобилянської

27 листопада на Буковині відзначатимуть 150-річчя від дня народження української письменниці Ольги Кобилянської. Уже створе-

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Жителі двох областей блокували трасу

но оргкомітет, до якого увійшли діячі культури та мистецтва, представники творчих спілок. У регіоні відбудеться низка заходів, присвячених життю і творчості авторки «Землі». Зокрема, в обласній науковій бібліотеці відбудеться літературний вечір «Живе душа її тепер і тут» та онлайн-конференція «Я народжена на Буковині», а в літературно-меморіальному музеї письменниці — «Гостини в Ольги Кобилянської».

Сергій СУЛИМА.

ЦИФРА
109 годин знадобилося 37-річному велосипедисту-любителю із Білопілья на Сумщині Ігорю Кальченку, щоб подолати відстань від села Ізваріно Луганської області до міста Чоп на Закарпатті. Проїхавши 1810 кілометрів, він поєднав східний і західний кордони країни та встановив новий рекорд України.
Владислав ЖМУРКОВ.

Возити пасажирів скоро буде нічим

У Запоріжжі на зупинці у Заводському районі зайнявся трамвай. Пасажири встигли залишити небезпечний вагон. Як і водій, який повідомив про надзвичайну ситуацію рятувальникам і відключив свою машину від електромережі.

Варто додати, що міська влада 15 останніх років лише «оптимізувала» транспортну мережу Запоріжжя, та так, що із 26 тролейбусних маршрутів залишилося п'ять, а з 15 трамвайних — сім. Тепер на лінії буде менше ще на одну машину.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Не пиячити ікона просить

У селищі Млинові за великої кількості присутніх відбулося освячення ікони «Невипивана чаша», яку за зразком історичної однойменної ікони, знаної у православному світі з XIX століття, створила іконописець Ніна Августин. Ікона стала надбанням тутешнього Свято-Михайлівського храму і виконуватиме свою надважливу місію — зцілювати людей від алкогольної та наркотичної залежності.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Млинів Рівненської області.

«Технарі» перемагають юристів: особливості вступної кампанії

Відучора в Україні стартувала вступна кампанія до вищих навчальних закладів. За право стати студентом бакалаврату цього року змагаються понад 322 тисячі абітурієнтів, тоді як торік їх було близько 400 тисяч. Через таку різницю ректори очікують «спокійнішої» кампанії. Також освітяни сподіваються на те, що краще працюватимуть Єдина державна електронна база з питань освіти та система «Конкурс». Тому більше випускників скористаються Інтернетом, що дасть змогу ліквідувати вже традиційні черги під приймальними комісіями.

Подивитися, як подаватимуть документи перші абітурієнти, «Голос України» учора вирушив до одного з провідних вишів країни — Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Тим більше, що саме цей ВНЗ визнають «законодавцем мод» у боротьбі з багатогодинним коридорним очікуванням. «Ми організували приймальні комісії у 14 навчальних корпусах, залучили для цього понад 400 осіб», — розкриває секрети успіху ректор університету, академік Леонід Губерський. Крім того, за його словами, вже не перший рік пра-

цює система так званого єдиного вікна. Якщо абітурієнт хоче одночасно подати документи, наприклад, на історичний, юридичний та соціологічний факультети, то для цього йому не доведеться об'їжджати всі три. Весь пакет документів приймуть у першій же приймальній комісії.

Результат такого підходу помітно — під дверима приймальних комісій порожньо. Знайти абітурієнтів практично не можливо, хоча, за даними ректора університету, станом на 11-ту ранку 1 липня, тобто в перші дві години першого дня прийому документів, до вишу електронним шляхом встигли подати 356 заяв. «До того ж у нас такого не буває, що людина подавала документи на факультет кібернетики, а вони опинилися в Полтаві в якомусь сільськогосподарському університеті», — запевняє Леонід Губерський.

Утім, ще одна причина порожніх коридорів не залежить від університету. Від минулого четверга не працює офіційний сайт Українського центру оцінювання якості освіти і абітурієнти не можуть скачати зі своїх персональних сторінок результати останніх ЗНО, зокрема, з фізики. Тож

Напередодні учасники круглого столу «ІТ-індустрія і Університет: формула успіху», який відбувся в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, обговорили можливі шляхи модернізації освітніх процесів, а також практичні форми співпраці ІТ-бізнесу та ІТ-освіти. Результатом розгляду цих питань став меморандум про співпрацю, який підписали Леонід Губерський, ректор КНУ імені Тараса Шевченка та Віктор Валєєв, директор Асоціації «Інформаційні технології в Україні».

Леонід Губерський зазначив, що співробітництво в ІТ-галузі сприятиме модернізації системи підготовки ІТ-спеціалістів, а також розробці власних конкурентоспроможних програмних продуктів для потреб економіки України та зовнішніх ринків.

Сергій КОВАЛЬЧУК.
Фото автора.

штурм приймальних комісій переноситься. Добре, що часу на подачу документів досталося — аж до 31 липня. Очевидно, тому майбутні студенти й не поспішають «здаватися», а хочуть ще раз перевірити, чи правильно обрали спеціальності. «Я вже подала документи на статистику в механіко-математичний факультет, а тепер вагаюся: подати ще на радіофізичний чи кібернетику?», — запитую дівчина в консультанта факультету кібернетики, на що той авторитетно запевняє: «Безсумнівно, треба йти на кібернетику!». Дівчина обіцяє подумати і повернутися.

До речі, за словами Леоніда Губерського, таким, як ця абітурієнтка, пощастить. Держзамовлення на природничі та технічні науки цього року зросло, тоді як за такими спеціальностями як правознавство, економічні науки, міжнародні відносини — скоротилося. До того ж у ВНЗ відкрилося дев'ять нових спеціальностей, і всі для «технарів».

Тетяна ПАСОВА.

ФОТОФАКТ
До невеликого села Жерделі Андрушівського району Житомирської області надійшов газ. Відповідні роботи було розпочато 2011 року за кошти державного бюджету. Підвідний газогін довжиною у два з половиною кілометра став у 536 тисяч гривень. Для проведення селом газопроводу середнього тиску створили кооператив, до якого увійшли господарі 34 обійсть, повідомляє наш власкор Олексій КАВУН.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Перший вітчизняний трамвай з'явиться у Львові

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У новинці передбачено все для комфорту пасажирів. Трамвай низькопідлоговий, у салоні встановлено систему кондиціювання, знижено рівень вібрації та шуму. Тут використано сучасні технології, які дають змогу економити до 40 відсотків електроенергії. Машина має п'ять секцій, розрахованих на 58 місць для сидіння (максимальна пасажиромісткість — до 250 осіб).

Вартість одного трамвая — 12 мільйонів гривень. Кошти буде виділено з державного та місцевих бюджетів у співвідношенні 50 на 50.

Виробничі потужності «Електронмашу» дадуть змогу щороку виготовляти до 100 трамваїв і стільки само тролейбусів. Тим часом в Україні 95 відсотків трамваїв потребують заміни. Їх середній вік — 30—35 років.

— Ми не новачки на цьому ринку, 15 років виготовляємо продукцію для машинобудування, — каже голова правління ПАТ «Концерн-Електрон» Юрій Бубес. — Наш транспорт унікальний, бо ніде на просторах СНД немає трамвая зі стовідсотково низькою підлогою.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Життя парашутистки забрав ураган

У місті Генічеську 25-річна курортниця з Кіровоградської області вирішила політати над Утлюкським лиманом Азовського моря на парашуті, прикріпленому тросом до моторного катера. Шойно піднялася в небо, її підхопив ураган. Щоб човен не перекинувся, його власник відчепив трос. Вітер відніс парашут майже на 40 кілометрів — до села Атманай Запо-

різької області. Там любителька парасейлінгу впала в море. Її підбрав той самий катер, однак допомога запізнилася — жінка померла від пошкодження внутрішніх органів. Чи є склад злочину в діях підприємця, який надавав платні послуги з катання над морем на парашуті, вирішуватиме міліція.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Гасають, забувши про пасажирів

Під час проведення спецоперації співробітники ДАІ в Луганській області виявили понад 440 технічно несправних машин і видали стільки само приписів на усунення дефектів. Під час нагляду за дорожнім рухом зафіксовано більш як дві тисячі порушень законодавства України, допущених водіями автобусів, зокрема і факти кермування в стані сп'яніння,

а також перевищення встановленої швидкості руху. Як відзначають ДАІшники, вони викликані лихачством, а також бажанням випередити конкурента по маршруту в гонитві за прибутком. Всього в рамках операції склали 2472 адміністративні протоколи, в тому числі 95 — щодо посадовців осіб автотранспорту.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

ФОТОФАКТ
Екіпаж великого підводного човна Військово-Морських Сил України «Запоріжжя» (на знімку) завершив ремонт субмарини і передислокував її до причалу у Стрілецькій бухті Севастополя. Командувач ВМС України віцеадмірал Юрій Ільїн наголосив, що наприкінці липня екіпаж корабля продемонструє бойові можливості нашого флоту.

Фото прес-центру командування ВМС України.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...за мить до удару блискавки жінка відпустила з рук онуків

На Вінниччині від удару блискавки загинула 54-річна жінка. Трагедія сталася в селі Гунька Немирівського району 28 червня ц. р.

Цього дня в гості до батьків приїхала донька з двома дітьми, прийшли родичі. Стіл накрили на вулиці під навісом. Під час вечері пішов дощ. Двоє онуків — трьох і шести років, які сиділи в бабусі на колінах, зістрибнули і побігли в будинок. Одразу після цього вдарив грім — присутні побачили, як господиня несподівано опустила голову і впала на землю. Від ураження блискавкою жінка загинула миттєво. Постраждала також її 45-річна сестра. Її у важкому стані доправили до Немирівської районної лікарні. Причому потерпіла сиділа не поруч із загиблою, а навпроти неї.

Так само від удару блискавки в Іллінецькому районі загинув 64-річний чоловік, колишній працівник зв'язку. Коли почалася гроза, він пас череду.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

...мисливці із собаками пікетуватимуть Тернопільську облраду

Раніше вони вже вдавалися до такої акції і вимагали провести нарешті сесію та закріпити за товариством мисливців і рибалок відповідні угоддя. Термін дії попереднього рішення спливає 22 липня. Своє звернення члени товариства передали керівництву облради і пообіцяли прийти під стіни будівлі влади й сьогодні. На 2 липня призначено сесійне засідання. Це буде четверта спроба зібрати депутатів. Усі попередні були невдалими: депутати найбільшої фракції ВО «Свобода» не реєструвалися, вимагаючи ввести півтора десятка новобраних депутатів замість вибулих. Якщо народні обранці знову не зберуться на сесію не засідання, тернопільські мисливці і рибалки розпочнуть безстрокове голодування. Про це повідомив голова обласного відділення товариства Володимир Сас.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

...проблема загальна, горе — у кожного своє

12 місць для переливання крові (вісім у Кіровограді й чотири в Олександрії), необхідних для проведення процедури гемодіалізу, так і не створили.

Начальник управління охорони здоров'я Кіровоградської облдержадміністрації Олег Рибальченко повідомив, що виконати заплановане неможливо, адже фінансування процедур відбувається лише за рахунок обласного бюджету. Обмаль грошей в області й на витратні матеріали для зазначених процедур.

Довідка
Для проведення гемодіалізу (очищення крові) на кожного пацієнта на рік необхідно понад 100 тис. грн.

Такий аргумент виявився вагомим для державного бюджету. Чи настільки само він вагомий і для людей, які не можуть жити без гемодіалізу, можна лише здогадуватися.

Помітила недофінансування процедур гемодіалізу та нестача обладнання для лікування хворих з нирковою недостатністю й обласна прокуратура. Та внесла відповідні подання.

Тим часом Кіровоградська обласна рада прийняла рішення збільшити бюджетні призначення для лікування хворих з нирковою недостатністю на 1,5 млн. грн. А управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації звернулося до Міністерства охорони здоров'я України щодо придбання витратних матеріалів для гемодіалізу за рахунок субвенцій із держбюджету на суму 2,5 млн. грн.

Тепер головне — дочекатися.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

У райлікарні на Житомирщині помер чоловік (1951 року народження), на якого під час негоди 28 червня впало дерево у селі Волосів Андрушівського району, *повідомляє наш власкор Олексій Кавун*

У Чернівецькому музично–драматичному театрі імені Ольги Кобилянської відкриють Театральну студію для дітей і молоді. До неї зараховуватимуть на конкурсних засадах, групи формуватимуть у вересні, *інформує наш власкор Сергій Сулима*

Червень з податковою ознакою

БАЛАНС МІСЯЦЯ

- * *Травневе падіння промисловості та боргове навантаження погіршили стан державних фінансів, що спонукало уряд ініціювати пошук нових доходів — про безпринципні податки.*
- * *Індекс Європейської бізнес-асоціації засвідчив погіршення ситуації у фінансній сфері в період з жовтня 2012 по березень 2013 року — про податкотоворість.*
- * *Станом на 31 травня державний і гарантований державою борг сягнув 548,154 мільярда гривень (Міністерство фінансів) — про Курочку Рябу.*

Фіскалам з характером бракує принципів

Міністерство доходів та зборів підготувало законопроект з радикального скорочення податків. Так, податок з доходів пропонується не справляти з тих громадян, які одержують менше 18 тисяч гривень за рік. Доход від 18 тисяч до 3 мільйонів гривень (від 1,5 тисячі до 250 тисяч гривень на місяць) передбачається оподатковувати за ставкою 10 відсотків. А ще — з наступного року хочуть знизити удвічі (до 18 відсотків) ставку єдиного внеску, який сплачує роботодавець із фонду оплати праці, ставки податку на прибуток підприємств і ПДВ.

Це нагадує фіскальну революцію, спрямовану на виведення заробітних плат та інших доходів із тіні. Але ситуація у червні жодного натяку на те не зробила.

Мало того, низка фіскальних ініціатив, яка вийшла з міністерських надр, швидше свідчила про напрямок протилежний, про намір підняти бюджетні надходження за рахунок звичайних громадян.

Так, Держагентство з питань туризму і курортів «потішило» ідеєю встановити податок у розмірі одного відсотка від мінімальної заробітної плати на відпочивальників за кордоном. По суті, пропонували оподаткувати заслужений відпочинок! Вразило креативом інше Держагентство — інтелектуальної власності. Там запропонували запровадити спеціальний збір з імпортерів та виробників техніки, яка дає змогу зберігати і

відтворювати відео- та звукозаписи. Одне слово, пропонують у ціні мобільних телефонів та ноутбуків захищати авторські права дзвінкою монетою!

На цьому тлі пропозиції законодавців скасувати пільгові ставки мита на імпорт вермутів, коньяків, віскі та підвищити аналогічну ставку на вина з 0,3 євро до 1 євро за літр, хоч і не такі креативні, зате промовистіші: автори

Так завжди буває, коли податки і збори виступають примітивним інструментом додаткового вилучення коштів у платників, а не стимулом більше заробляти для себе і країни.

Без усього цього фіскальні зобов'язання зберігають характер, але втрачають принципи. Хоч як дивно, приклад непринципового оподаткування подає Міністерство доходів і зборів, підготувавши законопроект щодо реанімації одновідсоткового збору з суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності під час купівлі іноземної валюти в безготівковій формі. В міністерстві наголосили: мовляв, відновлення такого

несу імпортерів та експортерів через обсяг і структуру товарної пропозиції або через особливості курсової динаміки на валютному ринку. Скажу більше: формально джерелом доходів державного бюджету є відрахування бізнесу, неформально — громадян.

Червень так і не позбувся травневої ознаки, бо падіння промислового виробництва у травні обумовлював, окрім іншого, фактично нульовий попит на малолітражні іномарки на тлі «сухого» рахунку в машинобудуванні. Отже, бюджет не дорахувався за цією статтею не одного десятка мільйонів доларів і в травні, і в червні. До слова, імпорт автотранспорту поступається бюджетними відрахуваннями лише імпорту газу та нафти.

Але, пригадаймо, це — реакція на запровад-

ручаються, що в бюджет надійде майже на 9 мільйонів євро більше навіть при тому, що українці вип'ють на 20 відсотків менше! Сумніваюсь не в тому, що бюджет стільки виручить, а в тому, що вип'ємо менше. Адже подорожчання пива внаслідок підняття акцизів підштовхне попит у бік міцнішого алкоголю.

Можна пригадати ще чимало інших ініціатив, про які ми чули звітного місяця, але більшість із них не вписуються у ворота цивілізованого законодавства, збуджують споживчі ціни на товари і послуги, створюють передумови для корупції.

збору зумовила потреба наповнювати казну держави. А коли не було такої потреби? Завжди була. Але так само з 1998 року діяв збір до Пенсійного фонду з купівлі безготівкової валюти, всупереч інтересам імпортерів, які здебільшого її купують. І всупереч інтересам експортерів, які здебільшого виступають в іпостасі імпортерів.

Автогол за сухого рахунку обіцяє важку гру

Можна сказати й так: всупереч інтересам усіх громадян, які завжди залежні від успішного біз-

ження у квітні трирічного спецмита на імпортні автомобілі з обсягом двигуна 1000—1500 куб. см, про що ми вже писали. Отже, користуючись футбольною термінологією, уряд розгорнув непередбачену атаку в інтересах вітчизняного виробника, забувши автогол у власні ворота.

Зрештою, «вітчизняний виробник» є нічим іншим, як фігурою мови. Насправді йдеться про кілька автозаводів з універсальними проблемами — низькою продуктивністю праці, високою енергоємністю, тяжінням до монополізації на внутрішньому ринку. Поза сумнівом, наступальний протекціоністський порив уряду, який отримав критику на всіх континентах, а в Росії і того більше — вже озвучили намір оскаржити українське спецмито в Міжнародному арбітражі, не згасне, хоч усі розуміють, що вітчизняні малолітражки від того не стануть кращі за імпортні. Питання в іншому: коли чиновники фіскальних органів усвідомлять, що інтереси сотень тисяч автомобілістів, які сьогодні або відмовляються

від купівлі омріяного автомобіля, або переплачують за нього неабиякі гроші, важать значно більше, ніж інтереси окремих компаній?

У міністерство податків і винятків

Як на мене, нескоро. Навіть при тому, що Міністерство доходів і зборів вже береться за другу частину податкової реформи. (Перша, я вважаю, розпочалася з підготовки Податкового кодексу).

Для цього в червні створили Інвестиційну раду з півсотні представників потужних фінансово-промислових груп, керівників найбільших підприємств різних промислових галузей. Коли всі зійшлися, виявилось, що найбільше присутніх цікавлять зміни в акцизній політиці. З тим, що ставки податків треба міняти, погодилися всі, питання — коли, кому і на скільки? Глава Міністерства доходів та зборів Олександр Клименко висловився за підняття акцизів на пиво і міцні алкогольні вироби. Хоча додав: бюджет буде виконаний, незалежно від рішення стосовно акцизів.

Навряд чи всі повірили, бо дотепер він виконувався за рахунок нарошування його дефіциту і боргів, які сягають уже 548,154 мільярда гривень (станом на 31 травня)! Бо економіка скорочується уже кілька кварталів поспіль, тоді як загальнодержавний бюджет надміру обтяжений видатками на соціальний розвиток, не виправдані пільги, на силові органи тощо. Коли зменшити податкове навантаження, не подбавши про розширення кола платників, то можна

взагалі залишитися «без штанів» — Держказначейство вряди-годи має проблеми з ліквідністю. Однак міністри не заперечили. Як сказав мені один з інвесторів, великий бізнес розуміє, що бюджетна політика сьогодні спирається і на правила, і на винятки. Він проілюстрував цю тезу прийнятим у першому читанні законопроект про трансфертне ціноутворення, яке, на його переконання, порушує чимало засадничих принципів оподаткування. Якщо запроваджуються перехідні періоди для окремих галузей, сказав, то про які рівні підходи, про яку справедливість може йтися?! Попри це, будьте певні, як неслася офшорна Курочка Ряба, так нестиметься і далі...

Зрештою, не так важливо те, як зміняться недовзі ставки податків, як те, в який спосіб їх будуть адмініструвати і на якому рівні перебуватиме контроль за їхньою своєчасною сплатою.

З огляду на це мені чомусь пригадується автобус, яким я дістаюся до роботи. Звітного місяця у ньому з'явилося два електронні компостери, на додачу до старих і кондукторки. Вона також пересувається салоном із компостером і попереджає усіх, що на лінії працює контроль. А ще — жаліється, що зайців побільшало, попри те, що компостерів не бракує. То, може, справа не в них, а в платоспроможності тих, кому їхати?

Віктор ГРИНЕВИЧ.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ТИМ ЧАСОМ

У Криму запроваджують податок на гриби, ягоди і прогулянки

Законодавці Верховної Ради Автономної Республіки Крим затвердили проект постанови з важкотравною назвою: «Щодо встановлення ставок збору за спеціальне використання лісових ресурсів у частині заготівлі другорядних лісових матеріалів, здійснення опосередкованого лісового користування, здійснення побічних користувань і використання корисних властивостей лісів». Кажучи по-простому, депутати ухвалили стягувати платню за збір дарів лісу. За один кілограм горіхів — 1,5 гривні; плодів, грибів, ягід і лікарських рослин — 1 гривню. Крім того, документ передбачає податок на випас худоби, заготівлю сіна і диких плодів та ягід. Так, за випас корівки у лісі доведеться сплатити 49 гривень, а за накоплене сіно з гектара — 5 гривень. І це ще не все. Збір охоплює і прогулянки у лісі. За пішохідні та велосипедні треба буде сплатити 10 гривень з людини, а за кінні маршрути — 15 гривень за одну голову на рік.

У пояснювальній записці автори зазначають, що такі новації сприятимуть збільшенню надходжень у місцеві бюджети і раціональному використанню лісових ресурсів.

До того, як Республіканський комітет АРК з лісового і мисливського господарства не розтлумачив, що нововведення стосуються не загальною, а спеціального користування, тобто, не всіх громадян, а лише суб'єктів підприємницької діяльності, кримчани іронізували: в резерві законодавці залишили дощ, повітря у лісосмугах і кізяк як органічне добриво, котре, як завжди, залишилося непоміченим.

Після роз'яснення Рескому іронію заступив переляк: у який спосіб лісові контролери відрізнятимуть підприємців від не підприємців? Чи не доведеться ходити по ягоди за абонементом чи пропуском...

Сергій МИКОЛАЄВ.

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

Людмила Рубаненко, керівник групи експертів Спільки податкових консультантів:

«Гадаю, що зменшити податкове навантаження неможливо. Інша річ, що можна його перерозподілити, змусити платити податки всіх, розширити базу оподаткування, вивести операції з тіні. Тоді менша ставка для великої кількості суб'єктів дасть додатковий дохід у бюджет».

Хорватія вже цього року отримає перші сотні мільйонів євро з фондів ЄС

Напередодні вступу Хорватії 1 липня до Європейського Союзу 30 школярів з Німеччини, Франції та Хорватії відвідали кілька навчальних закладів Штутгарта — столиці німецької федеральної землі Баден-Вюртемберг. У рамках проекту «Молодь у дії» вони провели там політичну гру — кожен з них на кілька хвилин став депутатом Європейського парламенту і зміг внести пропозиції, як зробити ЄС ще кращим. Фінансували поїздку з фондів Європейської комісії.

Це не останні гроші, які ЄС збирається витратити на успішну інтеграцію 28-го члена Союзу: уже на цей рік для Хорватії заплановані субвенції — 655 мільйонів, а на бюджетний період 2014—2020 років — ще 13,7 мільярда євро. Ці гроші Хорватії конче потрібні. Розпочавши десять років тому переговори про вступ до ЄС, останні п'ять років країна перебуває в затяжному падінні. У 2012 році економічне зростання знизилося тут на два відсотки, безробіття — на рівні 20 відсотків, серед молоді без роботи — кожен другий. Зростає державна заборгованість, платоспроможність країни два провідні світові рейтингові агентства оцінили найнижчим балом. Спостерігачі відзначають також відсутність у країні ейфорії з приводу вступу до ЄС. Згідно з опитуваннями, лише 39 % хорватів вітають цю по-

Зате 1 липня — гарний день для німецьких та інших іноземних фірм, що працюють у Хорватії. Одна з них — продавець дешевих продуктів харчування «Лідль» — вітала в понеділок своїх покупців рекламою: «Ласкаво

ють на ладан, матимуть наймогутнішу конкуренцію з боку європейських виробників. Адже до вступу Хорватії в ЄС європейські фірми готувалися не менш інтенсивно, ніж хорватські. Для них 4,4 мільйона громадян країни

дію. У них не залишилися надії, що Хорватія зможе піднятися за рівнем добробуту хоча б до середньоевропейського. Навіть президент Хорватії Іво Йосипович певен, що після вступу до ЄС «дива не станеться».

просимо в Союз низьких цін!». Ціни дійсно впали, бо тепер за імпортні продукти не треба платити 20 відсотків ввізного мита. За таких умов хорватські промисловість і сільське господарство, що диха-

— гарний додатковий ринок. Експерти впевнені, що економічна ситуація навіть у таких країнах, як Греція, Болгарія та Румунія, краща, і принаймні у короткостроковій перспективі чимало місце-

вих фірм будуть просто зметені потужним європейським натиском. Впливовий гамбурзький шотижневик «Шпігель» пише про те, що «багато хорватських концернів боротьбу вже програли», а берлінська газета «ТАЦ» певна, що промисловість у країні «лежить, соціальні системи можуть звалитися в будь-який момент, а державне управління потребує модернізації». Хорватське сільське господарство може експортувати практично тільки два продукти — мандарини та вишню. Цього занадто мало, щоб утримувати пристойний рівень життя. Багато про що говорить і той факт, що в розпал туристичного сезону ця південна країна змушена імпортувати харчові продукти. Усе це не стало на заваді широкому відзначенню вступу країни до ЄС у хорватській столиці Загребі. У заході взяла участь представники Єврокомісії та Європарламенту, а також численні глави держав і урядів сусідніх країн. Свято закінчилося феєрверком. **Віктор ТИМЧЕНКО.** Берлін. **На знімку: глава поліції Хорватії Владо Домінік відкриває прикордонний знак на кордоні із Сербією під час офіційної церемонії з приводу вступу Республіки Хорватія до ЄС.** Фото Xinhua/Укрінформ.

ПЛАНЕТА

Під головуванням Вільнюса

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Президент Литви Дalia Грибаускайте (на знімку) вірить у силу дипломатії. В інтерв'ю DW вона за-явила, що Брюссель не повинен випускати ці держави з уваги, навіть якщо для цього потрібне терпіння. «Ми повинні наполягати на цьому. Ми повинні допомогти їм», — вважає Д. Грибаускайте.

Уряд Литви усвідомлює всю відповідальність за виконання взятих на себе зобов'язань. До головування він ретельно готувався. Напередодні вступу Литви на цей пост кількість литовського персоналу в Брюсселі було збільшено втричі. За кілька місяців до початку строку повноважень почав працювати сайт, присвячений головуванню Литви в ЄС. Інформація на ньому публікується чотирма мовами: литовською, англійською, німецькою та французькою. У свою чергу міністр закордонних справ Литви Лінас Лінкявічюс в інтерв'ю «РИА Новости» пояснив: «Головна мета головування Литви — провести добре організований саміт Східного партнерства (СП), багатообіцяючий у плані змісту й можливих рішень, під час якого будуть максимально відображені результати спільної роботи. У найближчі півроку ми працюватимемо над подальшим зміцненням багатобічного формату СП, тому прагнемо до збільшення фінансування конкретних проектів у його рамках, а також до розвитку нових ініціатив у таких галузях, як культурний спадок, співробітництво органів поліції та сільське господарство. Ми прагнемо до інтенсифікації секторального співробітництва й переходу на вищий рівень, тому ініціюємо перші зустрічі СП на рівні міністрів юстиції та внутрішніх справ, а також транспорту, сподіваючись на їх продовження. Також ми вважаємо, що до процесу формування політики СП важливо привернути представників якомога ширших суспільних груп, що дало б мешканцям країн Східного партнерства можливість безпосередньо відчутти і зрозуміти переваги європейського вибору. Тому поряд із самітом ми проведемо такі заходи, як бізнес-форум, конференцію громадянського суспільства, конференцію місцевої та регіональної влади, ініціюємо проведення молодіжного форуму».

Утримання в обмін на квартиру

Уряд Санкт-Петербурга підготував законопроект про державну довичну ренту. Згідно з цим проектом будь-який пенсіонер старше 75 років — власник житла, зможе заповісти свою квартиру місту, за що отримає одноразово виплату — 10% від її вартості, а потім, до своєї смерті, щомісяця отримуватиме близько 15 тисяч рублів (що становить два прожиткові мінімуми або близько 500 доларів США). У такий спосіб міська влада планує розв'язати питання про скорочення черги на отримання муніципального житла (станом на червень 2013 року в черзі перебуває 171 тисяча осіб). Схожа пропозиція існує давно й використовується різними приватними компаніями. На законодавчому рівні цей ринок регламентується спеціальними статтями Цивільного кодексу. Тепер надавати цю послугу має намір і Смольний. Можливо, до державних інституцій довіри в пенсіонерів буде більше, ніж до приватних компаній. **Тетяна КРАВЧУК.** Санкт-Петербург.

Немає необхідності поспішати вступати до Митного союзу

Так вважає відомий російський експерт, директор програми «Росія—ЄС» Фінського інституту міжнародних відносин Аркадій Мошес. На його думку, «економічна значущість Митного союзу не очевидна». Експерт вважає, що «період успіхів у діяльності Митного союзу вже завершено, а Росія намагається створити економічний режим за участю сусідів для досягнення своїх геополітичних цілей». Економічні результати діяльності Митного союзу в 2012 році різко погіршилися. Внутрішня торгівля в зоні євразійського союзу зросла всього лише на три відсотки. Аркадій Мошес, спираючись на дослідження Центру європейських політичних досліджень, підкреслює, що «короткостроковий ефект від створення Митного союзу вичерпано».

Зокрема, він наголошує, що «порівняння показників української та білоруської економік з Росією показує, що членство в Митному союзі на двосторонню торгівлю помітним чином не впливає». «В 2011 році білоруська торгівля з Росією зросла на 40,7 відсотка, а українська — на 36,1; а в 2012 році й та, і інша впали на 9,4 і 10,8 відсотка відповідно». У Мінську та Астані, переконаний російський учений, — «лідери не готові поспішити навіть частково внутрішньополітичної влади». Наприклад, Нурсултан Назарбаєв «привселюдно виключив перспективу переходу євразійської інтеграції в стадію полі-

тичного союзу (не кажучи про потенційне відродження СРСР». А Олександр Лукашенко заявив, що «радикальні кроки», на які, можливо, хотіла б піти Росія, неприйнятні, — цитує експерт президентів Казахстану й Білорусі. Російський аналітик також вважає, що в результаті реінтеграції України до Євразії «менш імовірним стало б і проведення ліберальних реформ, оскільки Україна знову відклала б упровадження норм ЄС». Вступивши до Митного союзу, «Україна лише консолідувала б свій статус «сірої зони» Європи, що навряд чи можна вважати оптимістичним прогностом», — такий висновок Аркадія Мошеса. **Віктор ТИМОШЕНКО.** Москва.

Вони були натхненними спортсменами й хоробрими людьми

У Харкові поховали відомих альпіністів, що загинули від рук терористів у Пакистані, в міжнародному тренувальному таборі в районі гори Нанга-Парбат. Ігоря Свергуна, Бадаві Кашаєва і Дмитра Коняєва поховали на 13-му міському цвинтарі. Близько тисячі людей взяли участь у панахиді, що проходила в харківському Будинку культури міліції. За словами міського голови Геннадія Кернеса, це сходження харків'яни вирішили присвятити 70-річчю визволення свого міста від фашизму. — Вони були натхненними спортсменами, хоробрими людьми, справжніми патріотами. Життя хлопців завжди було пов'язане з ризиком, але ніхто не міг припустити, що вони будуть убиті фанатиками, злочинцями, терористами. Це особливо несправедливо, вони повинні були повернутися героями, а повернулися в закритих трунах, — сказав міський голова. І. Свергун, Б. Кашаєв, Д. Коняєв загинули в ніч з 22-го на 23 червня в базовому таборі альпіністів на горі Нанга-Парбат (Пакистан). За попередньою інформацією, їх вбили мусульмани-екстремісти. Разом з українцями загинули також громадяни Литви, Китаю, Словаччини, США, Пакистану, Непалу. Міністерство закордонних справ, Харківська облдержадміністрація та Харківська міська рада надали необхідну допомогу в транспортуванні тіл загинувших, а також в організації і проведенні жалобних заходів. За даними представників альпіністського співтовариства, тривають переговори з урядом Пакистану про матеріальну компенсацію родинам загинувших. **Микола КОСИЙ.** Харків.

Револуція триває

На вулиці Каїра вишли юрби незадоволені політикою президента-ісламіста Мухамеда Мурсі. Вони мають намір домогтися його відставки. Одночасно поруч мітинують прихильники Мурсі, обіцяючи не дати його скривдити. У багатьох інших містах почалися погроми філій правлячої партії. Експерти не виключають, що в країні може розпочатися громадянська війна. Зокрема, учасники антиурядових протестів на сході Каїра увірвалися до штаб-квартири правлячого руху «Брати-мусульмани», членом якого є президент, і розгромили її. Демонстранти викидали з вікон меблі, а потім під-

палили будівлю. Один з опозиційних рухів — «Таммаруд» («Повстання»), який очолив загальнонаціональні протести проти президента Мурсі, виступив з ультиматумом на його адресу. У заяві руху йдеться, що якщо Мурсі не піде у відставку до вівторка й не оголосить про проведення дострокових президентських виборів, він зіштовхнеться з кампанією громадянської непоко-ри по всій країні. У неділю на площі Тахрір у Каїрі зібралися величезні юрби противників Мурсі. На думку спостерігачів, такої кількості людей там не було від часу революції 2011 року. **Фото Xinhua/Укрінформ.**

Майже 4300 кг насіння маку виявили вартіві кордону на двох підводах і в 107 розкиданих тюках біля села Копище Олевського району на Житомирщині, *передає наш власкор Олексій Кавун*

До Дня Конституції у пологовому відділенні Миргородської центральної райлікарні урочисто зареєстрували наймолодших мешканців міста, котрі з'явилися на світ за кілька днів до свята. Батькам вручили подарунки, *інформує наш власкор Василь Неїжмак*

Як допомогти українському заробітчанину

ГІРКИЙ ПОЛИН ЧУЖИНИ

«Заробітчанство: гіркий хліб чужини» — під таким заголовком «Голос України» (30 березня і 2 квітня цього року) подав розгорнутий матеріал на цю вкрай гостру і болючу тему з круглого столу, організованого і проведеного парламентською газетою в Тернополі. Згодом у «Голосі України» з'явилася низка матеріалів про сучасну українську трудову міграцію.

Цими днями наша газета знову повертається до цієї злободенної теми. На інформаційному порталі golos-ukraine.com у режимі он-лайн відбувся круглий стіл «Трудова міграція українців: старі проблеми та нові виклики».

У розмові взяли участь заступник директора Департаменту консульської служби Міністерства закордонних справ України Кирило КАЛИТА, головний спеціаліст відділу міжнародних договорів Департаменту міжнародних зв'язків та інформаційних технологій Міністерства соціальної політики України Віктор ГОРЛЕНКО, голова Української Всесвітньої координаційної ради (УВКР) Михайло РАТУШНИЙ, голова Асоціації українців у Валенсії (Іспанія) Михайло ПЕТРУНЯК, заступник головного редактора газети «Голос України» Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ (на знімку).

Подаємо розгорнутий виклад розмови.

За нелегала заступитися найскладніше

Володимир Краснодемський: — Доброго дня всім, хто з нами на зв'язку, хто з нами спілкується! Насамперед хочу подякувати нашим гостям, які погодились взяти участь у нинішній розмові за круглим столом, які готові спілкуватися з користувачами Інтернету.

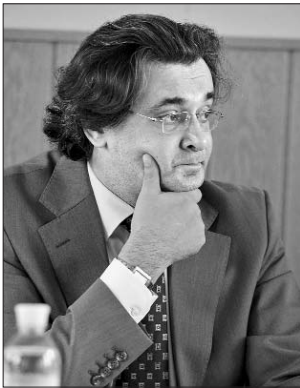
Трудова міграція — явище для українців не нове. Історики нам підкажуть, що вже наприкінці XIX століття західноукраїнські селяни почали масово виїжджати до Північної Америки, де легше можна було знайти роботу, де їм відводили землю для забудови чи фермерського господарства.

Сьогодні тисячі, мільйони наших співвітчизників шукають заробітку за межами рідної землі, бо вдома, особливо в селах і містечках, роботи з більш-менш гідною зарплатою просто немає.

Не вдаючись у подробиці, давайте одразу перейдемо до проблем, які даються взнаки у площині

ні трудової міграції. І почнемо з найгострішої: порушення трудових і людських прав мігрантів у зв'язку із нерегульованістю правового становища значної їх частини.

Кирило Калита: — Вітаю всіх, хто нас сьогодні слухає і дивиться! Дякую газеті «Голос України» за запрошення взяти участь у цій розмові.

Як на мене, сьогоднішній круглий стіл є одним із підготовчих шляхів до проведення парламентських слухань у Верховній Раді України, запланованих на 3 липня нинішнього року. Сподіваюся, що й наша позиція бу-

де доведена до народних депутатів України, міністерств і представників громадських організацій.

Що стосується проблеми комплексного забезпечення прав трудових нелегальних мігрантів, то, за великим рахунком, це питання сьогодні вирішити досить складно. Оскільки люди, які виїхали нелегально, перебувають за кордоном у відповідному статусі. І насамперед — без жодних соціальних гарантій.

І зовсім інша ситуація з людиною, яка працює за межами своєї країни легально. Вона, як правило, має нормальні соціальні гарантії, платить відрахування до пенсійних фондів, має страхові поліси. І в разі хвороби чи нещасного випадку на виробництві витрати на лікування відшкодовує страхова компанія або роботодавець.

Хоча для Міністерства закордонних справ, зокрема для Департаменту консульської служби, для консулів, немає жодного значення статус нашого співвітчизника за кордоном, який потрапив у складну ситуацію. Ми всім прагнемо допомогти. Водночас, якщо йдеться про нелегальних мігрантів, то зробити це зовсім нелегко. Адже в таких випадках значно обмежуються можливі законні

засоби впливу на державні органи, соціальні структури, роботодавців.

В той же час трапляються і такі випадки, що людина начебто і трудилася легально, а наші можливості впливу — обмежені. Мова насамперед про наших моряків, які працюють за кордоном. Адже наймаються вони на роботу через кріюінгові компанії, які фактично не несуть жодної відповідальності за подальшу долю моряків.

Треба сказати, що після запровадження Бюджетного кодексу, значних змін у законодавстві, що стосуються бюджетної сфери, зазнав певних змін сам процес надання допомоги нашим співвітчизникам, які потрапили у складну ситуацію за кордоном. Ще донедавна існував спеціальний, або консульський фонд, який формувався за рахунок коштів, що надходили за вчинення консульських дій, і певну частку цих грошей можна було використати для допомоги потерпілим. А тепер законодавством чітко передбачено, в яких саме випадках наші співвітчизники можуть отримати таку матеріальну допомогу. Як і те, що на неї можуть претендувати постраждалі, якщо вони чи їхні родичі в Україні не мають такої фінансової можливості. Певна річ, це вимагає додаткових довідок та інших документів.

Володимир Краснодемський: — Отже, не всі отримали потрібну матеріальну допомогу?

Кирило Калита: — Наскільки мені відомо, всі проблемні ситуації такого плану, що виникли з нашими співвітчизниками за кордоном і потребували фінансового сприяння з боку держави — позитивно вирішені. Звісно, йдеться про осіб, які не мали власних коштів і не мали підтримки з боку якихось фондів чи громадських організацій.

Володимир Краснодемський: — Очевидно, становище наших трудових мігрантів за кордоном можуть значно поліпшити двосторонні договори на державному рівні. І такий

ДОВІДКОВО

Про масштаби міжнародної міграції свідчить статистика надходження коштів від заробітчан. Але тут дані дуже різняться. Так, український дослідник Андрій Гайдуцький на основі матеріалів Світового банку доводить: щорічні обсяги грошових переказів українських заробітчан сягають 21,3 мільярда доларів США. А Інститут демографії і соціальних досліджень НАНУ оцінює обсяги заробітків наших співвітчизників, які опинилися за кордоном на початку XXI століття, сумою 4,7—7,6 мільярда доларів США щорічно, або 7—11 відсотків валового внутрішнього продукту України.

процес уже започатковано. Наскільки динамічно він розвивається сьогодні?

Віктор Горленко: — Вітаю всіх і дякую за надану можливість узяти участь у розмові за круглим столом.

Нині Україною укладено 22 міжнародні договори, які стосуються соціального забезпечення наших земляків. У більшості з них йдеться лише про пенсійне забезпечення, і є 8 договорів, якими передбачено, крім пенсійних, інші види соціальної допомоги.

Принагідно хочу наголосити на тому, що міждержавні договори у сфері соціального забезпечення поділяються на два види: за територіальним принципом і пропорційним.

Пропоційним принципом у нас укладено договори з колишніми республіками Радянського Союзу. Ними передбачено, що громадянин отримує відповідну пенсію там, де він постійно проживає. А договори за пропорційним принципом маємо з країнами

Європейського Союзу — це Болгарія, Естонія, Іспанія, Латвія, Литва, Португалія, Словачка та Чеська Республіки. У цьому разі громадянин отримує пенсію тільки за той період, який він працював на території тієї чи іншої країни. Наприклад, він має загальний пенсійний стаж 20 років. Із них вісім років відпрацював на території Чехії, а решту часу — в Україні. Відповідно Чеська Республіка виплачує йому пенсію за вісім років, а Україна — за дванадцять.

Підписано угоди про соціальне забезпечення з Державою Ізраїль та Республікою Польща. На цей час здійснюється підготовка зазначених угод до ратифікації Верховною Радою України. Також розпочато переговорний процес щодо укладання таких угод з Республікою Сербія та Чорногорією.

Володимир Краснодемський: — Наскільки мені відомо, починаючи десь із 90-х років понад сто тисяч наших співвітчизників потрапили в тенета тих ділків, які торгують людьми. Це здебільшого стосується жінок. Скажіть, будь ласка, чи вам доводилося стикатися з такими фактами і як запобігти цьому злу?

Кирило Калита: — Почнемо з того, що проти торгівлі людьми визначена одним із пріоритетних завдань на час головування України в ОБСЄ. Ця проблема стала предметом серйозного обговорення на міжнародній конференції висо-

Дні української культури, організовані українською громадою Туреччини і мерією Анталії. Серпень 2012 року.

ДОВІДКОВО

За даними опитувань населення, проведених Інститутом соціології НАН України, досвід роботи за кордоном мають 36,8 відсотка жителів західних областей, або більше, ніж кожна третя родина; 26,4 і 21,4 відсотка мешканців відповідно Центрального та Східного регіонів, 15,4 — жителів південних областей.

кого рівня з питань протидії торгівлі людьми, яка відбулася на початку червня в Києві. Звісно, йдеться про проблему комплексну. Й успішність її розв'язання залежить від взаємодії на державному рівні, зокрема від співпраці правоохоронних органів, від виконання ними своїх безпосередніх функцій. Так, за інформацією Міністерства внутрішніх справ України впродовж 2012 року в нашій країні виявлено 155 випадків торгівлі людьми. Якщо скористатися статистикою Міжнародної організації з міграції (МОМ), то постраждали у нас торік 702 особи. Координатор ОБСЄ в Україні за період з 2009-го по 2012 рік подає 489 постраждалих осіб постраждалих. Як бачимо, багато що залежить і від специфіки оцінки категорії постраждалих, і від інших чинників.

Потрібен координаційний центр

Голос із регіону
— Доброго вам дня! Мене звуть Галина Петрівна, я телефоную з Луганська. Чи не час уже створити єдину структуру на державному рівні, яка координуватиме роботу з надання допомоги нашим співвітчизникам, які розкидані по всьому світі?
Михайло Ратушний:
— Справді, проблеми закордонного українства, як і трудових мігрантів, за всієї поваги до міністерств і відомств, які потроху ними займаються, розмазані, як масло на бутерброді. Тож було б доцільним створити єдиний орган виконавчої влади, який системно й цілісно займатиметься цими проблемами. І питання, яке надійшло від пані з Луганська, — цілком

слухне. До речі, Українська Всесвітня координаційна рада разом із парламентським Комітетом з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин виносить таку пропозицію на парламентські слухання і, сподіваюся, вона знайде підтримку як народних депутатів, так і широкої громадськості.

Володимир Краснодемський: — Не так

давно ви мали зустріч із прем'єр-міністром...
Михайло Ратушний:
— Ми на таку зустріч поки що сподіваємося. А зустрічалися з Головою Верховної Ради України Володимиром Рибак. Саме завдяки цій зустрічі на початку липня відбудуться парламентські слухання, за що я хочу щиро подякувати і керівництву Верховної Ради, і народним депутатам, особливо з парламентського Комітету з прав людини.
Трудова міграція — то не тільки українське явище. Характерне воно і для Польщі, і для Словаччини, і для Литви... Але для нас воно особливо болюче, бо, по суті, стає проблемою національної безпеки.
Ми не можемо дати точної відповіді, скільки українців-заробітчан роз'їхалися по світах. Але їх точно мільйони. Сьогодні у засобах масової інформації пройшло повідомлення, що українці є лідер-

Представники української громади на Піренеях на з'їзді Народної партії Іспанії — правлячої в країні. 2008 рік.

рами за кількістю мігрантів до ЄС. Тільки цього року (а він добігає лише до середини) наші співвітчизники подали офіційно приблизно 200 тисяч заяв на те, щоб емігрувати до країн Європейського Союзу. Думаю, що і торік ця цифра була не менша.

І все-таки треба домовлятися

Голос із регіону
— Турбує Вінниця, Віктор Михайлович, учитель. Уже не перший рік у країні говорять про необхідність прийняття закону про трудову міграцію. Що заважає це зробити? І чим цей закон полегшить долю мігрантів?
Михайло Ратушний:
— Що заважає — це питання до нашого парламенту. Знаю, що такий проект підготовлено і над його текстом активно працюють як експерти, так і представники українських громад за кордоном. І це вже давно треба було зробити.

У нас на законодавчому рівні навіть немає чіткого визначення поняття «трудова мігрант», його статусу, як це зроблено в Португалії, Іспанії та інших країнах. Як і економічних, соціальних, освітніх, культурних гарантій мігранта.

Чи взяти їхне виборче право. На жаль, сьогодні тисячі, мільйони

ДОВІДКОВО

Попри розбіжності стосовно чисельності трудових мігрантів, усі джерела одностайні щодо основних країн їхнього призначення. Так, половина українців працюють у Росії, решта — в сусідніх центральноєвропейських країнах (Польщі, Чехії, Угорщині, Словаччині), а також у країнах Південної Європи (Італії, Іспанії, Португалії, Греції).

людей, які опинилися за кордоном, не можуть скористатися ним. Скажімо, у Придністров'ї живуть майже сто тисяч громадян України. Для того, щоб скористатися своїм виборчим правом, їм треба їхати в Кишинів або Бельці. А які сьогодні стосунки між невизнаним Придністров'ям й офіційним Кишиневом, ви самі добре знаєте. Отож і з'являються на виборчі дільниці в ліпшому разі чотири-п'ять тисяч придніпровців.

Не краща ситуація і в країнах ЄС, особливо в Іспанії та Італії. Тому треба внести зміни та доповнення до Закону «Про вибори народних депутатів», оскільки він фактично позбавляє трудових мігрантів частини виборчих прав, гарантованих Конституцією України.

Ще одна з найгостріших проблем, з якою зіткнулися українські мігранти, — це взаємний залік пенсійного стажу. То добре, що почалась робота над проектом двостороннього договору із Сербією, але там працюють мало наших земляків. Такі договори потрібні насамперед з Італією, Канадою та іншими країнами, де нині заробляють на хліб насущний для своїх родин сотні тисяч українців. Певна річ, ці країни не поспішають це робити. Та, наскільки я знаю, почасті спілкуючись з нашими мігрантами, з колегами із зарубіжжя, й наші урядовці не виявляють достатньої ініціативи й наполегливості у цій площині.

Віктор Горленко: — Що стосується проекту закону про трудову міграцію, то нині він опрацьовується спеціалістами. Проблема, зокрема, виникла з тим, що створено нову структуру — Державну службу зайнятості і треба чітко виписати на законодавчому рівні її функції.

Тепер щодо закидів пана Михайла. Скажу, що українська сторона на урядовому рівні не раз зверталася до італійського уряду щодо укладання угоди про соціальне забезпечення

трудова мігрантів. На жаль, позитивної відповіді не отримали. Італійці більше схильні до укладання угоди про працевлаштування. Те саме, до речі, можу сказати і про наших сусідів-росіян. Мабуть, найактивніше працюємо в цьому плані з поляками, і, сподіваюся, що невдовзі така двостороння угода між нашими державами набуде чинності.

Голос із регіону
— Це Іван Петрович із Закарпаття. Добре, що газета порушує таку болючу тему, як заробітчанська. Я також згадав того гіркого хліба. І в Росії, і в Чехії... Якусь копійчину заробив, а ось із пенсією не знаю, що буде. Та хіба тільки я. З цією проблемою зіткнулися тисячі моїх земляків, про це, до речі, і ваша газета вже писала.

Віктор Горленко: — Якщо ви мали легальну працю в тій країні, з якою у нас діє двостороння угода про соціальне забезпечення трудових мігрантів, то отримуватимете пенсію, нараховану за той період, який ви трудилися там. В іншому разі вас очікує мінімальна пенсія, передбачена українським законодавством.

Хоча ситуацію і в такому разі можна виправити. А точніше — взяти участь у добровільному страхуванні. Про що, власне, йдеться? Кожен наш співвітчизник, який працює за кордоном, може через контактний телефон Пенсійного фонду або навіть з допомогою Інтернету укласти угоду й перерахувати внески до страхових фондів. До того ж із 28 квітня 2013 року набрав чинності закон України про внесення змін у законодавчі акти стосовно добровільної сплати внесків у страхові фонди. І тепер це можна робити як у гривні, так і в іноземній валюті.

Володимир Витвицький.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА, а також з особистих архівів Михайла РАТУШНОГО та Михайла ПЕТРУНЯКА. (Закінчення в наступному номері).

РЕАЛІЇ

Знайшли футболістів-африканців

В Одесі знайшли футболістів із Кот-д'Івуару, які зникли в Євпаторії 18 березня цього року. До Криму африканська команда прибула для тренувань та участі в товариських матчах. Тренер звернувся до міліції із заявою про те, що троє гравців — Бамба Мамаду, Куа Роджер Ібрагим і Бамба Абубакр — вийшли з готелю й не повернулися. Команда полетіла додому в неповному складі. Незабаром одного зі спортсменів знайшли в Чернівцях. Ще двох виявили тільки 17 червня в Одесі, де вони, ховаючись від міграційної служби, наймали квартиру. Як пояснили громадяни Кот-д'Івуару, вони не хотіли повертатися на батьківщину.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Прикордонники зупинили незаконних мігрантів

Прикордонники Чопського загону «засмутили» трьох незаконних мігрантів на шляху до Євросоюзу.

...Близько четвертої ранку прикордонний наряд відділу «Гута» за допомогою тепловізійного приладу виявив двох осіб, які прямували у бік кордону. За декілька хвилин на перехоплення невідомих вирушила оперативна група зі службовим собакою. Чотириразовий відпрацював завдання на відмінно: взявши слід незаконних мігрантів, він привів вартових до правопорушників (**на знімку**), яким до українсько-словацького кордону залишалося чотири сотні метрів, повідомили «Голосу України» в прес-службі Чопського прикордонного загону.

Двоє затриманих чоловіків без документів назвалися громадянами Грузії. Стосовно пункту призначення подорожі коротко зазначили: Євросоюз.

А прикордонники відділу «Чоп» виявили професіоналізм під час контролю потяга сполученням Москва—Будапешт. У процесі перевірки документів паспорт громадянина Болгарії здався їм підірваним. Підозри інспекторів підтвердилися. Насправді пред'явник паспорта виявився громадянином Сирії.

На всіх правопорушників було складено адміністративно-процесуальні документи. Відповідальність перед законом та подальшу долю затриманих визначить суд.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Фото надано прес-службою Чопського прикордонного загону.

Делегація з України разом з учасниками української недільної школи в місті Сакраменто (Каліфорнія, США). Квітень 2013 року.

На Донеччині відбувся автопробіг «Рівні права — рівні можливості». Сорок екіпажів вирушили з обласного центру до Маріуполя, щоб привернути увагу до проблем людей з інвалідністю, *інформує наш власкор Ліна Куц*

Черкаські податківці викрили конвертаційний центр. За 2012—2013 роки ділки фіктивно створених підприємницьких структур незаконно перевели у готівку близько 16 млн. грн., *повідомляє наш власкор Лідія Титаренко*

Червоне світло зеленому туризму

Поїхати відпочити у село на вихідні або й на тиждень хоча б раз у житті мріє кожен мешканець мегаполіса. Водночас селяни постійно думають про додатковий заробіток. Та, незважаючи на наявність попиту і пропозиції, буму зеленого туризму в Україні не спостерігається. У центральних та східних регіонах країни садиб все ще катастрофічно мало. Наприклад, у Сумській області — чотири, в Черкаській — п'ятнадцять. Це при тому, що мало не в кожному селі чверть хат стоять пустками. Чому зелений туризм в Україні отримав стоп-сигнал, «Голос України» вирішив з'ясувати, приславши до прес-туру, організованого Українським освітнім центром реформ, який днями відбувся на Черкащині.

Голова Смілянського районного осередку сільського зеленого туризму Черкащини Сергій Тимофієв — один із засновників музею стародавнього побуту та народних ремесел у селі Плескачівка. Він переконаний, що такий заклад стане ще однією принадою для туристів.

Сергій Дерун, власник зеленої господи у Смілянському районі, визнав, що гостей у нього справді небагато: «Може, чоловік з п'ятнадцять за

ЦІКАВИЙ ФАКТ

Попри те, що зелений туризм вважається сучасним трендом, його історія значно глибша. Зокрема, традиція їхати на літо у село стала причиною появи такого твору, як «Лебедине озеро». Біографи Петра Чайковського стверджують, що відомий всьому світові балет він написав під впливом пейзажів навколо ставка за селом Вербівка (до річч, теж Черкаської області), де часто гуляв, проводячи літо у маєтку своєї сестри Олександри. А безпосередньо зелений відпочинок зразка кінця дев'ятнадцятого — початку двадцятого сторіччя любив описувати в оповіданнях Антон Чехов.

дибах у сусідніх селах. Побувавши в кількох хатинах, які готові приймати туристів, жодного разу гостей там ми не застали. І це тоді, коли сезон відпусток вже в розпалі.

Юрій Кардашевський зі Львівщини взагалі заклав свій «зелений бізнес». Серед односельців не знайшлося тих, хто міг би на пристойному рівні надавати послуги гостям. Тому високу конкуренцію з готелями він не зміг витримати.

Мала кількість клієнтів примушує власників садиб піднімати ціни. Інакше доведеться забути не тільки про прибутки, а й про гроші на утримання будинків у нормальному стані. Тому за добу з людини у середньому беруть 80 гривень. І це без харчування, а умови у сільській хаті багатьом містянам видадуться спартанськими. Тому шанувальники села, як і за радянських часів, воліють їхати до родичів, а не в зелену садибу. Виходить замкнене коло.

Розірвати його можна, переконані у Спільці сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, але для цього потрібні ґрунтовні зміни. Основна причина занепаду зеленого туризму, на думку директора спілки Володимира Васильєва, навіть не в поганій поінформованості чи високих цінах. Це вже, так би мовити, похідні причини. Сьогодні селяни, які приймають туристів, не афішують кількості гостей, а інколи і своєї діяльності взагалі через те, що, за законодавством, зелена садиба та її господар прирівняні до готелю і його власника з усіма «податковими» наслідками, пояснює Володимир Васильєв. Тоді як селянин — не бізнесмен, і кілька гостей у двох вільних кімнатах не можна порівняти з готельним бізнесом.

— Тому ми опрацювали та винесли на обговорення законопроект про внесення змін до законів «Про туризм» та «Про особисті селянські господарства», — розповів директор спілки. — Розроблений документ дуже короткий — всього на одну

Один з напрямів роботи Спільки сприяння розвитку зеленого туризму в Україні — маркування садиб за принципом, близьким до готельного. Роль зірок тут відіграють квітки. «Одноквіткову» садибу маркує сільський голова Плескачівки Володимир Захарченко.

сторінку. Йдеться у ньому про те, що зеленим туризмом може займатися людина, яка проживає у сільській місцевості, це по-перше. Друге — вона має землю для ведення особистого селянського господарства, по-третє — обслуговуватиме не більше десяти ліжко-місць. Також ми запропонували, щоб у Податковому кодексі була норма, що доходи, які отримує сільський господар від такої діяльності, не мають оподатковуватися.

Цим шляхом уже пішли наші сусіди — Румунія, Польща, Білорусь. Адже зелений туризм — це не бізнес у чистому вигляді. Це, передусім, соціально-економічне явище, яке може допомогти безробітним селянам реалізувати свою продукцію, отримати гроші. До того ж це ще й відродження культури, традицій, фольклору. Не секрет, що в містах про народні звичаї знають не більше, ніж передбачено шкільною програмою. А

в нас замість того, щоб дати можливість селянам заробити, а городянам відпочити, традиційно створили купу бюрократичних перепон.

Тож поки що селянину спокійніше, коли його хата стоїть пустою, ніж щоб туди міг навідатися податковий чи інший інспектор. Відчайдухів, які відважуються обтяжити себе статусом суб'єкта підприємницької діяльності, нині небагато.

Тетяна ПАСОВА.

Фото автора.

Одна з принад зеленого туризму на Черкащині — екопоселення, у яких мешканці вживають лише екологічно чисту й сиру їжу. Серед таких поселенців — подружжя Олексій та Тетяна Юрченки, а також їхня донька Поліна.

ФОТОФАКТ

На Кіровоградщині здобули неабияку популярність фольклорні колективи. Серед них — народний аматорський фольклорний колектив Бовтиського сільського будинку культури «Вербиченька» (керівник колективу Володимир Вовєвдін — за сумісництвом сільський голова Бовтишки). Голови Олександрівської районної ради Василь Складенко (на знімку — четвертий ліворуч) та РДА Валерій Авксент'єв (у центрі), а також голова Долинської районної державної адміністрації, депутат Кіровоградської обласної ради Геннадій Вітряк допомагають в організації різноманітних творчих фестивалів за участю «Вербиченьки» та інших народних улюбленців.

Фото
Петра МЕЛЬНИКА.

ЛИПЕНЬ

Фотограф Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПН	1	15	29					ПН	8	22								
ВТ	2	16	30	3	17	31					ВТ	9	23					
СР	4	18					СБ	6	20					СР	10	24		
ЧТ	5	19					НД	7	21					ЧТ	11	25		
ПТ	6									ПТ	12	26			ПТ	12	26	
СБ													СБ	13	27	СБ	13	27
																НД	14	28

Картину українського абстракціоніста А. Криволапа «Кінь. Вечір» продали з аукціону в Лондоні за рекордні для нашого мистецтва \$186,2 тис. (Дело)

Середня ціна на нафту Urals у червні зросла на 10,1% — до 102,85 дол. за барель (РІА Новості)

Вітчизняний ГМК: від Експерименту до Меморандуму

Недавнє підписання «Меморандуму про взаєморозуміння» між Кабінетом Міністрів і підприємствами гірничо-металургійного комплексу ще раз продемонструвало високу значимість металургійної галузі для економіки України, визначило готовність держави надавати підтримку металургам у кризовий період, але водночас залишило враження декларативності документа, в якому закладено більше політичний, аніж економічний аспект.

Утримати ціни, зберегти робочі місця

Прем'єр-міністр твердить, що основна мета Меморандуму полягає в тому, щоб ціни на метал на внутрішньому ринку не перевищували імпорتنих. Віце-прем'єр Юрій Бойко акцентує увагу на збереженні робочих місць і «збільшенні видобутку», своєчасному поверненні ПДВ і стримуванні зростання тарифів природних монополій. Металурги просять, зокрема, не вводити необґрунтовані заборони і перешкоди на ввезення необхідної сировини (вугілля, кокс) та обладнання; звести до розумної межі авансові платежі з податку на прибуток та інших зборів; погасити заборгованість у поверненні ПДВ.

Чимось Меморандум-2013 нагадує попередній, підписаний між урядом і металургами восени 2008 року. Там теж уряд просив власників меткомбінатів не скорочувати робочі місця, не урізати зарплату, не закривати потужності, а натомість обіцяв не підвищувати тарифи на транспорт і енергоносії, повертати вчасно той самий ПДВ тощо.

Деякі експерти металургійного ринку стверджують, що з боку уряду тоді було ще одне, «неписане» зобов'язання — девальвувати національну валюту. Що, в принципі, й було зроблено. Восени 2008 року курс гривні становно долара різко впав з 5 до 10 грн/дол., а потім, «завдяки посиленню діям уряду», його вдалося зафіксувати на оцінці 8 грн/дол. 60%-ва девальвація національної валюти зіграла на руку металовиробникам, лівова частка продукції яких іде на експорт. За такого розкладу й зарплату вдавалося виплачувати, і за енергоносії та транспорт розраховувались. Але із кризи металургійна галузь так і не виїшла.

Незадовго до підписання Меморандуму-2013 у засобах масової інформації активно почала мусуватися тема чергової гривневої девальвації. Хтось говорить про курс у 9—10 грн/дол. уже в найближчі місяць-два, а комусь увижаються 15, а то й 20 гривень за долар до кінця року. Експортерам, звичайно, це на руку, а імпортерам, усій іншій економіці, населенню, зрештою?..

Не можна заради порятунку однієї галузі, нехай і основної у нашій промисловості, жертвувати всім іншим.

І тут мимоволі проводиш паралель із Експериментом, який здійснювався в гірничо-металургійному комплексі України з липня 1999-го по січень 2001-го. Завдяки йому і металурги вийшли із кризи, й іншу економіку за собою потягнули. Тому хотілося б провести деяку порівняльну характеристику між тим, що відбувалося тоді, і тим, що ми бачимо зараз.

Ти пам'ятаєш, як усе ухвалювалося?

Після розпаду СРСР до гірничо-металургійного комплексу України входило понад 365 підприємств і організацій, у тому числі: 14 металургійних комбінатів і

заводів, 25 гірничорудних підприємств, 7 трубних, 10 металевих виробів, 16 коксохімічних виробництв, 17 вогнетривих заводів, 3 феросплавних, 20 заводів кольорової металургії, 35 підприємств втормету. На них працювало понад 550 тисяч людей.

Але в другій половині 90-х металургійна галузь фактично агонізувала. Більшість підприємств, що опинилися в тенетах посередників-перекупників, були збитковими. Катастрофічно зростала заборгованість за енергоносії, до бюджетів усіх рівнів. Практично на всіх підприємствах галузі була заборгованість і в зарплатній платі. Тривало вимивання обігових коштів, розрахунки проводилися здебільшого за бартерною схемою, назрівало масове банкрутство підприємств і, як наслідок, зростання безробіття.

Про інвестиції в модернізацію і розвиток підприємств не могло бути й мови, водночас зношування основних фондів доходило до 70—80%. І найголовніше, галузь втратила керівність. Держава не могла вже самостійно нести таке навантаження, а масштабна приватизація ще не розпочалася. Ті ж, хто контролював товарні й фінансові потоки на металургійних підприємствах, намагалися якнайшвидше сколотити власний первісний капітал, не думаючи про майбутнє самих підприємств.

Дивитися байдуже на те, як помирає рідна моему серцю галузь, я, як металург із 35-літнім стажем, звичайно, не міг. У 1998 році, перебуваючи вже в статусі першого заступника парламентського Комітету з питань промислової політики, я мав доступ до статистики, до даних по роботі кожного підприємства і міг у цілому оцінити ситуацію.

Ті 14 металургійних заводів, які в 70-х працювали на повну потужність на весь Радянський Союз, для незалежної України в 90-х виявилися тягарем. Стільки металу, скільки вони могли робити, нам не потрібно було. Але кожний завод хотів працювати, випускати продукцію, платити своїм працівникам зарплату і зберігати робочі місця. Ми, з доброти душевної і через наш слов'янський менталітет, спочатку робили все, щоб ці підприємства не закривалися.

У радянській школі ми всі вивчали теорію еволюції Чарльза Дарвіна. І червоною ниткою в його вченні проходила теза про те, що у тваринному світі в еволюційній боротьбі сильний виживає, а слабкий помирає. Нам же прищеплювали, що серед людей таке неможливо, що сильний повинен допомогти вижити слабкому, багатий поділитися з бідним. І цей постулат поширювався на всю соціалістичну економіку, де у підприємств, які міцно стояли, сильних підприємств відбирали зароблені кошти і за рахунок їх підтримували заводи слабкі, які, по ідеї, уже давно повинні були вмерти. За розквіту планової економіки таке можна було собі дозволити. Але за економічного спаду, та ще в умовах ринку, що зароджується, цей підхід призводив до того, що слабкий тягнув за собою на дно й сильного. Тоб-

то, якщо в умовах кризи намагатися врятувати всі наші металургійні підприємства, то в результаті не виживе ніхто.

Закон Дарвіна застосований і до економіки: сильний повинен вижити і розвиватися, а слабкий померти. Я був тоді певен (хоча це, може, зараз звучить і по-блюзнірському), що такі металургійні заводи, як Єнакіївський, Макіївський, Донецький, Дніпропетровський ім. Петровського, через їхню слабкість, треба закрити, а сильним, великим меткомбінатам розчистити майданчик, створити умови для їх злету й росту.

З такими думками я виступив на парламентському засіданні й потім звернувся безпосередньо до тодішнього Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка. Він вислухав мене уважно, ідею повністю підтримав і запропонував підготувати для початку Постанову Верховної Ради про заходи щодо подолання кризи в гірничо-металургійному комплексі, яку було ухвалено на пленарному засіданні 6 жовтня 1998 р.

Після виходу Постанови була створена робоча група з підготовки законопроекту «Про проведення економічного експерименту на підприємствах гірничо-металургійного комплексу України», куди увійшли народні депутати, члени уряду, Держкомітету промислової політики, представники галузевих інститутів, підприємств, місцевої влади. На узгодження переліку учасників експерименту, умов його проведення, списку пільг та інших стимулюючих моментів пішло більше півроку.

Якщо говорити коротко, то суть Закону зводилася до такого.

► МОВОЮ ДОКУМЕНТА

Підприємствам, які брали участь в експерименті:

— **установлювалася пільгова ставка з податку на прибуток (з 1.07.1999 по 31.12.2000 — 9%, з 1.01.2000 по 31.2001 — 15%);**

— **ставка відрахувань до Державного інноваційного фонду зменшувалась удвічі, а дорожні збори повністю анулювалися;**

— **пені та штрафи, нараховані до 1.07.99 р. за прострочені платежі в бюджет та інші держфонди, повністю списувалися;**

— **пропонувалася відстрочка на термін до 36 місяців у податковій заборгованості;**

— **70% екологічних відрахувань, що раніше повністю йшли державі, залишалися в розпорядженні підприємств.**

Надавалася й низка інших пільг, але при цьому від учасників експерименту вимагалось погасити повністю заборгованість у зарплатній платі й не допускати нової, здійснювати в повному обсязі платежі в бюджети й

державні фонди, вчасно платити за енергоносії, поступово відмовлятися від бартерних операцій і переходити на грошові розрахунки з партнерами.

Також вимагалось наростити обсяги виробництва, знизити витрати на 1 гривню товарної продукції, підвищити рентабельність виробництва.

Не можна сказати, що все відбувалося гладко. Різко проти проведення експерименту з такими умовами виступив економічний блок уряду (Мінекономіки і Міністерства фінансів) і керівництво Державної податкової інспекції. Не в захваті були й у парламентському бюджетному комітеті. Там побоювалися, що зменшення податкової ставки на прибуток, розстрочка бюджетної заборгованості, пробащення штрафів і пені призведе до різкого зниження доходів у бюджет.

Але, незважаючи на їхній опір, законопроект було все-таки винесено на розгляд Верховною Радою в липні 1999 року. У законодавчому органі влади вже сформувалося потужне металургійне лобі й, здалося, що проблем із проходженням закону не буде. Проте главі парламенту довелося кілька разів ставити на голосування питання про прийняття Закону про експеримент у ГМК. Із третьої спроби на пленарному засіданні 2 липня 1999 року він був прийнятий у першому читанні, а 14 липня вже без проблем проголосований в остаточній редакції.

Результат перевершив очікування

Треба визнати, що не всі підприємства витримували умови експерименту. Над деякими до кінця першого півріччя нависла загроза бути вилученими зі списку учасників. Я входив до складу робочої групи, яка стежила за ходом проведення експерименту, вела моніторинг роботи підприємств-учасників, стежила за дотриманням умов. І ця ж група виносила пропозиції, у разі невиконання тієї або іншої умови, про виключення підприємства-порушника з експерименту, про позбавлення всіх пільг. Ми нікому не потурали.

Пригадую, постало гостро питання про виключення Південного гірничозбагачувального комбінату за несплату електроенергії, що поставляється. Контроль над комбінатом тоді здійснювали струк-

Погроза подіяла і уже наступного дня борг у 4 млн. грн. був погашений. Серед проблемних підприємств перебували також Північний ГЗК, завод ім. Держинського, Нікопольський трубний завод. Загалом, по закінченні півріччя загроза виходу з експерименту нависла над двома десятками підприємств.

До списку кандидатів на виліт потрапила і «Криворіжсталь». Незважаючи на надані пільги, комбінат так і не зробив, на відміну від інших учасників експерименту, якісного стрибка вгору. Виникла нова заборгованість перед бюджетом, не повністю були погашені борги у зарплаті, бартерні та вексельні схеми займали значну частину в розрахунках з партнерами. І тільки зміна керівництва і прихід на посаду гендиректора «Криворіжсталі» Олега Дубини змогли виправити ситуацію. Як результат, за підсумками 2000 року «Криворіжсталь» показала понад 1 мільярд гривень прибутку. На запитання журналістів, які чинники вплинули на такий успішний фінансовий результат, Олег Вікторович, поряд зі сприятливою світовою кон'юктурою і якісним менеджментом, відзначив і роботу комбінату в умовах експерименту.

► ДОСЯГНЕННЯ

І треба визнати, що разом з гігантами індустрії запрацювали й ті заводи, виживання яких спочатку ставилося під сумнів. А загалом, за 18 місяців експерименту гірничо-металургійні підприємства показали зростання виробництва на 53%, у той час як у цілому по промисловості воно становило 13%. Цікаво й те, що, всупереч побоюванням Мінекономіки і Міністерства фінансів, платежі в бюджети всіх рівнів не тільки не знизилися, а й зросли, у тому числі й з податку на прибуток. Але ж ставка податку була знижена на 70%. Це було феноменально.

Варто зазначити, що із кризи почали виходити не тільки окремі підприємства, а й галузі. Слідом за металургами в ріст пішли гірники, вуглярі, енергетики, металообробка, машинобудування. За ними потягнулися хіміки, будівельники, транспортники. Слідом за зростанням платоспроможності населення підтяглася харчова промисловість, торгівля. Піднісся духом банківський сектор — адже пішли грошові розрахунки між підприємствами. Підвищилася прозорість операцій, частина економіки вийшла з тіні.

Були, звичайно, і деякі побічні ефекти. У чомусь експеримент не виправдав наших очікувань. Багато українських металовиробників ще до початку проведення експерименту зіштовхнулися з антидемпінговими розслідуваннями в деяких країнах-імпортерах. Після того, як з боку держави їм були надані пільги й преференції, такі розслідування почастішали й посилювалися. Наші металурги зіткнулися з труднощами виходу на нові ринки збуту, при цьому ризикували втратити сторі.

Ще один негативний момент, на який вказували експерти і спостерігачі, це те, що мало хто з учасників експерименту скористався отриманим додатковим доходом для докорінної модернізації та реконструкції виробництва. Здебільшого цей дохід осідав у офшорних зонах або служив капіталом у сферах, далеких від металургії (у футболі, наприклад, або готельному бізнесі). Хоча надалі, після того як були сформовані великі фінансово-промислові групи, і більшість меткомбінатів увійшли до складу тієї або іншої ФПГ, на деяких з них почали проводитися масштабні заходи щодо рекон-

струкції та модернізації. Як приклад, Алчевський меткомбінат, ДМКД та ін.

Але, попри побічні ефекти, підсумкам експерименту було дано високу оцінку як серед експертів, так і на найвищому державному рівні, серед самих металургів і навіть за рубежом. І, до речі, у роки світової фінансової кризи окремі країни вжили ряд заходів для порятунку своїх металургів, і деякі з цих заходів нагадували ті, що колись були прописані в нашому законі. Якщо не по суті, то за духом.

Цього мало

Розповідаючи так докладно історію прийняття Закону про експеримент, я хотів показати роль парламенту в кризовий для вітчизняної економіки період. Усі заходи щодо порятунку металургії були закріплені законодавчими нормами, мали конкретний характер, були всім зрозумілі. Поштовхом до написання нинішнього Меморандуму стало доручення Президента України Віктора Януковича, робочу групу очолював віце-прем'єр Юрій Бойко, основні положення готував уряд, і з боку дер-

жави документ підписав Прем'єр-міністр Микола Азаров.

Ситуація у вітчизняній металургії справді непростая. Україна у світовому рейтингу країн-металовиробників уже скотилася із сьомого на десяте місце. Витримувати конкуренцію дедалі складніше й для того, щоб залишитися на колишніх ринках, доводитись продавати свою продукцію за цінами, нижчими від собівартості. Звідси й рекордні збитки в металургії. А собівартість висока через застарілі технології й устаткування.

Багатьом підприємствам потрібна докорінна модернізація. А це величезні гроші, яких нині немає, і час, який гаяти не можна. Бо, поки ти будеш технічно й технологічно переозброюватися, твоє місце на ринках займуть інші, і шлях туди буде заказано.

У світі зараз понад чверть надлишкових металургійних потужностей. Європейські заводи вже не витримують конкуренції і змушені закриватися або припиняти свою діяльність. Дуже не хотілося, щоб ця хвиля докотилася до України. Тож і уряду, і парламенту час серйозно замислитися про майбутнє головної галузі української промисловості й разом із власниками підприємств виробити низку конкретних дійових заходів з виведення її із кризи.

Вадим ГУРОВ, народний депутат України II-IV скликань Верховної Ради, заслужений металург.

Що? Де? Почім?

ПРОГНОЗНІ ЦІННИКИ ЛИПНЯ

Висока пропозиція продовольчих товарів, стабільність курсу гривні та низька порівняльна база (дефляція) минулого року унеможливляють різкі цінові коливання. А динаміку роздрібного товарообігу гальмуватимуть низька купівельна спроможність населення і надмірна частка тіньового виробництва та торгівлі. В підсумку можна очікувати як дефляцію, так і інфляцію від нуля до одного відсотка.

БЕНЗИН ВИСОКООКТАНОВИЙ — середня вартість літра А-95 (тут і надалі лише про середні ціни і тарифи) та ДИЗ-ПАЛЬНОГО залишиться на рівні червня.

На мій погляд, цінову рівновагу зумовлять низькі європейські ціни на пальне і відсутність законодавчих сюрпризів щодо регулювання ринку нафтопродуктів. Стабільність на ринку пального зараз важить для уряду більше, ніж тяжіння до ризику.

БОРОШНО — залишиться у цінах червня.

Попри високі темпи експорту зерна і непрозорість його розподілу на внутрішньому ринку, держава має ресурс для активізації інтервенційних поставок до появи зерна нового врожаю. А Держжінінспекція, яка влаштувала в Аграрному фонді перевірку розподілу сировини для випічки соціальних сортів хліба, примусить посилити інтервенційні поставки борошна в регіони.

ХЛІБ — подорожчає на 1—1,5 відсотка, за винятком соціальних сортів хліба.

Для збереження стабілізації цін на хліб уряд схвалить пропозицію щодо квотування сировини для виробництва соціальних сортів хліба. Незначного подорожчання не уникнути через підвищення заробітних плат і витрати на електроенергію, зменшення виробництва внаслідок змін у раціоні споживачів.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Голодовка під урядовими стінами пекарів столичного хлібозаводу №12 — це законна реакція підприємства на нераціональний розподіл виробництва і стрімку монополізацію хлібного ринку в столичному регіоні. Навесні минулого року, під час урочистого відкриття потужного хлібопекарського комплексу в Ново-Петрівцях, вже було зрозуміло, що низка хлібозаводів столиці не витримає конкуренції за місце на ринку. Зрештою так і сталося.

КРУПИ — здешевіють на 2—3 відсотки.

Результат зумовить сезонна зміна структури споживання (через високий попит на картоплю) і зростання питомої ваги круп'яної продукції вітчизняного виробництва.

ОВОЧІ — залишаться у цінах червня, фрукти — подешевшають на 3—5 відсотків.

Ціновий тренд на овочі та фрукти матиме здебільшого інерційну природу, але неабиякий вплив на ціноутворення справлятиме традиційний період консервації плодово-овочевої продукції.

МОЛОКО, МОЛОКОПРОДУКТИ — здешевіють на 2—3 відсотки.

Заготівельні ціни влаштують виробників, хоча якість сировини й надалі не задовольнятиме переробників. Високі питома вага імпортної продукції і попит на морозиво унеможливлять помірніші ціни на молоко продукцію у роздробі. Потреба в збільшенні заготівельних пунктів сировини стане більш очевидною.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Середні ціни продажу агропродукції за п'ять місяців зросли на 4 відсотки (у річному обчисленні). Продукція рослинництва подорожчала на 18 відсотків, тваринництва — подешевшала на 4 відсотки. Такі показники прямо пов'язані з обсягами пропозиції, яка на ринку рослинництва скоротилася на 21 відсоток, а на ринку тваринництва приросла на 4 відсотки.

М'ЯСО, М'ЯСОПРОДУКТИ — залишаться у цінах червня.

Благотворний вплив збільшеної за січень-травень пропозиції свинини і яловичини забезпечує аграріям достатній рівень рентабельності. Мінагрополітики візьметься за виплату компенсацій за утримання великої рогатої худоби, а спекулятивний чинник виявиться мало дієвим через посилення контролю за якістю продукції.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Одна з азербайджанських газет оприлюднила дані, яких задосить для порівняльного аналізу стану доходів і податкового навантаження азербайджанців та українців. Експерт газети зазначає: торік доходи населення Азербайджану становили 34,7 мільярда манатів, 3784 манати — на душу. І підсумовує: середньостатистичний азербайджанець сплачує близько 655 манатів, або близько 9 відсотків свого доходу, у вигляді податків.

Тим часом, як стверджували у березні в Центрі соціально-економічних досліджень CASE-Україна, середньостатистичний українець щомісяця виплачує державі у вигляді податків і зборів 2092 гривні (за поточним курсом Центробанку Азербайджану, це 201 манат). У перерахунку на рік це 25 тисяч гривень — 2412 манатів. Звідси випливає щонайменше два незаперечні висновки: українці з низьким і середнім рівнями доходів є головним постачальником доходів у бюджет країни; за умов економічної кризи владі нічого іншого не лишається, як посилювати податковий тиск фактично на бідність.

ОЛІЯ — подорожчання пляшки(0,5 л) на 0,2—0,5 гривні.

Результат зумовить сезонна активізація споживання масложирової продукції.

ЛІКИ — залишаться у цінах червня.

Економічних передумов для помітних цінових корекцій на ринку немає, місяць засвідчить стабілізацію цін на медичні препарати після знижувального тренду.

КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ — подорожчання на 2—3 відсотки.

Поступового подорожчання житлово-комунальних послуг не уникнути через попереднє підвищення тарифів на електроенергію, заробітної плати, техобслуговування ліфтового господарства тощо.

ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ — подорожчання на 3—4 відсотки.

Результат зумовить помірне подорожчання квитків на авіа- і залізничні перевезення. Не виключаю, що в окремих регіонах зросте вартість проїзду в комунальному транспорті.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

На думку першого віце-прем'єр-міністра Сергія Арбузова, на сьогодні економіка переважно тримається на досягненнях аграрної галузі, з чим важко не погодитися. Аграрна галузь стає не лише годувальником країни, а й головним постачальником твердої валюти. За словами Сергія Арбузова, кожна четверта гривня від експортної виручки надходить від продажів сільгосппродукції за кордон. З іншого боку, саме пристойна пропозиція продовольчих товарів на внутрішньому ринку, яку формують аграрні компанії, лишається головною передумовою помірної споживчої інфляції.

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ — подорожчання на 15—20 відсотків.

На мій погляд, вартість відпочинку у Криму цього літа здивує багатьох. Так, видатки за короткотермінову оренду житла з відносним комфортом стартуватимуть від 100 гривень, у пансіонатах — від 100—120. Уже підраховано: середні видатки за відпочинок на Кримському узбережжі не поступатимуться вартості путівки у трізірковий готель Туреччини.

ГОТІВКОВИЙ КУРС — 8,19 гривні за долар США, безготівковий — 8,15 гривні за долар США.

Спостерігатимемо помірний тиск на гривню, який зумовлять посилені вимоги до валютного резервування з боку Нацбанку, прийнятні рівні торгового навантаження і попиту на валюту з боку населення.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Низький рівень споживчих цін на додачу до McKay незадовільної платоспроможності основної маси споживачів спонукує ритейлерів компенсувати збитки за рахунок підняття цін на товари і послуги преміум-класу, але це не поживає внутрішній попит і не впливає на рівень ділової активності. Це — очевидна прикмета зростання розриву між бідними та багатими представниками суспільства і передумова для появи більш складних фінансово-економічних проблем. Якщо цю тенденцію не згорнути, то невдовзі треба буде збільшувати гривневу емісію для підняття соціальних виплат, щоб уникнути масштабних протестів.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

РЕГІОНАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ

Спека — до борщу!

Затяжне бездошч'я диктує свої ціни на овочі, фрукти, ягоди. Господині скаржаться, що зварити борщ з урожаєм молоді картоплі, капусти, буряка утратно. Особливо подорожчала проти минулого року морква. За кілограм жовтогарячих коренів правлять по 10 гривень, за бульбу — 5—6, помідори продають по 12—17 гривень. Добре, що на поливі уродили огірки, і їх продають за 2—3 гривні за кілограм. А ось молоді цибуля дорога — кілограмовий пучок коштує 6 гривень.

Триває випас корів на толоках. Однак, вартість «домашнього» молока порівняно із зимовим періодом не зменшилася. На сільському базарі Медведівки Чигиринського району власники «лисок» продають літр за 5—6 гривень. Кілограм сиру кисломолочного можна купити за 30, півлітрову банку сметани — за 12—14, а літр ряжанки — за 15 гривень.

Непоганий взяток цього літа мають пасічники. Півлітрову банку свіжого липового чи акацієвого меду вони продають за 28—30 гривень. Така ж ціна була й торік.

Немає чим порадувати любителів сала. На черкаському ринку за кілограм національного продукту правлять від 25 до 40 гривень. Взимку було значно дешевше. Стабільно високі ціни на м'ясо. Яловичина коштує 70—75, свинина — 48—58, філе курятини — 35—38 гривень за кілограм.

У ягідних рядах нині пожвавлення. «Пішла» вишня. Кіло шпанки продають по 6—8, а малину — по 30 гривень.

Утім, сезон на вітчизняні фрукти-ягоди лише розпочався. Тож є сподівання, що господарям буде доступним заготовити на зиму вітамінну продукцію. Тим паче, що цукор навіть у розпал «баночної» консервації дорожчав лише на кілька копійок. У супермаркетах його продають по 5,99—6,15 гривні за кілограм.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Радують яловичина, вершкове масло та овочева продукція

Ціни на продукти харчування з настанням літа переважно залишаються у своїх звичних рамках. Водночас за останній місяць спостерігається незначне зниження цін. Як розповів завідувач сектору в Чернівецькій області Державної інспекції України з контролю за цінами Денис Волощук, зафіксовано здешевлення більшості видів продовольчих товарів, які підпадають під моніторинг. Зокрема, на хліб з борошна пшеничного першого ґатунку ціна знизилася на 0,7%, хліб житньо-пшеничний — на 0,2%, гречану крупу — на 4,9%, манну крупу — на 4,8%, яловичину І категорії — на 3,4%, свинину — на 6,6%, птицю (кури) — на 0,9%, курячі яйця — на 44,7%, цукор-пісок — на 6,4%, соняшкову олію — на 1% та сіль — на 4,6%. Протягом останніх п'яти місяців на підприємствах торгівлі відбулося подорожчання товарів зернової та молочної групи. Найбільше подорожчали борошно пшеничне вищого ґатунку — на 6,5% рис — на 6% та макаронні вироби — на 4%. У межах 1,6—6,2 відсотка зросли роздрібні ціни на молоко, сметану, вершкове масло та кисломолочний сир. На продовольчих ринках протягом січня-травня зафіксовано зниження середнього рівня роздрібних цін на тваринницьку продукцію: яловичину — на 1,8%, птицю (кури) — на 0,8%, молоко — на 2%, сметану — на 1,3%, вершкове масло — на 2,1% та курячі яйця — на 39,1%. Крім того, зниження ціни зафіксовано на цукор — на 3,2%, гречану крупу — на 12,2% та рис — на 1,3%. При цьому тут спостерігається підвищення цін на борошно пшеничне вищого ґатунку — на 7,2% та соняшкову олію — на 2,7%.

Роздрібні ціни на ринку овочевої продукції за останній місяць загалом знизилися: на молоді картоплі (з 8 до 6 гривень за 1 кг), моркву (з 14 до 9 гривень), буряк (з 9 до 7), цибулю (з 10 до 7).

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Ягідне варення стало «золотим»

Дешеві ягоди та фрукти, якими Херсонщина колись славилася на всю Україну, для її мешканців значною мірою перетворилися на міф. Порівняно з доходами більшості родин навіть улюблене малечю варення з перших літніх ягід і то перетворюється на «золоте». Так, у червні ціни на ранні полуниці з навколишніх полів стартували з 30—35 гривень за кілограм, але через гарний врожай за два тижні впали до 12—12,75 гривні. Домогосподарки, котрі придбали для своїх заготівель ягоди такої вартості, виграли, а ті, хто вирішив ще почекаати, сподіваючись на подальше здешевшання, прогнали. Грози з градом та буревіями, що раптом «обвалилися» на Херсонщину, частину плантацій просто змішали з грязюкою. Надходження наринки впали, тож буквально за два—три дні полуниці подорожчали до 18—20 гривень, і на цій позначці їхня ціна тримається останніми тижнями. Торговці кажуть, що на суттєве подешевшання годі й сподіватися. Не радує споживачів і роздрібна вартість малини, варення з якої обов'язково варять не так для частування дітлашні, як для лікування респіраторних захворювань у сезон холодів. Перші партії малини продавалися по 40 гривень за кілограм, за два тижні ціна знизилася до 30 і знову ж таки стабілізувалася. Власники плантацій пояснюють: через посуху насадження потребують інтенсивніших поливів, а електроенергія для насосів, котрі піднімають на поля воду з каналів та артезіанських свердловин, обходиться дедалі дорожче, і треба її більше. Тому дешевше продавати солодкі ягоди виробникам просто не вигідно — надто великі витрати на їх вирощування.

Утім, ця тенденція взагалі характерна для продовольчого ринку Херсонщини. Місцеві жителі невдоволено зазначають, що сезонне зниження цін на дариланів, садів та городів відбувається надто повільно, і для літнього часу вони залишаються надто дорогими. Хоча пояснити тенденцію просто: на землях без зрошення продуктивність культур через ту ж посуху менша, і менші надходження вітамінної продукції у міста, а на зрошенні для гарних врожаїв потрібні чималі витрати. Очікуваного їй достатку немає, а відтак, і віддавати товар за безцінь селяни, а тим паче перекупники, не поспішають.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Середні ціни продажу агропродукції за п'ять місяців зросли на 4 відсотки (у річному обчисленні)

Кабмін пропонує заборонити зовнішню рекламу на певних ділянках автодоріг — з міркувань безпеки водіїв та пішоходів. Відповідний законопроект схвалено на засіданні уряду («Інтерфакс-Україна»)

Учора набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії» (УНН)

Онлайн–реєстрація бізнесу: нові можливості, старі проблеми

Нарешті це сталося! З 1 липня зареєструвати підприємницьку діяльність можна буде за допомогою Інтернету. Це хоча б формально, але долучає нас до когорти розвинутих країн, що вже давно пропонують таку можливість своїм громадянам.
Відтепер реєстр підприємств цілком переходить до компетенції Укрдержреєстру. Ця державна установа перетворюється на величезну базу даних, що зосереджує в собі максимум інформації про людину — від моменту її народження і аж до смерті.

Структура з великими амбіціями

Укрдержреєстр отримує повний контроль над такими напрямками: реєстрація бізнесу, нерухомості, громадських організацій та друкованих засобів масової інформації, а також актів цивільного стану — народження, шлюбу та смерті. За останні два роки Укрдержреєстр перебрав левову частку повноважень у Мін'юсту, з початку 2013-го відібрав право реєструвати права на нерухомість у БТІ, тепер бере контроль над реєстрацією підприємницької діяльності. Ще донедавна цю функцію виконували органи місцевої влади.

Така монополізація функцій в одних руках хоча і дещо лякає, видається цілком природною та створює відчутні переваги. Насамперед — це уніфікація послуг: реєстрація у віддаленому райцентрі Луганської області проходитиме в такому самому порядку, як і в Києві. Сьогодні ж кожен регіон реєструє бізнес по-своєму, не завжди дотримуючись Закону «Про реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців». Так, закон передбачає реєстрацію бізнесу за принципом «єдиного вікна». Це означає, що звертатися потрібно лише до реєстратора і ні до кого більше; в інших органах — податковій, управлінні статистики, Пенсійному фонді реєстрація відбувається автоматично, без участі людини. Та якщо в Києві цієї вимоги переважно дотримуються, варто приїхати до найближчого райцентру — тамтешній реєстратор може проігнорувати вимоги законодавства та направити вас самостійно

нести папери до податківців, пенсійного та статистичного органів.

Якою буде інтернет–реєстрація?

Ідеологи змін переконують, що із запровадженням електронного документообігу зареєструвати власну фірму можна буде «не виходячи з власної квартири». Зробити це можна на «Реєстраційному порталі» за адресою [www. gr. irs. gov. ua](http://www.gr.irs.gov.ua).

Та якщо ви маєте намір займатися підприємницькою діяльністю, отримати електронний підпис буде не зайвим, без нього ви не зможете повноцінно звітувати в податковій, Пенсійному фонді, працювати з митною службою — всі ці органи активно переходять на електронний документообіг та невдовзі взагалі не прийматимуть

Про споживача забули

Щороку Світовий банк складає рейтинг країн, оцінюючи їх за простотою ведення бізнесу. В номінації «легкість започаткування власної справи» Україна стабільно посідає місце у другій сотні. Торік це була 112-та сходинка. Рейтинг складається за таки-

ряд чи допоможе людині розібратися в тонкощах процесу. Так, відвідувач змушений займати чергу лишень для того, щоб поставити питання, а відтак стояти в черзі доводиться кілька разів.

По-друге, для того, щоб сплатити за адміністративну послугу, переважно — символічну суму, людині потрібно шукати найближчий банк, вистояючи чергу ще й там. Чи не простіше було

Укрдержреєстр супроводжуватиме людину протягом усього життєвого шляху.

Укрдержреєстр обіцяє, що відтепер процедура буде однаковою по всій країні, здійснюватиметься чітко та в установлені строки.

Іншою перевагою стане те, що єдиний реєстр підприємств буде доступним не лише Укрдержреєстру, а й іншим державним органам. Відтак, стане менше бюрократії — чиновники не вимагатимуть документального підтвердження реєстрації, для цього їм достатньо зазирнути до реєстру через свій комп'ютер. Можливо, нарешті, підприємці позбудуться необхідності вистоявати величезні черги, щоб лише підтвердити, що вони справді занесені до реєстру. Можливо, менше бігатимуть від чиновника до чиновника, а займатимуться власним бізнесом. Принаймні, сподіватимемося на це.

Ми спробували скористатися цим сервісом в тестовому режимі та змушені розчарувати — принаймні раз вийти з квартири таки доведеться. А саме, щоб отримати електронний ключ доступу до системи, або як його ще називають — «електронний підпис». Нині послуги з видачі таких підписів-ключів надають лічені провайдери. Кілька приватних фірм, на кшталт ТОВ «Артмастер» та ЗАТ «ІВК», а також Центри сертифікації ключів держорганів, зокрема податкової та митної служб.

Для отримання ключа потрібно пред'явити особисті документи — паспорт і податковий номер, а також заповнити певні анкети. За обслуговування з вас вимагатимуть невелику абонентську плату — близько 100 гривень на рік.

звітність на паперових носіях.

Незважаючи на новачі, зареєструвати бізнес не по Інтернету, а як раніше — особисто завітавши до реєстратора, можна буде і надалі. Мало того, активно обговорюється можливість долучення до процесу реєстрації ще й приватних нотаріусів. Уже тепер вони спільно з Укрдержреєстром реєструють нерухомість, можливо, що з нового року реєструватимуть і підприємства.

На жаль, спрощення процедур не торкнулося питання ліквідації бізнесу. Нині вже існує проблема «мертвих» фірм, фактично не працюючих та покинутих у зв'язку зі складністю ліквідаційних процедур. Є ймовірність того, що з інтернет-реєстрацією таких компаній з кожним днем ставатиме дедалі більше.

ми критеріями, як кількість інстанцій, яку треба пройти, щоб зареєструвати фірму, тривалість процедур тощо. Електронна реєстрація, якщо вона запрацює у запланованому режимі, безумовно, покращить наші позиції. Та поважне міжнародне журі навряд чи побачить увесь спектр проблем, з якими стикається пересічний українець у коридорах держслужбовців. Ці проблеми, можливо, й дрібні з висоти чиновницьких крісел, дуже псують враження від адміністративних послуг та притаманні всім, без винятку, державним органам, що ведуть прийом громадян.

По-перше, рідко де ви знайдете якісні інформаційні стенди, на яких буде зрозуміло пояснено суть процедур. Зазвичай чиновники вивішують тексти законів та постанов, не надто турбуючись про те, що це нав-

б кожен реєстраційний відділ оснастити платіжним терміналом для приймання готівки. Нині такі апарати є у всіх публічних місцях, і лише коридори держустанов залишаються храмами паперової бюрократії.

По-третє, бланки заяв та анкет вам доведеться чи не випрошувати, при тому, що сплатити за них кілька зайвих гривень для вас не становило би жодних проблем.

Такі організаційні нюанси завжди залишатимуть незадоволеними споживачів адмінпослуг і заважатимуть держслужбовцям належним чином виконувати свої обов'язки.

І нехай підприємства відтепер реєструватимуться без особистого контакту з чиновником, та загалом, схоже, що ми матимемо ті самі проблеми.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

Суд заборонив журналістові «...розповсюджувати будь–яким чином...»

І ми тут нічого не вигадали! Взята в лапки фраза і справді присутня у рішенні Жовтневого райсуду Запоріжжя стосовно керівництва редакції популярної запорізької газети «Субота плюс».

Взагалі-то запорізькі суди за оригінальністю, так би мовити, своїх рішень вже давно вийшли на передові позиції в Україні. Серед останніх їхніх доробків, напри-

клад, справа «паламарів» підірного Свято-Покровського храму, яких засудили на 15 років виключно на підставі зізнань, отриманих від них під час попередньо-

го слідства. Хоча в суді обвинувачувані заявили про катування і від зізнань відмовилися, а інших доказів слідством надано не було.

І ось нове рішення. До суду звернулися юристи запорізького «Водоканалу», яким не сподобалися оцінки діяльності підприємства, зроблені в статті згаданої газети за підписом

головного редактора Богдана Василенка. Матеріал з'явився наприкінці травня, а до 20 червня вже й судове рішення було готове (дуже схоже на всеукраїнський рекорд зі швидкості розгляду). І коли та частина рішення, де йдеться про захист ділової репутації, вибачення і спростування, ще в якісь ворота, як то мовиться, лізе, то як

вам абзац із рішення: **«Заборонити ТОВ «Медіакомпанія «Слово»... Василенку І. А. та Василенку Б. Ю. розповсюджувати будь-яким чином (в друкованих засобах інформації, на телебаченні в радіотрансляції, в мережі Інтернет, в інтерв'ю, В РОЗМОВАХ З БУДЬ-ЯКИМИ ОСОБАМИ ТА БУДЬ-ЯКИМ ІНШИМ ЧИНОМ) не-**

достовірно інформацію...»? У цьому місці можна було б хихикнути стосовно того, як саме збираються проконтролювати, що виголосив зранку «в розмові» з власною дружиною Богдан Юрійович, однак це вже не смішно...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Критерії для всіх однакові

У юридичному Комітеті ПАРЕ вирішили, що розмежування кримінальної і політичної відповідальності не має стосунку окремо до України.

У рамках літньої сесії ПАРЕ проходить засідання Комітету Асамблеї з юридичних питань і прав людини. Головна інтрига засідання — розмежування політичної та кримінальної відповідальності. Після розгляду цього питання, Україна виявилася тріумфатором: два пункти в проекті резолюції, які «прив'язували» безпосередньо Україну як окрему країну до проблематики розме-

жування кримінальної та політичної відповідальності, було знято. «Критерії розмежування політичної та кримінальної відповідальності для всіх країн—членів Ради Європи повинні бути однаковими, — сказав представник українського парламенту в Асамблеї Сергій Кивалов. — За це одноголосно проголосували сьогодні в Страсбурзі на засіданні юридичного Комітету. Я хочу

сказати, що апріорі це було очевидно: правила і закони завжди повинні бути однакові для всіх. Тут не може бути й мови про якусь вибірковість: для однієї країни одні критерії, для іншої — інші. Звичайно, ті політичні інтриги й інсинуації, які наша так звана опозиція плете в Україні, позначаються й на її іміджі в Європі. Але, як бачимо, здоровий глузд і право взяли гору над емоціями й особистісними симпатіями й антипатіями». Отже, проект Резолюції Комітетом було

підтримано. Свій висновок до проекту також дав Комітет з політичних питань і демократії. А коли обговорювали Україну, то представник Грузії сказав, що в них із розмежуванням відповідальності ситуація набагато гірша, ніж в Україні. Однак окремо Грузію в цьому аспекті не розглядають. Це може свідчити про політичний відтінок питання. «Вироблення єдиних критеріїв розмежування відповідальності, — додав Сергій Кивалов, — надалі допо-

може судам та органам державного обвинувачення на практиці. Усі будуть чітко знати, де політичні переслідування, а де банальна кримінальщина, яку в політичний одяг більше наряджати не вдасться. Тож у цьому, в існуванні чітких критеріїв, зацікавлені всі. Усім країнам рекомендовано імплементувати в національні законодавства рекомендації Венеціанської комісії й виконувати рішення Європейського суду з прав людини».

Завтра проект Резолюції буде винесено на Асамблею, яка й ухвалить остаточне рішення.

**Прес-служба
Сергія КИВАЛОВА.**

Партнери перетворилися на «халевщиків», або Чому стосунки бізнесу та громад на Херсонщині стали нагадувати гру у схованки

ПРОБЛЕМА

Схоже, у міських територіальних громад в Україні стало менше на одне, але дуже важливе джерело доходів.

Це так звані пайові внески на розвиток інфраструктури, які перераховували замовники будівництва чи реконструкції нерухомості, в розмірі від двох до десяти відсотків від її вартості. Приміром, у місті Каховці на Херсонщині з 2009-го по 2011 рік міськрада уклала із замовниками 17 угод про це, отримавши від них 111,5 тисячі гривень. А з 2011-го по сьогодні громада не побачила жодної копійчини таких внесків, хоча співробітники Держфінспекції області підраховали, що вони повинні були становити 2 мільйони 99 тисяч гривень. Тобто майже третину річного бюджету розвитку, з якого йдуть асигнування на ремонт доріг, дитсадків тощо. То в чому річ? Як звичайно — у правових невідповідностях.

Ранком гроші — ввечері стільці

Стаття 40 Закону України «Про регулювання містобудівної діяль-

ності» передбачає залучення замовників будівництва, реконструкції чи добудови об'єктів нерухомості «до участі на паях у розвитку інфраструктури». Воно є обов'язковим, однак закон чітко не визначає, коли і як саме треба стягувати ці внески — органи місцевого самоврядування розробляли власні механізми такої роботи. Зазвичай міськради кошти намагалися брати наперед за відомим принципом «ранком гроші — ввечері стільці». А якщо

грошей авансом не давали, то представники міськвиконкомів просто не підписували акти про введення будівель в експлуатацію, без чого неможливо було посвідчити право власності та укласти угоди про надання комунальних послуг з їх підприємствами-постачальниками.

Але позаторік уряд спростив справді дуже бюрократизовану процедуру введення в експлуатацію, позбавивши міськради «права підпису» — тепер це

робить Державна архітектурно-будівельна інспекція. І щойно муніципальна влада позбулася ефективного важеля впливу на замовників, як ті масово почали ухилятися від укладання договорів про сплату пайових внесків. Ні, вони не відмовляються остаточно, проте з усіх сил зволікають, пояснюючи, що законодавство чітко не визначає, коли платити — ще до початку будівництва, у процесі виконання робіт чи колись після їх завершення. Одне слово, «партнерство» почало нагадувати не виважений діалог, а якусь гру у схованки.

Важелів впливу на забудовників немає

Каховська міськрада зверталася з цього приводу до районного управління юстиції з проханням не реєструвати право власності на нерухомість без надання довідки про сплату пайових внесків, і просила постачальників ком-послуг без цього документа не приєднувати будівлі до газових та електричних мереж. Але такі обмеження не передбачені законом,

тому звернення бажаного результату також не дали. Вихід у органу місцевого самоврядування залишається тільки один — судитися. Та це не гарантує швидкого припливу коштів до громадської скарбнички, а натовість ще й потребує істотних витрат на юристів, відраджень та судове мито. І така ситуація є типовою не тільки для окремо взятого населеного пункту, а й для всіх міст Херсонщини та, либонь, інших регіонів України також.

Посадовці місцевих рад кажуть: таке «партнерство» забудовників і громади нікого задовольняти не може. І вони наполегливо радять українським парламентаріям або ліквідувати норму, яка не працює, позбавивши міськради марних надій на додаткові фінансові надходження, або вдосконалити правовий механізм збирання пайових внесків із замовників будівництва так, щоб ухилиння від них унеможливило початок будівництва. Адже визначитися, так чи інакше, треба.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Норвегія про співробітництво у сфері ядерної і радіаційної безпеки, зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему

Верховна Рада України **постановляє:**

Ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Норвегія про співробітництво у сфері ядерної і радіаційної безпеки, зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, учинену 30 листопада 2012 року в м. Осло, яка набирає чинності з дати отримання дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності.

**Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.**

м. Київ,
5 червня 2013 року.
№325-VII.

Якщо на початку п'єси на стіні висить рушниця, то в кінці вона має вистрілити

Чи потрібен нашому суспільству закон про вільний продаж травматичної зброї? Відповідь на це запитання шукали учасники круглого столу, який відбувся в медіа-центрі «Дніпро Пост».

Сьогодні в Україні дозволено купувати засоби травматичної дії, виготовлені в нашій країні. У Дніпропетровській області налічується 9,5 тисячі власників такої зброї. Вона призначена тільки для захисту. Придбати травматичну зброю мають право близько 40 відсотків дорослого населення. Насамперед — співробітники правоохоронних органів, військові, журналісти й держслужбовці не нижче сьомого рангу.

«Новий закон урегулює питання обігу спецзасобів травматичної дії: дасть визначення цих пристроїв (належатимуть вони до вогнепальної зброї чи до спеціальних засобів) і закріпить порядок їх обігу, — вважає начальник дозвільної системи ГУ МВС в області Микола Федорович. — Також встановлять порядок їх виготовлення, реалізації й придбан-

ня. Буде зазначено, з якого віку можна купувати зброю і з якою метою, кому дозволено нею користуватися».

Свою думку з цього приводу висловив і голова представництва Асоціації власників зброї в області Юрій Чайченко. Він переконаний, що закон про зброю Україні однозначно необхідний. «Але травматичні спецзасоби для самооборони неефективні. Якщо нападуть грабіжники в зимовому одязі, ви нічого не зможете зробити, — пояснює він. — Особливо з урахуванням того, що злочинці найчастіше озброєні «вогнестрілом». А в стресовій ситуації 90 відсотків наших співгромадян забувають, що в них є пістолет. До поводження зі зброєю треба бути добре підготовленим».

Доктор медичних наук заслужений лікар України Сергій Тимчук зазначає, що

в травматичній зброї використовуються гумові кулі. Найбільше шкоди вони завдають, якщо потраплять у лицьовий кістяк або скроню. Це спричиняє різні ішемічні порушення мозку, які призводять до інвалідності. Нездоланні наслідки можливі також при влучанні в хребет.

Психологи стверджують: населення не готове до придбання травматичної зброї. Середовище, в якому ми живемо, стає з кожним роком дедалі агресивнішим, і передбачити поведінку озброєної людини дуже складно. «Це можна зробити за допомогою тесту, але правдивість його результатів досить умовна, адже люди здають його тверезими, — коментує психолог Наталя Валедова. — Травматичної зброї не має бути у вільному продажі. Як відомо, якщо на початку п'єси на стіні висить рушниця, то в кінці вона повинна вистрілити...»

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань Автономної Республіки Крим

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 85 Регламенту Верховної Ради України та враховуючи звернення Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 28 листопада 2012 року №14-6/12-ВР Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань Автономної Республіки Крим (далі - Тимчасова спеціальна комісія).

2. Тимчасовій спеціальній комісії відповідно до Регламенту Верховної Ради України та окремих рішень Верховної Ради України опрацьовувати законопроекти, проекти інших актів, положення яких стосуються:

конституційно-правового статусу Автономної Республіки Крим;

делегування повноважень Автономній Республіці Крим;

затвердження Конституції Автономної Республіки Крим та внесення змін до неї;

правового режиму майна, що належить Автономній Республіці Крим;

фінансової самостійності Автономної Республіки Крим; інших питань за рішенням Голови Верховної Ради України.

3. Визначити, що кількісний склад Тимчасової спеціальної комісії становить 13 народних депутатів України.

4. Обрати головою Тимчасової спеціальної комісії народного депутата України Дейча Бориса Давидовича (фракція Партії регіонів), заступником голови Тимчасової спеціальної комісії - народного депутата України Мочкова Олександра Борисовича (фракція Політичної партії «УДАР Віталія Кличка»).

5. Обрати до складу Тимчасової спеціальної комісії таких народних депутатів України:

Брайка Сергія Борисовича - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Грубу Григорія Івановича - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Джемілева Мустафу - фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»;

Дзоз Віталію Олексійовичу - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Куніцина Сергія Володимировича - фракція Політичної партії «УДАР Віталія Кличка»;

Лютікову Валентину Іванівну - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Миримського Льва Юлійовича - позафракційний;

Нетецьку Олену Анатоліївну - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Нечаєва Олександра Ігоревича - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Парасківа Олега Дмитровича - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Топалова Сергія Валерійовича - фракція Комуністичної партії України.

6. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової спеціальної комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

7. Визначити термін діяльності Тимчасової спеціальної комісії - строк повноважень Верховної Ради України сьомого скликання.

8. Звіт Тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше шести місяців до дня закінчення повноважень Верховної Ради України сьомого скликання.

9. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова

Верховної Ради України

В. РИБАК.

м. Київ,
18 червня 2013 року.
№330-VII.

Еколого-хімічна лабораторія служби охорони навколишнього середовища Рівненської АЕС незабаром досліджуватиме навколишні ґрунти на вміст металів. Досі вона спеціалізувалася на вимірюваннях показників води. Для виконання нових завдань придбали сім вітчизняних методик дослідження ґрунтів, замовили відповідне обладнання. «Хочемо поповнити матеріальну базу лабораторії сучасним атомно-абсорбційним спектрометром, який використовується для визначення вмісту металів у воді та ґрунтах, — ділиться планами начальник служби охорони навколишнього середовища РАЕС Олександр Горковлюк. — Такий прилад уже є в хімічному цеху станції», *повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА*

Руки опускаються від безпорадності А опертись на кооперативи не вдається. Чому?

СИТУАЦІЯ

У село коли не приїдь — вічні проблеми. Визмку не було кому сніг розчистити. Прийшла весна — хто по-веневі води із льохів та погребів вичерпає? Треба орати — де взяти трактора? Захочеш кудись зібраний врожай здати — нікому. Як ціну на молоко обстояти — невідомо. Кому ями на дорозі залатати — незрозуміло. На все це подивитись, то і як жити не знаєш.
У своєму господарстві люди якось дають раду багатьом проблемам: вдягнувся у стару куфайку та гумові чоботи — і трудись, поки все не переробиш. Важко, але мусиш. Та життя не закінчується кордоном рідного обійстя. А виїшов за хвіртку — з кого там питати? На кого покладатись? Сільрада — без грошей. Орендарі — без особливого бажання щось задарма зроби́ти для людей. То як бути?

Працювати можна, але без прибутків

Не можна сказати, що запитання виникло раптово і вперше. Роками люди переймаються ним. І так само роками розводять руками та знизують плечима у безвиході. Разом із тим весь цей час дуже неспілкувалися, майже нечутно звучить відповідь: потрібно організуватися, об'єднати громаду, створити своє підприємство, і тоді...

Сільський голова Василь Паляруш із Капустян, що в Новоушицькому районі на Хмельниччині, розповідає, що сталося у них після того, як десять років тому створили у себе комунальне підприємство «Надія»:

— У двох наших селах — Капустянах та Глибочку — людей разом набереться за тисячу. Третина — пенсіонери, але понад третину — люди працездатного віку. Вони ще мусять думати про роботу та заробітки, про те, як утримувати хазяйство, чим годувати родину, як виводити в люди дітей. А в селі жодного свого ви-

робництва немає, вся земля — в інвесторів. І це означає, що і свого виробничого ресурсу немає, і допомоги від когось дочекатись важко. А витягнути все тільки на своєму горбу дуже тяжко. Ну ось так і придумали, щоб створити комунальне підприємство.

Тоді ідея була модною, всіх закликали, аби колишні колгоспні трактори, машини чи комбайни не роздавали абикому, не продавали за копійки, не розбирали на металобрухт. Та хіба хто слухав...

У Глибочку послушали, і що могли — зберегли. Не таке вже й велике майно — два трактори, жатка, машина. І ще кілька коней, що гордо іменують гужовим транспортом. Але за потреби кожен господар може попросити, щоб його город зорали, заборонували, засіяли. Кому щось підвезти — теж є на чім.

До складу сільського підприємства увійшли також два млини, кузня, невеликий столярний підрозділ. Одне слово, усе найнеобхідніше можна виконати на місці, і ні у

кого не просити про це, як про милість.

Звичайно, за кожну послугу потрібно заплатити. Але як інакше? Торік, приміром, «Надія» надала послуг своїм односельцям на 118 тисяч гривень. Багато чи мало? Якщо порівняти із селянськими пенсіями, то, наче, й багатенько. Але якщо врахувати, що підприємство дало роботу і заробітки з десятку своїх односельців, то не так це вже й погано.

— Вирішили навіть утримувати свою худобу, — продовжує Василь Паляруш. — Небагато, всього тринадцять корів. Та ще — сім свиноматок. Але торік вже продали сімдесят поросят. Їх охоче беруть односельці — тепер у людей голова не болить, куди їхати за молодняком.

Послухаєш — усе просто, а головне, по-селянськи доцільно. Здавалося б, чому таким невеличким підприємствам не з'явиться у кожному селі? Та, мабуть, не все так легко. Ось і це підприємство добре десятиліття тримається не так на грошах та доходах, як на ініціативі місцевого голови та тамтешньої громади. Бо працює безприбутково. З одного боку, немає економічних передумов та й, врешті-решт, нахабства, щоб наживатись на своїх. А з другого — і будь-якої державної підтримки не дочекались.

Тож балансувати на тонкій межі нульової рентабельності мало кому хочеться. Тільки проблеми на твою голову, бо і техніку треба доглядати, і вчасно всі звіти оформля-

ти, і податки платити... А в результаті виходить, що навіть не в кожному районі тепер є подібне підприємство.

А передумов для створення нових не так вже й багато. Адже в селах уже не стягнути до купи те майно, що залишилось від колишніх господарств. А купівля нового навряд чи під силу громаді.

Об'єднати дві тисячі людей реально

От і в Глибочку хотіли б створити ще один кооператив — молочний і пункт з прийому молока відкрити. Не так заради нинішньої моди, як для того, щоб дати людям роботу. Адже в інвестора вони так і не знайшли її. А от міні-ферми на кілька десятків голів — це реальність. Люди вже підрощують телят. Василь Паляруш звязався за те, щоб окупити 260 гектарів пасовищ.

Але знову все тримається тільки на людських мозолях та ініціативі небайдужих. «От якби ми змогли отримати пільгові позики. А ще — пільгове оподаткування», — зітхає сільський голова.

Та цього немає. А тому місцевий ентузіазм або швидко згасає, або приживається тільки там, де знаходяться гроші. Як, наприклад, на Вінківському сирзаводі.

Ось уже третій рік, як тут відмовились від одноосібників-здавачів та заготовачів молока, тобто від звичної для молокозаводів практики. Вінківчани пішли іншим шляхом, об'єднавши в коопе-

ратив усіх охочих селян зі свого району та ще із чотирьох сіл сусіднього Новоушицького. Тепер у його складі 1,9 тисячі учасників, котрі утримують понад дві тисячі голів худоби.

Формальна процедура створення такого кооперативу не така вже й складна — потрібно тільки з кожним підписати договір, де з одного боку чітко обумовлено ціну за молоко, з другого — відповідальність за його якість. «Тільки після цього завод укладає угоду на співпрацю з самим кооперативом, — розповів директор сирзаводу Руслан Пшибельський. — У результаті ми всі працюємо на одну мету — збільшити кількість молока і поліпшити його якість».

Молокопереробники не шкодують для цього коштів. За утримання кожної корови вони щороку виплачують господарям двісті гривень дотації. Ще по тридцять гривень отримує і сільська рада. Та й середня заготівельна ціна молока 2,7 гривні за літр. Вищі розцінки селянам навряд чи хто запропонує.

Результати спільної роботи помітні. Після створення кооперативу кількість худоби в районі збільшилась на триста голів. Заводчани і надалі обіцяють підтримувати тих, хто готовий дати початок невеличкій родинній фермі.

Важко назвати саме таку форму кооперативу ідеальною. І все-таки це спроба знайти спільну мову там, де не вдалося дійти згоди роками. Кожна із сторін шукає свій

ДО РЕЧІ

На Хмельниччині в аграрному секторі працює лише дванадцять кооперативів з надання послуг. Половина із них — багатофункціональні. Три спеціалізуються на обробітці землі.

зиск у такому об'єднанні. Можливо, з часом така кооперація стане і тіснішою, і вигіднішою. Але поки що це, певне, єдиний приклад в області такої кооперативної дружиби.

Охочі є. Виконавців бракує

Без різних кооперативів та невеличких підприємств селу буде дедалі важче. Тепер про це говорять частіше та наполегливіше. За два наступні роки в області хочуть розробити програму розвитку сільських територій, де одним із найважливіших пунктів стане створення кооперативів. Коли ж спробували запитати, чи справді у селян є така потреба, були просто приголомшені.

— Ми провели опитування більш як у півтисячі сільських рад, і з'ясували, що вони не проти створити понад вісімсот кооперативів, — розповіли в обласному департаменті агропромислового розвитку. — Найбільше зацікавили багатофункціональні, тобто такі, що могли б виконувати на селі різні роботи. Потрібні й будівельні, й переробні.

Але така зацікавленість швидше теоретична, ніж

ДОСВІД

Уже сама назва «інтенсивний сад» інтригує й налаштовує на позитивні емоції. Для Луганщини, зізнається, це щось нове. Найсхідніший регіон країни — далеко не яблучний край через свій клімат, хоча в часи Союзу деякі господарства утримували сади, намагалися забезпечити область ще одним корисним продуктом. Але таких колгоспів було мало, а якість яблук і ґруш поступалася навіть вирощенням у західній частині України, не кажучи вже про кримські. Пам'ятається, фрукти на Луганщині були в дефіциті, але питання про розвиток садівництва не порушувалося. Усе пояснювалося горезвісною «зоною ризикованого землеробства». Тепер-то ми розуміємо, що «яблучна» проблема здебільшого стосувалася не клімату, а нових технологій.

Ще той фрукт!

Не можна сказати, що Валерій Личевський став піонером у розвитку садівництва на Луганщині, але такого промислового розмаху виробництва фруктів в області поки що немає. У ПАТ «Мічурінське», яке місцевий підприємець Валерій Личевський заснував у Райгородку Новоайдарського району, під яблуні відведено площу в 30 гектарів. Це і є інтенсивний сад, продукція якого через кілька років обіцяє створити серйозну конкуренцію польському фрукту. Будь-який фахівець підтвердить, що це досить витратна справа. Особливо, якщо використовувеш сучасну технологію, засновану на краплинному поливі, застосуванні шпалери тощо. А для Луганщини — це ще й великий ризик, бо невідомо, як відреагують, скажімо,

кримські «карлики» на погодні умови регіону.

— Перш ніж закласти сад, ми вивчили можливості декількох компаній, зважили плюси й мінуси їхніх пропозицій і віддали перевагу кримським сортам, — розповідає директор ПАТ «Мічурінське» Віталій Дідора. — Ми вважаємо карликові дерева вигіднішими, тому що під них використовується менше площі, але при цьому можна одержати високий урожай. На 1 га землі в нас росте 2600 саджанців, а всього їх більш як 80 тис. Висота дерева досягає 3—3,5 м, і це полегшує збір урожаю. Ми, наприклад, не користуємося драбинами. Вся робота механізована. Для міжрядного обробітку вистачає однієї одиниці техніки. Структура карликового дерева така, що стовбур у нього дуже тонкий, а врожай великий. Тому біля кожного дерева ставиться підпірка з бам-

Такий ось сад...

бука. Вона кріпиться до шпалер, а стовбур яблуні — до бамбука. Це не дає деревцю зламатися. Вирощуємо шість сортів — «Смирненко», «Галла», «Голд Крим», «Фуджина» та інші. Сорти підбрано так, щоб працював конвеєр: спочатку одне яблук дозріває, потім друге й т. д. Плюс кожний із сортів для інших служить запилником. Урожай збираємо в контейнери й веземо в сховище. Це старе приміщення, але ми його реконструювали, поставили холодильну установку. Поки що можемо тут

зберігати 500 тонн яблучної продукції, але після остаточної повної реконструкції закладемо на зберігання до 1000 тонн. Проблем з реалізацією немає. Ми активно працюємо з торговельними базами Луганська, а вже вони поставляють нашу продукцію на прилавки. Ми хочемо зарекомендувати себе на ринку фруктів не тільки якістю, а й доступною ціною. Урожай минулого року реалізували по 5 грн. за кілограм.

На запитання, як можна відрізнити «мічу-

рінське» яблук від кримського чи польського, Віталій з усмішкою відповідає:

— За смаком. Наше пахучіше й соковитіше, хоча по зовнішньому вигляду нічим не відрізняється від своїх побратимів. Таке ж велике й гарне. Але я своє яблук зовні відрізняю від інших, а покупець ні. Отже, нам потрібно «брати» споживача тільки за рахунок смакових якостей і, як ми кажемо, екологічності фрукта.

Хоча, чесно зізнатися, без обробки саду препаратами не обходимося.

ПРОБЛЕМА

Шукайте амброзію

Як повідомляє Державна ветеринарна і фітосанітарна служба, у п'яти областях України та в Криму інспектори з карантину рослин виявили небезпечний бур'ян — амброзію полинолисту, що може завдавати значної шкоди сільгоспу-гіддям і небезпечна для лю-дини. На заражених територі-ях здійснюються необхідні фі-тосанітарні заходи. Втім, пло-щі виявлених карантинними інспекторами заростей ам-брозії здаються замалими — в Закарпатській області — 0,048 га, у Івано-Франківській — 0,5, Кіровоградській — 0,03 га, Волинській — 2,59, Рівнен-ській — 13 та Криму — 30 га. Тим часом лише на Кірово-градщині обабіч доріг, на зак-райнах полів, на полях, що за-лишилися поза орендою, та й у самому Кіровограді набе-реться заростей цього шкід-ника на десятки гектарів.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

Хліб атакує сарана Ненажерливі коники, перелітаючи з одного району в інший, залишають на полях тільки «недогризки»

Сарана обрушилася на по-ля сільгосппідприємств біля села Костогризіве Кахов-ського району Херсонщини. Виявивши ненажерливих ко-ників виду Італійський прус на посівах сої, гороху й со-няшника площею в сто гекта-рів, стривожені аграрії термі-ново замовили обробіток угідь інсектицидами, і врожай в останній момент урятували. Однак сарана знищена була тільки частково — комах, що встигли на той час обзаве-стися крилами, просто пере-

практична. Бо в планах на наступні вісім років вписано створення лише трохи більше сотні подіб-них підприємств. А чи й вони з'являться, поки що сказати важко. Бо ко-ли почали шукати в ра-йонах ініціаторів, які взя-лися б за цю справу, знайшли по одному-два. А в селах і такого короте-сенського списку канди-датів не змогли скласти.

Пригадується, як після однієї обласної наради захопився ідеєю створен-ня кооперативу сільський голова із села Пархомів-ці, що у Хмельницькому районі. Але шлях від ідеї до реалізації виявився нездоланим. У селі так і не знайшлося охочого очолити кооператив. На-лякали податки. Та й громада виявилась не го-товою поділитись части-ною своїх грошей, аби все облаштувати.

Зійшлися на тому, що закупівельна ціна на мо-локо надто низька, от як-би хоч на півгрівні вища, тоді б...

Навіть там, де сільські голови і пробують поши-рювати кооперативну ідею, відмовок знахо-диться більше, ніж реаль-них можливостей: і все дороге, і грошей немає, і податки душать, і фахів-ця не знайти...

Від цього і справді ні-куди не подітись. Та

вихід не знайде-т-ся, коли сидіти з опущеними рука-ми та зітхати. Се-ло все ще продов-жує чекати когось невідомого, хто одного дня при-йде і розв'яже всі місцеві проблеми. Але так не буде. І хоч як важко вияв-ляти ініціативу знизу, без цього не обійтись. Щоб просити про під-тримку, потрібно з чогось розпочати, а там, дивись, хтось і підтримає.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Ні курей, ні качок — гроші будуть з квіточок

Фермери навчилися торгувати вирощеним по Інтернету

ПЕРСПЕКТИВА

На околиці Голо-веньок два незвичні для сільської округи ошатні дерев'яні котеджі в оточенні молодих яб-луньок, троянд. Поду-малося: хтось у глиби-ні відбудував «від душі» для себе дачки. Хоча й насторожили позад них два акуратні срібля-сто-металеві ангари, якась техніка... Та в сільраді дізнався, що то не київські дачники, а так господарюють бра-ти-фермери Чечелі (на знімку). Нічого собі!

...Перше, що здиву-вало, коли ближче з ними познайомився, то їхні подвір'я. Ні курки тобі, ні кроля, ні якоїсь худоби! Розбиті квітники. Плететься виноград. Чисто, ошатно. Таке вражен-ня, що живуть не фер-мери, а городяни.

— А тут трохи і правди є, — кажуть брати. — У нас дружи-ни з міста. Одна з Лу-ганська, а інша — з Севастополя.

— І поросят не три-маєте? — запитує.

— Ми іншим на хліб заробляємо.

— І городу у вас за котеджами не бачу.

— То ми в полі має-мо 50 гектарів картоп-лі.

— Її ж не вигідно ви-рощувати...

— Це, якщо нема покупців, — зазначає Ігор Чечель. — А моя дружина по Інтернету їх шукає. То ми торік усе продали.

— По скільки?

— По гривні за кіло-грам. Це не так багато, як хотілося. Та зрештою нам було вигідно.

Як з'ясувалося, Че-челі ще вирощують пшеницю на 200 гекта-рах, кукурудзу на 50 гектарах. Торік вони обробляли 300 гектарів

землі, нині разом із орендованою та своєю мають 500 гектарів.

Брати у 1990-х один за одним закінчили сільгоспакадемію. Старший Анатолій здобув технічну освіту, а молодший Ігор вив-чився на агронома із захисту рослин. Отож займаються аграрним бізнесом з урахуван-ням новітніх техноло-гій, ошадливого вико-ристання агрохіміка-тів, добрив. Ще в нав-чальному закладі хлоп-ці почали займатися підприємництвом.

— Іду з дому і беру мішків два картоплі, — розповів Ігор Чечель. — На «кравчучці» довіз до метро — і спродав-ся. Ось і на прожиття була копія. А тоді цукор продавав. На четвертому курсі, уяв-ляєте, заробив на «жи-гуль».

Анатолій свого часу потрапив в Афганіс-тан. Має бойову ме-даль «За відвагу».

— Є такі хлопці, — ділиться думками фер-мер, — що після тієї війни часто заглядають

у чарку, мовляв, стіль-ки пережили. Але нас-правді то відмазка. Аф-ганістан тут ні до чого. Легше жити і не пра-цювати, знаходити якісь причини. Коли ж ти покладаєшся не на допомогу батьків, а на себе, то починаєш ду-мати, як заробити гро-ші. Тоді в тебе просто не вистає часу на го-рілку.

Після навчання, першого досвіду робо-ти в аграрних підпри-ємствах брати зрештою вирішили заснувати власну справу в рідно-му селі. Фермерське господарство «Вікто-рія» зареєстрували у 2001 році.

Починали самостій-но, без «позичання» техніки із колишнього колгоспу. Рік за роком підкупляли техніку, сільгоспінвентар. Ма-ють нині три нові трак-тори, сучасний інозем-ний картоплекомбайн, саджалку, обладнання для внесення добрив, отрутохімікатів.

— А зернового ком-байна не придбали? — запитує.

— Сучасний дуже дорогий для наших площ, а старий — один клопіт. Ми вже кілька років орендуємо ком-байни. Нам так прості-ше й вигідніше. По-перше, зараз немає ні-якої проблеми домови-тися про вчасний збір урожаю.

— Ми не жируємо, — зазначають далі бра-ти. — Ось ці дерев'яні будиночки 8 років зво-димо. Причому основ-ні роботи провадили вдвох, без найму. Бага-то що тут складали узимку, коли не така запарка у полі. Ще, правда, всередині бага-то чого треба зробити.

Фермери також придбали по «Ниви-Шевроле».

Їхні нові сільські стандарти справді ви-даються дещо незвич-ними, та, мабуть, так і повинен жити сучас-ний аграрій. У США, ФРН, Франції такий спосіб буття фермера давно став нормою.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.
Фото автора.

Гарний яблучний урожай можна одержати й у зоні ризикованого землеробства

Головний агроном Ганна Клименко.

жай можна одержати й у зоні ризикованого землеробства, якщо під-ібрати правильну техно-логію й не скупити-ся на засоби. Тому зас-новник зарядився оп-тимізмом і виношує план засадити яблук-ами до 100 га землі, а грушами — до 20 га. Крім того, вирощувати смородину й агрус. Цих ягід на прилавках області зовсім немає.

Розхожа фраза «Хто не ризикує, той не п'є шампанського» має місце бути.

Синьйор-помідор і огірок-молодець

У тім, що Валерій Личевський — ризико-ва людина, сумнівати-ся не доводиться. До того, як посадити сад, у 2004 р. він побудував теплиці для вирощу-

вання ранніх овочів — огірків і помідорів, орі-єнтуючись на інтен-сивні технології. Ли-чевський був першим у районі, хто наважився на такий розмах бізне-су у сфері овочівни-цтва, і поки що єдиний. На 2 га теплиць помі-дори й огірки ростуть на спеціальних матах, наповнених кокосовою стружкою. До кожної рослини підведена

крапельниця з живиль-ним розчином. Систе-ма зрошення управля-ється комп'ютером, що визначає інтервали поливу, концентрацію живильних речовин та інше, а також вибирає свою стратегію поливу для даного періоду росту. На одному по-гонному метрі розта-шовані чотири куші. За літній сезон теплич-ники збирають два врожаї огірків.

Головний агро-ном Ганна Кли-менко переко-нує, що при ви-рощуванні ово-чів у господар-стві не викорис-товують отруто-хімікати, тому, наприклад, по-мідор довго цві-те, плодоносить і зберігається.

— Звичайно, найви-щий технологічний рі-вень вирощування тепличних овочів можна побачити в Голландії, — розпові-дає Ганна Клименко. — Я була в цій країні, вивчала місцеві техно-логії, але, знаєте, що я вам скажу... Все-таки

наш огірок смачні-ший. У західних краї-нах застосовують бага-то хімічних засобів, там немає проблем з наявністю якихось препаратів. У нас такі проблеми існують і фінансові в тому чис-лі. Тому наші агроно-ми пройшли таку школу, що можуть ви-ростити гарний уро-жай із нічого. Запи-лення томатів прово-димо біологічним спо-собом. Джмелі, яких купляємо в Латвії, справляються із цим чудово. Проблема в нас одна — немає фа-хівців-городників. Сільські ПТУ їх не го-тують, тому навчаємо людей самі. У нас од-на тепличниця обслу-говує понад 2,5 тис. рослин.

З половини гектара теплиць у господарстві зібрали сьогодні вже 320 тонн огірка. Помі-дор дозрів пізніше, то-му в травні врожай ста-новив 40 тонн із площі в півгектара. Зате який смачний — просто цукровий! Проблем з його реалізацією не-має. Супермаркети об-ласті беруть «мічурін-ський» помідор з вели-ким бажанням, оскіль-ки споживач сьогодні надає перевагу місце-вій продукції.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.
Фото автора.

летіли до сусіднього Чаплин-ського району. Тож потенцій-на загроза зберігається: шкідники, яких не знищили до того, як вони «стали на крило», в суху погоду здатні долати великі відстані. Вони можуть з'явитися не тільки в Херсонській, а й у сусідній Запорізькій області, або в Криму.

Начальник управління біо-логічного захисту і роботи з пестицидами Державної фі-тосанітарної інспекції Хер-сонщини Катерина Чуприна каже, що вогнища розмно-ження італійського пруса ви-явлено також у Великооле-ксандрівському районі, однак не на плантаціях культурних рослин, а на пустирях і неугіддях площею близько 70 га. Згідно з українським законо-давством, боротьбу зі шкід-никами в таких місцях зо-бов'язані фінансувати ті ор-гани місцевого самовряду-вання, за якими значаться ці землі. Однак вартість обро-бітку інсектицидами території в один гектар, залежно від застосування повітряного транспорту або наземних розпилювачів, коливається в межах 130—170 гривень, а для сільрад це «непід'ємні» суми. Тому господарі угідь, з якими межують зони прожи-вання небезпечних комах, змушені оплачувати цю робо-ту самі. Іншого виходу в них немає — якщо хмара сарани перебереться на поле, вона за добу здатна залишити від нього тільки «недогризки». До того ж суха спекотна по-года, що встановилася на півдні України, також сприяє її активності.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

У селі Камені на Житомирщині відкрили пам’ятний знак, на якому викарбували імена 72 земляків, полеглих у боях під час Великої Вітчизняної війни, *інформує наш власкор Олексій Кавун*

До списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО включили два сади і 12 вілл, збудованих в Італії родиною Медічі (*lenta.ru*)

Балаклавська балада

30 червня — 10 липня в Україні відбудеться визначна й нетривіальна подія: Українсько-британський авіаційний тиждень, під час якого британська пілотажна група «Air Squadron» за участі ВПС України здійснить переліт Україною на історичних та спортивних літаках, подолавши повітряний простір нашої держави від Львова до Севастополя і здійснивши ряд символічних видовищних заходів спільно з українською стороною. Одним із таких символічних кроків стане участь Air Squadron у міжнародному військово-історичному фестивалі «Балаклавська балада», що відбудеться у АР Крим, на землі й у повітрі над полем Балаклавської битви. Історична пам’ять британців постійно звертається до цього епізоду далекої Кримської війни, ветерани королівських ВПС та цивільної авіації, що входять до відомої авіагрупи, серед яких і 71-річний принц Майкл Кентський, мріють з повітря віддати салют доблесті своїх предків та пам’яті їх гідних супротивників, нащадки яких нині спільно проводять заходи з увічнення пам’яті воїнів Кримської війни, 160-річчя від початку якої відзначають цьогоріч.

Назва фестивалю не випадкова. Трагічний епізод «Атака легкої бригади» (англ. The Charge of the Light Brigade) — катастрофічна за наслідками атака британської кавалерії під командуванням лорда Кардігана на позиції російської армії під час балаклавської битви 25 жовтня 1854 року, під час Кримської війни. Вона увійшла в історію також завдяки віршу Альфреда Теннісона «Атака легкої кавалерії». Дуже нерідко поетичний твір класика британської літератури називають «баладою», трагізм та жертвність цієї шаленої атаки опоетизовано і включено не тільки до скрижалів історії, а й до культурологічних ознак британського духу.

Отже, згадаймо історію цієї події, що розігралася у сухій долині Балаклави восени далекого 1854-го. Кавалерійська дивізія британської «Східної армії» стояла табором у Балаклавській долині, охороняючи комунікацію, що сполучає англійську армію під Севастополем з морською базою в Балаклаві. До складу дивізії входили бригади важкої і легкої кавалерії, кожна з яких мала по п’ять полків неповного складу (всього близько 1500 вершників).

Картина (1874 р.) британського художника Томаса Джонса Баркера (1815—1882) «Один із шестисот», присвячена битві при Балаклаві 25.09.1854 р. та атаці легкої бригади Кардігана.

Три любі дами фотокора

«Усе життя любив трьох жінок: Батьківщину, дружину і газету», — так говорили колеги про знаменитого фотожурналіста Бориса Віткова. Космонавти, генерали і прості робітники — на його знімках усі ставали героями. У Донецьку відкрилася фотовиставка «Часи не вибирають, у них живуть і вмирають» — до 90-річчя журналіста.

На алеї в центрі міста — 40 знімків, зроблених ним з 1950 по 1990 роки. Організацією займався Донецький музей фотожурналістики та фототехніки, ідею підтримала Донецька обласна адміністрація. Заступник начальника управління інформаційної політики та з питань преси Володимир Безродний у захваті: «Це — справжнє мистецтво! Здається, на знімках вловлено найважливіші моменти життя героїв».

На стендах багато воєнних фотографій. Директор музею фотожурналістики та фототехніки, син Бориса Віткова Олександр розповідає: «У 17 років батько

пішов на фронт добровольцем, пройшов Курську дугу, брав участь у визволенні України, Польщі. Він отримав орден Червоного Прапора, орден Слави III ступеня, три медалі «За відвагу» — тільки троє осіб у Донецькій області мають такий набір нагород».

Після війни Вітков-старший служив у Німеччині, у газеті «Радянська Армія», навіть фотографував маршала Жукова. У 1950 році Боб, як його називали друзі, повернувся до України і 36 років пропрацював у газеті «Комсомолец Донбасу». Потім естафету перейняв його син: «На двох у нас 50 років стажу в «Ком-

сомольці», — каже Олександр.

Борис Вітков був призером конкурсів газет «Правда» і «Комсомольская правда», міжнародної виставки в Берліні. Його «Монтажники» 20 років були заставкою рубрики на другій шпальті «Комсомольской правды».

«За нас, за вас і за Донбас» — на цьому унікальному знімку Юрій Гагарін п’є шампанське з Донецькою обласною делегацією комсомольців.

«Знімок зроблено в 1962 році на XIV з’їзді ВЛКСМ. Гагарін, кумир усього СРСР, втомлений, йшов додому після банкету в Кремлі. Делегації з усього Союзу пропонували випити і сфотографуватися. Космонавт усім відмовив, крім «донецьких»,

Учасники реконструкції Кримської війни із Севастополя на Федюхіних висотах. Травень, 2013 р.

Шикуння реконструкторів російського імператорського війська під час військово-історичного фестивалю «Альмінське діло» (2012 р.).

будемо звідси рушати!». Однак Раглан покликав генерала Ейрі й продиктував йому кілька рядків. Ейрі передав папірець капітану Нолену і велів передати його командирів кавалерії, лорду Лукану.

Капітан Луїс Едвард Нолен був дивовижною постаттю у британській армії. Попри непоказний чин, капітан був видатним теоретиком кавалерійської справи й тактики, його книжки та інші публікації перекладалися багатьма мовами, зокрема російською. Капітан мріяв про активнішу роль блискучої кавалерії, особливо легкої, тому рвався в бій і саме собі просив честі відвезти наказ, що увійшов до історії. У наказі Лукан прочитав: «Лорд Раглан бажає, щоб кавалерія швидко пішла у фронтальну атаку і спробувала перешкодити ворогові вивезти геть гармати. Загін кінної артилерії також може

приєднатися. Французька кавалерія у вас знаходиться на лівому фланзі. Негайно. Ейрі». Згодом Раглан стверджував, що капітан Нолен забув додати усно, що йому було наказано: «якщо можливо (if possible)». Лукан же висловлював готовність під присягою засвідчити, що цих слів («якщо можливо») Нолен йому не показав.

Отримавши наказ атакувати, лорд Лукан запитав Нолену, які саме гармати мають на увазі в наказі. Нолен нетерпляче показав рукою напрямком майбутнього наступу, причому начебто на позиції в дальньому кінці долини. За трагічною іронією долі, сам Нолен загинув під час атаки і суть його жесту залишилась невідомою. Лукан наказав лорду Кардігану очолити бригаду чисельністю 673 людини (за іншими даними, 661 або 607) і атакувати по долині між Федюхіними горами і захопленими вранці редутами. Кардіган намагався заперечити, що на рівнині знаходяться важкі російські гармати, які захищені з обох флангів гарматними батареями і стрільцями на навколишніх пагорбах. Лукан відповів: «Тут нема вибору, окрім як підкорятися «We have no choice but to obey». Потім Кардіган скомандував: «В атаку!».

Очевидець битви з британського боку, кореспондент газети «Таймс» Вільям Говард Рассел писав: «О десяти хвилини по дванадцятій в атаку пішла бригада легкої кавалерії... Коли вона рушила вперед, російська артилерія зустріла її вогнем гармат з редуту праворуч, рушничними і штучерними залпами піхоти. Наші кавалеристи гордо промчали повз них: їхня амуніція і зброя виблискували під ранковим сонцем у всій пишності. Ми не вірили своїм очам! Невже ця жменька людей зібралася

атакувати цілу армію, вишикувану в бойовий порядок? На жаль, так воно і було: їхня відчайдушна хоробрість не знала меж настільки, що забуто було те, що називають її найвірнішим супутником, — розсудливість»...

Отже, ми спостерігали, як вони увірвалися на батарею; потім ми побачили, що вони повертаються, пробившись крізь колону російської піхоти, розмісивши її як копицю сіна. І тут їх — розсіяних по долині — змив фланговий залп батареї на пагорбі. Поранені та ті кавалеристи, що втратили коней, бігли й кульгали до наших позицій. Це промовистіше будь-яких слів свідчило про сумну долю цього безумства — так, вони зазнали невдачі, але навіть напівбоги не змогли б зробити більшого... Об 11.35 перед проклятими московськими гарматами більше не залишилося британських вояків, окрім мертвих і вмираючих...»

Підсумок атаки для британців був трагічний: за 20 хвилин бою з трохи більш як 600 кавалеристів загинуло і потрапило в полон 365 людей. Британці втратили і майже 500 своїх коней. Суттєвих втрат зазнала і російська імператорська армія.

Поле битви при Балаклаві береже пам’ять про минуле. Фестиваль «Балаклавська балада» присвячено пам’яті та примиренню. Події фестивалю розгортаються 6 липня і на землі, й у повітрі. Участь у ньому візьмуть реконструктори України, об’єднані у Молодіжну громадську організацію «Київський клуб «Червона зірка» та низку її партнерських організацій, а також провідні кінні каскадери України. Британські авіатори здійснять коло пошани й пам’яті над полем битви.

Сергій ЛЕКАРЬ.
Фото з архіву автора.

— усміхається Олександр Вітков.

Шестикласниця Маргарита Гура розглядає чорнобілі фото: «Найбільше мені тут до вподоби шахтарі. Вони — наші герої, щодня ризикують життям, добуваючи вугілля», — розмірковує школярка. Дівчинка вже бачила, як живі. Я так поки що не вмію, але, думаю, навчуся», — обіцяє Маргарита.

Марія ПРОКОПЕНКО.
Донецьк.

На знімку: військовий кореспондент Борис Вітков біля Бранденбурзьких воріт, Берлін.

Фото надане Донецьким музеєм фотожурналістики та фототехніки.

ПОДРОБИЦІ

Про що розповіли кургани

Гуменці відзначили 520-річчя

Перші поселення на території, яку нині займає село Гуменці Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині, з'явилися ще в доісторичну добу, що підтверджують знайдені тут під час експедицій кам'яні знаряддя праці: кременеві ножі, наконечники стріл, кам'яні ручні рубила, скребачки та інші. Свідками сивої давнини є й залишки земляних укріплень, кургани слов'янського походження. Був тут давній монастир, який в XI столітті зруйнували половці. Про це йшлося на науково-практичній конференції, що відбулася в Гуменцях. Її приурочили до 520-ї річниці першої писемної згадки про село. Ініціаторами форуму стали директор Гуменецького навчально-виховного комплексу Ліна Пазюк та місцеві вчителі. Науковці та студенти історичного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, учні та педагоги школи в своїх виступах розповіли про власні дослідження з історії Гуменців від першої згадки про них до наших днів.

Учасники форуму зазначили й те, що село помітно розрослося й сьогодні відіграє неабияку роль в економіці краю. Якщо в податковому списку 1493 року в Гуменцях нараховувалося 16 димів (господарств) із населенням 95 чоловік, то нині тут майже вісімсот дворів, понад дві тисячі мешканців. На їх території розташовані потужні підприємства, як-от завод «Подільський цемент». Доповідачі підкреслювали й те, що Гуменці завжди відзначалися волеюбством. Сюди, за переказами, часто навідувався народний месник Устим Кармалюк, а на початку ХХ століття гуменчани активно виступали проти царату, за що їх суворо карали. Найтяжчої втрати село зазнало в період більшовизму: було репресовано 70 родин.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Маляру присвятять цілий музей

У Тернополі створюють музей Михайла Бойчука. Його планують відкрити у День міста, який святкують 28 серпня. Вже є ескіз меморіальної дошки славетному землякові, уродженцю села Романівки Теребовлянського району. Експонати збирають по крихтах, адже творці всесвітньовідомого маляр-монументаліста та його талановитих учнів зберглося дуже мало. Зате творчість бойчуків дедалі більше цікавить дослідників. Михайло Бойчук чи не першим довів, що шедеври можна творити колективно, він також став засновником неовізантійського напрямку мистецтва. Разом зі своїми учнями, серед яких був і рідний брат Тимко, митець оформляв приміщення театрів, санаторіїв, готував театральні декорації, створив масштабні гобелени, малював портрети. Бойчуків знали не лише в Україні, а й за кордоном. Вони виїжджали до Франції, Італії, Німеччини, щоб студіювати історію мистецтва, знайомитися з тодішніми його напрямками. Саме поїздка за кордон стала приводом для звинувачення Михайла Бойчука у контрреволюції і шпигунстві. Разом з двома найкращими учнями його стратили у сумнозвісному 1937-му. Того ж року від рук НКВД загинула і його дружина. Одна з вулиць Тернополя має назву Братів Бойчуків, його ім'я присвоєно дитячій художній школі, а тепер буде ще й музей.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Розвідник Орльонок один здолав десятих гітлерівців

Віктора Орленка фронтовики недаремно називали Орльонком. Він був наймолодший у штурмовому батальйоні Третьої ударної армії. На фронт пішов добровольцем у 16 років. У військкоматі збрехав про вік. Повірили. Було це у Маріуполі, звідки родом ветеран. У 1943-му, після визволення міста, діяв польовий військкомат. Двічі туди навідувався хлопець з друзями. Не взяли. Коли визволителі залишили Маріуполь, він звернувся уже у міський військкомат. Мама плакала, не відпускала. Але хлопець сказав, що втече. «Мама змирися, — каже Віктор Григорович. — Так я опинився на фронті». Про подвиг ветерана, за який отримав орден Слави, розповіли його колишні колеги — Григорій Рубанік та Микола Храбан. Сам фронтовик у розмові навіть не згадав про той епізод. А коли я запитав, за що дали орден, дістав вирізку з фронтової газети, її зберегла мати, і сказав: «Тут усе написано, читайте. Бо як розповідати, не повірите».

Влучав у сучок на дереві

«Далеко поширилася слава про подвиг молодшого сержанта Віктора Орленка, під час бою в лісі він здолав десятих фашистів, трьох узав у полон», — так починається стаття «Подвиг молодшого сержанта Орленка». — У тому бою мене врятувало вміння влучно стріляти, — каже фронтовик. — Мені це вдавалося добре. Одиноким з автомата міг перебити тонку гілку або сучок на дереві.

У квітні 1945-го, коли їхня армія йшла з боями на Берлін, Віктор Орленко, що був командиром відділення, у невеликому лісі нарвався на засідку з десяти фашистів. Побачивши, що боєць один, вороги вирішили захопити його в полон.

— Рус, здавайся! — вигукували автоматники.

— Я встиг стрибнути у яму від поваленої ялини, — розповідає ветеран. — Коріння і стовбур служили своєрідним прикриттям. Ліс не був густий, і це теж допомогло мені. Бо добре бачив пересування ворогів. Вони рухалися до мене перебіжками, ховаючись за дерева. Коли залишалося метрів 100—150, я почав стріляти одиночними. Перші два постріли виявилися прицільними. На деякий час фашисти затаїлися. «Розлючені фрши відкрили вогонь по сміливцю з гущавини. Орленко не відповідав, бо їх не було видно. Вдала вогнева позиція захистила його від куль ворога. Вважаючи, вочевидь, що радянського воїна вбито, німці почали підбиратися до нього. Орленко бачив, як вони йшли, крадучись, між деревами. Почекав, доки німці наблизилися на 50—60 метрів, дав чергу з автомата. Німці відповзли, потім знову відкрили вогонь і знову почали наближатися, але вже з другого боку».

— Коли вони пішли втретє, у мене не залишилося жодного патрона, — каже фронтовик. — Але були гранати. Довелося чекати, коли підійдуть поближче. Я кинув дві гранати. Після вибуху підбіг до місця, де залягли фашисти, скерував на них автомат і скомандував: «Хенде хох!» На землі лежало троє вцілілих німецьких бійців. Їм нічого не залишалося, як здатися. Вони йшли попереду, я позаду, за чотири-п'ять метрів. Того дня до нас приї-

хав фронтовий кореспондент. Він і написав про цей випадок. Командир надіслав газету мамі, вона зберігала її, поки була жива. Потім уже дружина не дала загубитися пожовтілому від часу аркушу.

Так само зберігся лист із фронту. Його теж написав взводний матері солдата, коли той лежав поранений. Поранення виявилось важким. «Мене наче хто обухом по голові вдарив, і я знепритомнів, — згадує Віктор Орленко. — Перед тим відчув, як з мене стягають шинель. Думав, що німці. Але почув слово «Орльонок» і зрозумів, що з поля бою винесли свої. Було це за кілька днів до Перемоги, на підступах до Берліна. Прапор над Рейхстагом встановили бійці нашої дивізії. Про це свідчить напис на червоному полотнищі Перемоги. В той час я був у госпіталі, лікарі боролися за моє життя. Залишився без ока. Але добре, що живий.

Батька назвали японським шпигуном

Перед війною, у 1939-му, заарештували

ду» залишалося. Через це з роботи звільнили. Віктор Орленко закінчив юридичний інститут. Почав працювати слідчим у Плисківському районі (нині — Погребищенський). Через деякий час його викликали в облпрокуратуру, сказали написати заяву на звільнення. «Ти чому приховав, що батько засуджений? — допитувався прокурор, — розповідає ветеран. — А я й не приховував. В автобіографії написав все, як було. І коли йшов в інститут, і на роботу — завжди писав у документах, що батько засуджений. Підняли документи: справді, є такий запис, а все одно звільнили. Через Генпрокуратуру Союзу домігся поновлення».

У гестапівській в'язниці

— Коли фашисти увійшли в Маріуполь, цивільне населення масово грабувало магазини, — згадує ветеран. — Мені незручно про це говорити, але ми з моїм другом набрали повні мішки книг у бібліотеці. Дуже любив читати. Німці швидко припинили грабж. За таке

Ветеран досі зберігає фронтову газету з розповіддю про те, як переміг десятих фашистів.

населені пункти, пройшли понад сто кілометрів. А потім нас схопив поліцей. Віддав у гестапо. Ми сказали, звідки йдемо. Придумали версію, що шукаємо заробітку. Нас відправили назад і привели у в'язницю. В цей час на подвір'я вивели на прогулянку жінок. Я побачив маму, кинувся до неї, але мене одразу схопили за руки і повели в камеру.

Потім відпустили, мама влаштувала на меблеву фабрику, іще я працював ковалем у кузні.

У 1943-му фашистів вибили з Маріуполя. На фронт 16-річного Віктора проводжала знайома дівчина Віра. Після війни вона стала його дружиною.

Раз на рік, у День Перемоги, він дістає з шафи одяг з нагородами.

батька Віктора Орленка. «Дядько мій працював на Далекому Сході, а тата назвали японським шпигуном і відправили у заслання, — каже Віктор Григорович. — У 1955-му реабілітували, навіть у партії поновили. Але до того я вважався ворогом народу. Мені навіть військове звання молодшого сержанта не присвоїли. Всі, з ким закінчив школу молодших командирів, отримали таке звання, а я залишився рядовим. До сліз було прикро. Та й після війни клеймо «ворог наро-

вони розстрілювали без суду й слідства. Байдуже, у кого і що саме ти вкрав. З перших днів окупації ми з хлопцями писали й розклеювали листівки. Знайома матері дізналася і припинила нашу самодіяльність. Але в тюрму гестапівці все одно мене кинули. Спочатку маму. Вона товаришувала з сім'єю Бондаренків. А вони входили до підпільної організації. Тому тінь підозри впала й на маму. Коли її забрали, я іще з двома хлопцями вирішили перетнути лінію фронту. Полями й лісами, оминаючи

Ім'я для сина

— Ще до народження першої дитини ми з дружиною домовилися, що назвемо її іменем мого фронтового друга, — каже ветеран. — Саша Торін теж був із Маріуполя. Разом йшли на фронт. Разом воювали. Він загинув. От ми й вирішили: хлопчик буде чи дівчинка, а назвемо на його честь. Народився хлопчик. Другого сина — Станіслава — також назвали на честь близького друга Віктора Григоровича. Він теж загинув, але не на

«Часто чуєш, що молодь каже: я не хочу жити чужим розумом, я сам обміркую. Навіщо ж тобі обмірковувати обмірковане. Бери готове і йди далі. У цьому сила людства», — Лев ТОЛСТОЙ, один з найвідоміших російських письменників і мислителів. Просвітник, публіцист, релігійний мислитель, чия авторитетна думка стала причиною виникнення нової релігійно–моральної течії — толстовства. Член–кореспондент Імператорської Академії наук (1873), почесний академик по розряду художньої літератури

Отруєння та висока температура — це екстрене звернення?

Двічі викликала синові швидку допомогу. І двічі вона відмовлялася приїжджати, даючи поради по телефону. Вперше, коли малюкові було 8 місяців, він отруївся йогуртом. Три години синочка нудило, а нам за номером «103» радили промивати шлунок та на ранок викликати дільничного педіатра. Другий раз, відносно нещодавно, у сина підвищилася температура до позначки 41. Порадили збити її та знову ж таки на ранок — дільничний. Як пояснювали за номером «103» — це не екстрене звернення. Я тоді не розумію, якщо отруєння та температура у дитини 41 — не екстрене звернення, то що тоді належить до екстрених?

Олена ПЕТРЕНКО.

Київ.

Згідно з додатком до постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1119 є певні критерії розподілу звернень залежно від стану пацієнта на екстрені та не екстрені.

1. До категорії екстрених належать звернення стосовно пацієнта, який перебуває у невідкладному стані, що:

- 1) супроводжується:
 - знепритомленням;
 - судомами;
 - раптовим розладом дихання;
 - раптовим боєм у ділянці серця;
 - блювотою кров'ю;
 - гострим боєм у черевній порожнині;
 - зовнішньою кровотечею;

•ознаками гострих інфекційних захворювань;

•гострими психічними розладами, що загрожують життю і здоров'ю пацієнта та/або інших осіб;

2) зумовлений:

— усіма видами травм (поранення, переломи, вивихи, опіки, важкі забої, травми голови);

— ураженням електричним струмом, блискавкою, тепловими ударами, переохолодженням, асфіксією всіх видів (утоплення, потраплення сторонніх предметів у дихальні шляхи);

— ушкодженнями різної етіології під час надзвичайних ситуацій (дорожньо-транспортні пригоди, аварії на виробництві, стихійні лиха тощо);

— отруєннями, укусами тварин, змій, павуків та комах тощо;

— порушенням нормального перебігу вагітності (передчасні пологи, кровотеча тощо).

До категорії екстрених належать також звернення медичних працівників щодо транспортування пацієнтів, які перебувають у стані, що потребує обов'язкового медичного супроводження та термі-

новій госпіталізації до стаціонарних закладів охорони здоров'я.

2. Диспетчер оперативної диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф відправляє до пацієнта бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги невідкладно після отримання звернення, що належить до категорії екстрених.

3. До категорії не ек-

стрених належать звернення стосовно пацієнта, стан якого не є невідкладним та:

1) супроводжується:

- раптовим підвищенням температури тіла з кашлем, нежиттю, боєм у горлі;
- головним боєм, запамороченням, слабкістю;
- боєм у попереку, суглобах (радикуліт, остеохондроз, артрит, артроз тощо);

- підвищенням артеріального тиску;
- больовим синдромом у онкологічних хворих;
- алкогольним, наркотичним, токсичним абстинентним синдромом;

2) зумовлений загостренням хронічних захворювань у пацієнтів, які перебувають під наглядом сімейного або дільничного лікаря з приводу гіпертонічної хвороби, виразки шлунка та дванадцятипалої кишки, хронічного запалення печінки, жовчного міхура, кишківника, хвороби нирок, суглобів тощо.

4. Диспетчер оперативної диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф перенаправляє звернення, що належить до категорії не екстрених, до відповідного закладу охорони здоров'я первинної медико-санітарної допомоги у порядку, затвердженому МОЗ, а у разі відсутності такої можливості — направляє до пацієнта бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги, яка не виконує екстрені виклики, протягом 1 години з моменту отримання звернення.

Підготувала
Ірина ТИЩЕНКО.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Крапку в сусідських сварках має поставити місцева влада

Я проживаю в невеликому селищі Харківської області. Мій сусід, не маючи жодного дозволу, використовує землю, що йому не належить. Мало того, робить це безпосередньо біля ґрунтової дороги, яка веде до мого будинку, тож проїзд став вузьким, ніж мав би бути (на знімку). Я заздалегідь проїжджаю на автомобілі до своєї хати. Скажіть, будь ласка, яка за нормативами повинна бути ширина дороги? Та як мені дати раду цій ситуації?

Віктор М.

Відповідає юрист Ярослав ГРУШИНСЬКИЙ:

— Відповідно до Державних будівельних норм 360-92** «Планування і забудова міських і сільських поселень» ширина такого роду проїзду в селищі має становити щонайменше 3,5 метра.

Найперше, що потріб-

но зробити, щоб вгамувати сусіда-порушника, це звернутися до селищної ради, адже згідно зі статтею 158 Земельного кодексу України органи місцевої влади наділені повноваженнями щодо вирішення земельних спорів.

Для цього необхідно написати та подати заяву.

Для її розгляду встановлено чіткий строк — один тиждень. Спір розглядається за участю зацікавлених сторін, отже вас та вашого сусіда повинні завчасно повідомити про час і місце розгляду. Якщо ваш сусід не з'явиться, перший раз розгляд буде перенесено. Якщо це повториться вдруге, спір слухатиметься за його відсутності.

Ви як учасник спору матимете певні права, визначені статтею 160 Земельного кодексу України. Наприклад, подавати усні та письмові пояснення, заперечувати проти доказів іншої сторони.

Після ухвалення рішення його письмовий текст передається сторонам. Зробити це селищна рада має протягом не більш як трьох днів.

Якщо втручання селищної ради не спонукає вашого сусіда до припинення порушення закону, ви можете звернутися з письмовою заявою до Державної інспекції сільського господарства, що має повноваження в сфері контролю за належним використанням земель. Якщо і це не дасть результату — звертайтеся до прокуратури.

Фото надіслано автором запитання.

Безпеку подушки чи ковдри доведуть дослідження

Розкажіть, який наповнювач матраців, подушок, ковдр безпечний для дітей і дорослих? Чи безпечна чистка подушок, яку роблять тепер у хімчистках і де можна провести дослідження цієї продукції?

Людмила АВРАМЕНКО.

Олександрія
Кіровоградської області.

Відповідає заступник директора наукового центру превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л. І. Медведя Міністерства охорони здоров'я України Сергій БЕРЕЖНОВ:

— На сучасному ринку України реалізуються подушки, ковдри, матраци вітчизняного та закордонного виробництва з наповнювачами натурального (пух водоплавних птахів, вовна овеча, гречане лушпиння тощо) та синтетичного (поліефірні, силіконові волокна, поліефірні волокна з силіконовим просочен-

ням, флізілін тощо) походження. Безпечність для здоров'я дітей і дорослих одного або другого наповнювача може бути встановлена після проведення гігієнічних досліджень і підтвердження наявності позитивного експертного висновку Державної санітарно-епідеміологічної служби України.

Безпечність подушок, які підлягали хімічній чистці, визначається організаціями, що акредитовані на можливість здійснення даної діяльності, а також дотриманням вимог ДСТУ

201-03-96 «Одяг і предмети домашнього вжитку після хімічної чистки. Загальні технічні умови», ГОСТ 30332-95 «Изделия перо-пуховые. Общие технические условия» та інструкцій до них щодо надання послуг хімічної чистки подушок, затверджених у встановленому порядку. При порушенні цих положень виробу, що підлягали хімічній чистці, можуть бути джерелом небезпечних факторів для здоров'я дітей і дорослих (наявність хімічного запаху, виділення у повітря житлових приміщень шкідливих хімічних речовин).

Дослідження зазначеної продукції за медичними показниками безпечності для здоров'я дітей та дорослих проводяться в нашій установі на госпрозрахунковій основі.

Лавка з пледом і подушкою на Пейзажній алеї Києва: подушка під ваше вушко має бути безпечною і... справжньою.

Фотоєтюд Ірини ТИЩЕНКО.

Тариф мобільного оператора можна оскаржити

Товариство з надання послуг мобільного зв'язку підвищило їх вартість на 100% (з 10 до 20 грн. на місяць), збільшуючи в односторонньому порядку кількість безплатних хвилин з 1000 до 5000 на місяць. Я не згоден з такими послугами, що можна вдіяти у цій ситуації?

Юрій ЩЕРБАК.

Ніжин Чернігівської області.

Відповідає президент Української асоціації споживачів Олег САМЧИШИН:

— Якщо між вами та мобільним оператором

послуг було укладено письмовий договір, то чинним цивільним законодавством заборонено змінювати істотні умови договору в односторонньому порядку,

до яких належить ціна. В цьому випадку ви можете вимагати через суд зменшення ціни від оператора. Також слід пам'ятати, що згідно зі ст. 17 Закону України «Про захист прав споживачів» забороняється примушувати споживача купувати продукцію непотрібного йому асортименту. Якщо такий факт мав місце — звертайтеся в місцеву держспоживінспекцію у справах захисту споживачів.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром 8-й під'їзд) по справі № 922/1860/13 від 13.06.2013 р. визнано банкрутом фізичну особу-підприємця Потапова Олексія Володимировича (пров. Банний, с. Вербівка Балаклійського району, Харківської обл., код 2686315774) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чаговець Т. П. (свідоцтво №228 від 20.02.3012 р.; 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12А, літ А-5, тел. 773-01-30). Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дати виходу оголошення.

Постановою Господарського суду міста Севастополя від 05.06.2013р. по справі №5020-9/377-13/080-9/101-3/104 Державне підприємство Міністерства оборони України "Севастопольський автомобільний ремонтний завод" (вул. Шабаліна, 2, м. Севастополь, 99029, код ЄДРПОУ 24964642) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Фоменко Мілену Сергіївну (Свідоцтво №2 від 08.02.2013р., поштова адреса: вул. Бузький бульвар, 1, кв. 32, 54029; тел.: 0512 37-67-38 (39). Вимоги кредиторів можуть пред'являтися протягом двох місяців з дня офіційного оприлюднення оголошення.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації "Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України" (серія КВ № 18070-6870Р), видане 30.08.2011 року, знаходиться у видавця - Товариства з обмеженою відповідальністю "Рекламне агентство "Освіта України", яке, на підставі діючого договору із державним інформаційно-виробничим підприємством видавництвом "Педагогічна преса", здійснює видання і розповсюдження збірника "Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України".

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 17 червня 2013 року по справі № 922/2247/13 товариство з обмеженою відповідальністю "Промтрейд ЛТД" (код в ЄДРПОУ 38161131, юридична адреса: 61052, м. Харків, вул. Карла Маркса, буд. 26) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Скрипника Вадима Леонідовича (код 2790600718, для листів: 61052, м. Харків, вул. Карла Маркса, буд. 26). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дати публікації оголошення.

Доповнення до оголошення наданого 31.05.2013р. в газеті "Голос України" №100(5600): строк пред'явлення грошових вимог до банкрута - фізичної особи-підприємця Вербовшук Світлани Іванівни (код 2586101588) становить два місяці з дня опублікування оголошення

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 18.06.2013р. по справі № 904/3726/13 ПП "БЕСТ" (код ЄДРПОУ 30755910) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Соколенко Володимира Івановича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 53219, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. Головка, буд. 26.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 17.06.2013р. по справі № 904/4318/13 ТОВ "Коксотрейд-Днепр" (код ЄДРПОУ 34588470) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Ступнікова Михайла Олександровича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49130, м. Дніпропетровськ, пров. Фестивальний, буд. 4, кв. 64.

Постановою господарського суду Київської області від 14.06.2013 р. у справі № Б24/117-12 Приватне акціонерне товариство "Богуславський маслозавод" (09700, Київська обл., Богуславський район, м. Богуслав, вул. Миколаївська, 129, код ЄДРПОУ 05500948 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Белого Олега Светославовича (свідоцтво № 142 від 30.01.2013р., поштова адреса: 01001, м. Київ, а/с - 261). Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня офіційного оприлюднення оголошення.

17.06.2013 року Зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Торгпром", код 31967276, проспект Першотравневий, 13А, кв. 42, м. Полтава, 36011 прийняте рішення про припинення підприємства шляхом ліквідації та створено ліквідаційну комісію. Головою ліквідаційної комісії призначено Макляк Світлану Олександрівну. Заяви з кредиторськими вимогами будуть прийматися протягом двох місяців після публікації оголошення на адресу: проспект Першотравневий, 13А, кв. 42, м. Полтава, 36011.

Ухвалою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) від 19 червня 2013 р. порушено провадження по справі № 922/2168/13 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю фірма "Торгсервіс ЛТД", код ЄДРПОУ 30291373 (61153, м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, буд. 56, розрахунковий рахунок № 26000031841001 у від. "ХРУ ПАТ "КБ "Південкомбанк", МФО 335946). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кравцова Володимира Михайловича (свідоцтво № 726 від 15.04.2013 року, адреса: 61144, м. Харків, вул. Гвардійців Широнінців, 54-А, кв. 8). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

20 червня 2013 року Загальними зборами Учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Айрон Брідж" (ЄДРПОУ 38489386, 49055, м. Дніпропетровськ, вул. Тітова, буд. 3) було прийнято рішення про припинення ТОВ "Айрон Брідж". Ліквідатором Товариства призначено Ісаакяна Арсена Ваграмовича (ІПН 2540301516). Заявлення вимог кредиторів приймається протягом двох місяців з дня опублікування оголошення про припинення Товариства. Поштова адреса: 49055, м. Дніпропетровськ, вул. Тітова, буд. 3.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 17.06.2013 року у справі № 904/4079/13 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Виробничо-будівельна компанія "Аквілон" (м. Дніпропетровськ, вул. Харківська, буд. 5, оф. 11, ЄДРПОУ 35596331), відкрита ліквідаційна процедура та ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Венську Оксану Олександрівну (49116, м. Дніпропетровськ, вул. М. Рильського, 6. 137, тел./факс: (056) 794 62 45). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця.

Ухвалою господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) від 19 червня 2013 року прийнято до розгляду заяву Державного підприємства "Івано-Франківського комбінату хлібопродуктів" (вул. Юності, 2 В, м. Івано-Франківськ, код ЄДРПОУ 05513715) про затвердження плану санації до порушення провадження у справі про банкрутство, Перше судове засідання призначене на 10 липня 2013 р. об 11 год. 00 хв. в приміщенні господарського суду Івано-Франківської обл., в кімнаті 21.

20 червня 2013 року Загальними зборами Учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Плазма-Логістік" (ЄДРПОУ 35379441, 49064, м. Дніпропетровськ, пр. Калініна, буд. 35) було прийнято рішення про припинення ТОВ "Плазма-Логістік". Ліквідатором Товариства призначено Авершина Ігоря Яковича (ІПН 2639321495). Заявлення вимог кредиторів приймається протягом двох місяців з дня опублікування оголошення про припинення Товариства. Поштова адреса: 49064, м. Дніпропетровськ, пр. Калініна, буд. 35.

20 червня 2013 року Загальними зборами Учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "ТСМ Інвестмент" (ЄДРПОУ 38214631, 49064, м. Дніпропетровськ, пр. Калініна, буд. 5) було прийнято рішення про припинення ТОВ "ТСМ Інвестмент". Ліквідатором Товариства призначено Шерстяка Сергія Васильовича (ІПН 2917521919). Заявлення вимог кредиторів приймається протягом двох місяців з дня опублікування оголошення про припинення Товариства. Поштова адреса 49064, м. Дніпропетровськ, пр. Калініна, буд. 5.

КРЕДИТОРАМ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ЕРДЕ БАНК"

Керуючись частиною п'ятою статті 49 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" повідомляємо, що 25 квітня 2013 р. виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення №051/13 про затвердження Реєстру акцептованих вимог кредиторів АТ "ЕРДЕ БАНК". Одночасно повідомляємо, що починаючи з 26 квітня 2013 р. кредитори можуть ознайомитися з Реєстром акцептованих вимог кредиторів АТ "ЕРДЕ БАНК" за адресою: 01025, м. Київ, вул. Гончарна, 20 (приміщення АТ "ЕРДЕ БАНК"). Контактні телефони: 0 800-507-007, 044 454-72-52.
Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "ЕРДЕ БАНК" Курений О.В.

ПрАТ "Запоріжтехпром", Код ЄДРПОУ 30077863 (перетворення) Повідомлення кредиторів :

ПрАТ "Запоріжтехпром", Код ЄДРПОУ 30077863, місцезнаходження: 69071, Запорізька обл., місто Запоріжжя, вул. Бочарова, будинок 7, квартира 14 у відповідності до ст.105 ЦКУ повідомляє усіх кредиторів Товариства, про припинення Приватного акціонерного товариства "Запоріжтехпром" шляхом перетворення в Товариство з обмеженою відповідальністю "Запоріжтехпром". При перетворенні усе майно, усі права та обов'язки Товариства переходять до його правонаступника. Порядок, умови та строки пред'явлення кредиторами вимог до Товариства здійснюється у відповідності з вимогами чинного законодавства за місцезнаходженням Товариства.. Контактний телефон: (061) 270-91-45, 220-81-45 ; факс (067) 219-40-36
Голова комісії з припинення Товариства - Давиденко С.Г.

Господарським судом Донецької області (вул. Артема,157, м. Донецьк, 83048) постановою від 13.06.2013р. у справі № 5006/27/152Б/2012 визнано банкрутом боржника Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕМЕК-УКРАЇНА" (юридична адреса: 83007, м. Донецьк, вул. Буслаєва, 29, код ЄДРПОУ 32644914, п/р 260049800292 у філії № 2 ПАТ АКБ "Капітал" м. Донецьк, МФО 335656) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пашкову Тетяну Юріївну (Свідоцтво на право здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) №999, видане 16.05.2013р. згідно наказу Міністерства юстиції України від 26.04.2013р. №795/5, поштова адреса для кореспонденції: вул. Куйбишева, 240/50, м. Донецьк, 83122). Вимоги за зобов'язаннями боржника, визнаного банкрутом, що виникли під час проведення процедур банкрутства, можуть пред'являтися тільки в межах ліквідаційної процедури протягом двох місяців з дня офіційного оприлюднення цього повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури. Зазначений строк є граничним і поновленню не підлягає. Кредитори, вимоги яких заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, або не заявлені взагалі, не є конкурсними, а їх вимоги погашаються в шосту чергу в ліквідаційній процедурі.

21 серпня 2013р. у м. Києві відбудеться аукціон з продажу нерухомості

1. Квартира 37 по вул. Володимирській, 61/11 у м. Київ. Загальна площа квартири - 213,4 м², житлова площа - 158,4 м², 7-поверховий будинок (житловий будинок). Квартира знаходиться на 2-му поверсі, в центрі міста, Голосіївський район. У квартирі 9 кімнат, кухня, 4 балкони, лазня і 2 туалети. Цільове призначення: квартира. Власником виступає Міністерство закордонних справ Естонської Республіки. Початкова вартість квартири складає: 5275890 (п'ять мільйонів двісті сімдесят п'ять тисяч вісімсот дев'яносто) гривень. За детальною інформацією звертатися за телефоном: 050 643 80 27; 044 238 00 03.
2. Квартири 25 і 26 по вулиці Рейтарська, 20/24, у м. Київ. Загальна площа квартир - 110,8 м², житлова площа - 93,1 м², 5-поверховий будинок (житловий будинок). Квартири знаходяться на 1-му поверсі, в центрі міста. У квартирах 5 кімнат з пересувними стінами, кухня, 2 комори, туалет і 2 виходи. Цільове призначення: квартира. Власником виступає Міністерство закордонних справ Естонської Республіки. Початкова вартість квартири складає 2031960 (два мільйони тридцять одна тисяча дев'ятсот шістдесят) гривень. За детальною інформацією звертатися за телефоном: **050643 8027; 044 238 00 03.**

Утеряны: "Свідоцтво про право власності" на квартири по адресу: ул. Жукова, д. 33-а, кв. 74, ул. Жукова, д. 33а, кв. 144 на имя Шатохиной Марины Николаевны, считают их недействительными.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) постановою від 12.06.13р. по справі № 924/669/13 Товариство з обмеженою відповідальністю "Номинал плюс" (31000, обл. Хмельницька, м. Красилів, вул. Грушевського, буд. 146; ЄДРПОУ 30498063) - визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений голова ліквідаційної комісії Анохін Денис Миколайович (51900, Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, вул. Бойка, буд. 32, кв. 64; ІПН 28472038815). Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, б. 1-А) від 17.06.2013 року порушено провадження в справі № 904/4078/13 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Спаський тепличний комбінат" (52050, Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, с. Степове, вул. Нова, б. 3а, код ЄДРПОУ 31426267; р/р 26003122631001 в ПАТ КБ "Приватбанк", МФО 305299) та введено процедуру розпорядження майном. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Стрижак Ольгу Олександрівну, ліцензія АВ № 600816 (49087, м. Дніпропетровськ, вул. Калинова, 82/178). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 29) постановою від 23 травня 2013 року по справі № 2-24/191-04-10357 визнав банкрутом Державне підприємство "Пересувна механізована колона-71", в зв'язку з чим відкрито ліквідаційну процедуру. Реквізити підприємства: код ЄДРПОУ 01271959, юридична адреса 67700, Одеська обл., м. Білгород Дністровський, вул. Маяковского 61, п/рахунок №26009301510667 в філії ПАБ ПІБ м. Білгород Дністровський Одеської області, МФО 328458. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Новікова Юрія Петровича, Свідоцтво Міністерства юстиції України №800 від 16.04.2013р. Адреса для листування: а/с 250, м. Одеса-1, 65001. Тел. 0679052243.

Господарським судом Волинської області (м. Луцьк, пр. Волі, 54А) по справі №903/426/13 від 29.04.2013р. про порушення провадження у справі про банкрутство ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ТОРГОВИЙ ДІМ "КАМАК", м. Луцьк, вул. Ковельська, 62/25, код 35594259. Відкриті банківські рахунки відсутні. Розпорядником майна ПП "Торговий дім "КАМАК" призначено арбітражного керуючого Кравчука Геннадія Петровича (м. Рівне, вул. Струтинської, 35, кв. 45, ліцензія серії АВ № 600790 від 06.03.2013р. ідентифікаційний код 2650815856). Заяви конкурсних кредиторів з вимогами до боржника можуть бути подані протягом 30 днів з дня офіційного оприлюднення.

Сьогодні в Україні очікується мінлива хмарність, переважно без опадів, вітер північно-західний, 5—10 м/с. Температура повітря вночі — +14—16 градусів, удень — 23—25 тепла. У Криму та на сході — до +27 градусів, місцями сильний дощ, подекуди град, гроза. Температура води в Чорному та Азовському морях — +22—27, у Дніпрі біля Києва — +25 градусів.

■ **1918.** Гетьман України Павло Скоропадський затвердив закон про громадянство Української Держави. Її громадянам заборонялося одночасно бути підданими іншої держави. ■ **1921.** У Києві введено в дію скляний завод «Червона гута» — найбільший у республіці з виготовлення віконного скла та аптечного посуду. ■ **1965.** На Чернігівській музичній фабриці випущено нову модель піаніно марки «Україна». ■ **1976.** У Києві відкрито пам'ятник жертвам фашистського розстрілу в Бабиному Яру. ■ **1999.** Олександрійським концерном «Лан» у Кіровоградській області виготовлено до жнив першу промислову партію вітчизняних зернозбиральних комбайнів у кількості 50 одиниць.

У НОМЕР

НСК «Олімпійський» може прийняти фінал Ліги чемпіонів 2017 року

Про це повідомив генеральний директор Державного концерну «Спортивні ариени України» **Сергій Сімак**. — Успішно провівши фінал Євро-2012, «Олімпійський» розвіяв будь-які сумніви щодо проведення фіналу Єврокубка. Отже, один сезон на оновленій арені вже минув, і наприкінці весни наступного року НСК зможе увійти до кола претендентів на фінал Ліги чемпіонів УЄФА 2016—2017 років — власне, це ми і збираємося зробити, — сказав генеральний директор ДК «Спортивні ариени України».

Дніпропетровськ претендує на проведення етапу Кубка Європи

Про це повідомив віце-президент Федерації триатлону України **Сергій Лисов**. — Від ідеї проведення етапу Кубка Європи у Дніпропетровську ми не відходили, — сказав він. — І тепер, враховуючи активність і зацікавленість партнерів та спонсорів, підтримку міської влади, ми знову подаватимемо заявку на проведення Кубка Європи у Дніпропетровську у травні-червні наступного року.

Турнірна хроніка

Легка атлетика. Стокгольм (Швеція). Міжнародні змагання Sollentuna GP. Українці виступили успішно. На дистанції 200 метрів наші дівчата оформили переможний дубль. Першою фінішу ланію перетнула Христина Стуй (23,19), а Єлизавета Бризгіна була другою (23,23).

Ганна Тітімець перемогла в бігу на 400 метрів з бар'єрами (55,75). Дмитрові Дем'янюку для першого місця в стрибках у висоту вистачило результату 2,13 м. У змаганнях жінок Оксана Окунева була другою (1,89 м).

Острава (Чехія). Турнір Golden Spike. Українець Богдан Бондаренко виграв змагання зі стрибків у висоту з результатом 2,28 м. Олександр Сокирський був третім у секторі для метання молота (76,97 м).

Футбол. Бразилія. Кубок конфедерацій. **1/2 фіналу.** Бразилія — Уругвай. 2:1. Іспанія — Італія. 0:0 (пенальті — 7:6). **Матч за 3-є місце.** 30 червня. Сальвадор. Стадіон «Фонте-Нова». **Уругвай — Італія. 2:2 (пенальті — 2:3).**

Фінал. 1 липня. **Бразилія — Іспанія. 3:0.** Голи: Фред, 2, 47, Неймар, 44. На 55-й хвилині Рамос не реалізував пенальті (пробив мимо).

Бразилія: Жуліо Сезар, Дані Алвеш, Тьяго Сілва, Давид Луїс, Марсело, Луїс Густаво, Пауліньо (Ернанес, 88), Оскар, Галк (Жадсон, 72), Фред (Жо, 80), Неймар. **Тренер** — Феліпе Сcolari.

Іспанія: Касільяс, Арбелоа (Аспілікуета, 46), Піке, Рамос, Альба, Бускетс, Гаві, Іньеста, Педро, Мата (Навас, 52), Торрес (Вілья, 59). **Тренер** — Вісенте дель Боске.

Вилучено Піке, 68. 30 червня. Ріо-де-Жанейро. Стадіон «Маракана». 78 000 глядачів. 24 градуси.

Табло змагань

Міжнародний товариський турнір. 27 червня.

«Спартак» (Росія, Москва) — «Динамо» (Україна, Київ). 0:1. Гол: Гусєв, 31 (п).

«Спартак»: Пес'яков, Боккетті, Бризгалов, Дмитро Комбаров, Макєєв (Паршевлюк, 46), Глушаков, Чельстрьом (Ананідзе, 59), Каріока (Тимофєєв, 79), Білялетдінов (Кротов, 46), Яковлев (Козлов, 74), Мовсієєв. **Тренер** — Валерій Карпін.

«Динамо»: Коваль, Данило Сілва, Віда (Сидорук, 46), Хачериді, Селін, Гармаш (Макаренко, 46), Аруна (Вукоєвич, 62), Ярмоленко (Алієв, 62), Безус (Мехмеді, 46), Гусєв (Дуду, 46), Кравець (Цуріков, 79). **Тренер** — Олег Блохін. Москва. Стадіон імені Едуарда Стрельцова. 8 000 глядачів. 28 градусів.

«Зеніт» (Росія, Санкт-Петербург) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 0:1. Гол: Коста, 69.

«Зеніт»: Лодигін, Губочан, Нету, Ломбертс, Родич, Вітцель (Лукович, 46), Зірянов, Шіроков (Ходжанієзов, 85), Данні,

Кержаков (Бухаров, 46, Могильовець, 76), Файзулін (Джоржєвич, 65). **Тренер** — Лучано Спалетті.

«Шахтар»: П'ятов (Каніболоцький, 46), Срнa, Ракицький, Кучер (Кривцов, 46), Ісмаїлі (Соболь, 74), Гюбшман (Кобін, 46), Грєчишкін, Коста, Тайсон (Гришин, 83), Веллінгтон (Фред, 65), Адріано. **Тренер** — Мірча Лучєску.

Вилучено Родича, 40 (друге попередження). Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 1000 глядачів. 25 градусів.

30 червня. **«Шахтар» — «Спартак». 0:0.**

«Шахтар»: Каніболоцький (П'ятов, 46), Срнa, Кучер (Ісмаїлі, 46), Воловик (Кривцов, 46), Шевчук (Ракицький, 46), Гюбшман (Грєчишкін, 80), Тайсон, Дуглас Коста, Веллінгтон (Болбат, 69), Фред (Степаненко, 46), Адріано (Майкон, 78).

«Спартак»: Дикань, Макєєв (Паршевлюк, 46), Інсаурральє, Сухін (Яковлев, 46), Кирило Комбаров (Дмитро Комбаров, 46), Тимофєєв (Глушаков, 74), Альберто Коста (Чельстрьом,

Адмір Мехмеді (другий праворуч) забив переможного м'яча «Зеніту».

46), Ананідзе (Каріока, 61), Гурадо, Еменіке (Кротов, 46), Білялетдінов (Мовсєєєв, 70). Донецьк. «Донбас Арена». 24 391 глядач. 26 градусів.

«Зеніт» — «Динамо». 1:2. Голи: Гармаш, 11, Файзулін, 20, Мехмеді, 82.

«Зеніт»: Бабурін, Аноков (Нету, 46), Ломбертс, Данні (Гасілін, 79), Кержаков (Бухаров, 46), Губочан, Зірянов (Могильовець, 46), Файзулін, Родич (Лукович,

83), Аршавін (Джоржєвич, 69), Вітцель.

«Динамо»: Шовковський, Данило Сілва, Хачериді, Віда, Селін (Макаренко, 83), Гармаш (Вукоєвич, 69), Аруна (Дуду, 46), Гусєв (Сидорчук, 46), Безус (Кранчар, 46), Цуріков

(Буяльський, 68), Кравець (Мехмеді, 46).

Київ. НСК «Олімпійський». 28 300 глядачів. 22 градуси.

Завтра відбудуться матчі третього туру: «Спартак» — «Шахтар» (18:30), «Динамо» — «Зеніт» (20:30).

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	2	0	0	3—1	6
2. «Шахтар»	1	1	0	1—0	4
3. «Спартак»	0	1	1	0—1	1
4. «Зеніт»	0	0	2	1—3	0

«Шахтар» без Фернандіньо і Мхітаряна

Після перемоги в Києві над пітерським «Зенітом» донецький «Шахтар» удома не зміг злати опір московського «Спартакa». Хоча господарі мали достатньо моментів відзначитися, навіть виходів сам на сам, але підвела реалізація. Звичайно, функціональний стан усіх учасників турніру сьогодні далекий від найкращого. А донеччанам нині явно бракує Фернандіньо та Мхітаряна. Перший уже перейшов до англійського «Манчестер Сіті», а вірменський півборонець поки обирає між лондонським «Арсеналом» і дортмундською «Боруссією», куди його активно запрошують, пропонуючи за трансфер скажені гроші.

Але, як кажуть, незамінних не буває. І Мір-

ча Лучєску — знаний майстер ограновування «діамантів» — неодмінно доведе до пуття новачків. Хоча він вважає, що Мхітарян робить величезну помилку і наполегливо рекомендує йому повернутися до «Шахтаря» і включитися у тренувальний процес.

«Динамо» продовжує робити дороги придбання

Динамівці здобули дві перемоги. Хоча і футболісти, і наставники добре розуміють, що до потрібного рівня гри, котрий дозволить успішно виступати вдома і на євроарені, ще дуже далеко. Цей турнір у «Динамо» розцінюють виключно як етап підготовки до нового сезону...

У перерві матчу киян із пітерцями вболівальникам на трибунах

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Тетяна УБЕРОВА, Олена СКРИПКА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вітторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вітторок, четєр, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вітторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 30445

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестєрова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

